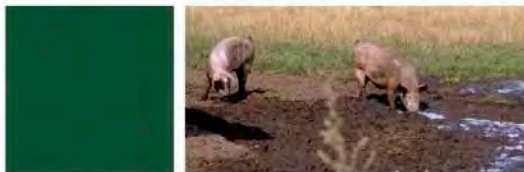

MILJØGODKENDELSE

**Miljøgodkendelse
af husdyrbruget på
Flintdalevej 14, 9240 Nibe**

Dato for godkendelsen:	24. september 2010
CHR-nr.	83818
CVR-nr:	62105119
Matr. nr., ejerlav	1 i m.fl. Simested Gde., Vokslev
Husdyrbrugets adresse:	Flintdalevej 14, 9240 Nibe
Ejer af husdyrbruget:	Karl Kristian Andersen Flintdalevej 14, 9240 Nibe
Ansøger:	Karl Kristian Andersen
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Nina Harbo/Kirsten Dyhr-Jensen Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 – MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
2 – RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	9
3 - GENERELLE FORHOLD	11
VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	12
4 - HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	13
VILKÅR TIL PLACERING I LANDSKABET MV	13
PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET	14
VURDERING AF HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANLÆSSIGE FORHOLD	15
5 - HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	16
HUSDYRHOLD.....	16
VILKÅR TIL SVINEPRODUKTIONEN.....	16
ANLÆGGET	17
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT	17
VILKÅR TIL VENTILATION.....	18
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG	19
VILKÅR TIL ENERGI.....	19
VURDERING AF ENERGI- OG VANDFORBRUG	22
VILKÅR FOR AFLØBSFORHOLD FOR SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND.....	22
VILKÅR TIL BORTSKAFFELSE AF AFFALD.....	23
VURDERING AF AFFALDSHÅNDBLINGEN	25
VILKÅR TIL OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	25
VILKÅR FOR UHELD OG RISICI	26
6 – GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBLING	28
GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	28
VILKÅR TIL AFSÆTNING AF HUSDYRGØDNING	28
VILKÅR FOR GYLLEBEHOLDERE OG HÅNDBLING AF GYLLE.....	29
VILKÅR TIL UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	31
7 – FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET	33
TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING.....	33
VILKÅR TIL FODER.....	34
VILKÅR TIL LUGT FRA DYREHOLDET	35
VILKÅR FOR FLUE- OG SKADEDYRSBEKÆMPELSE	37
VILKÅR FOR STØJ	38
VILKÅR FOR STØV	39
8 – AREALERNE	40
GENERELT OM UDVASKNING AF NÆRINGSTOFFER TIL VANDMILJØET.....	40
VILKÅR TIL UDBRINGNINGSAREALERNE.....	40
OVERFLADEVAND	41
VILKÅR VEDR. NITRATUDVASKNING TIL OVERFLADEVAND	41
GRUNDVAND	41
VILKÅR VEDR. NITRATUDVASKNING TIL GRUNDVAND.....	41
VILKÅR FOR FOSFOR.....	43
VURDERING AF MARINE OMRÅDER I FORHOLD TIL HABITATDIREKTIVET.....	44

NATUR.....	45
VILKÅR TIL NATUR.....	45
9 – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	54
VILKÅR TIL BAT.....	54
10 – ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET	59
0-ALTERNATIV	59
11 – HUSDYRBRUGETS OPHØR	61
NEDLUKNINGSPLAN	61
VILKÅR FOR NEDLUKNINGSPLAN	61
12 - KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	62
VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL.....	62
BILAGSLISTE.....	64
LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER.....	65
SAMLET OVERSIGT MED VILKÅR:	66

1 – Meddelelse om miljøgodkendelse

Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svinebruget på Flintdalevej 14, 9240 Nibe, fra 229,96 dyreenheder (DE) til 289,18 DE.

Godkendelse sker efter § 12 i Husdyrloven¹.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Kommuneplan 2009 udarbejdet af Aalborg Kommune.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistet på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006.

Offentlighed

Ansøgningen er offentliggjort i Nibe Avis den 7. juli 2010. Der kom ingen bemærkninger til ansøgningen i offentlighedsfasen.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent, Pandum Øster Vandværk, ejer af forpagtede arealer, gødningsmodtagere og naboer fra den 27. juli 2010 til den 8. september 2010.

I høringsperioden er der kommen nogle bemærkninger fra ansøger, via dennes konsulent. Nogle af disse bemærkninger har ført til ændring i udkastet. Der er bl.a. ændret en staldtype i stald 1.1.8, ændret på antallet af smågrise pr. årssø (med nyt vilkår til følge), udtaget et areal til udbringning.

Der er ikke i øvrigt kommet bemærkninger ved parts- og nabohøringen.

Kommunen har vurderet, at de ændringer der er foretaget, ikke er så væsentlige, at det giver anledning til en fornyet høring.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver som udgangspunkt en retsbeskyttelse i 8 år fra meddelelsen, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.²

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at byggearbejder skal være udført, og at etablering af dyreholdet skal være påbegyndt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. bygge-loven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

---

² Jævnfør § 41 i husdyrloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2018.³

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i lokalavisen (Nibe Avis) onsdag den 29. september 2010.

Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. senest den 27. oktober 2010 ved kontortids ophør. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail landbrug@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby. Klagen vil herefter blive videresendt Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i behandling af sagen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

³ Jævnfør § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Eventuelt sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁴

Nørresundby den 24. september 2010

Nina Harbo
Miljøsagsbehandler

---

⁴ Jævnfør Husdyrlovens § 90.

2 – Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Karl Kristian Andersen, Flintdalevej 14, 9240 Nibe har ansøgt Aalborg Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12, stk. 2.

Ansøgningen er indsendt i januar 2009 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 11481. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A. Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 11481 version 8 af 21. september 2010, samt yderligere supplerende materiale.

Produktionsudvidelse

Husdyrbrugets nuværende dyrehold er på 650 årssøer, 6.000 smågrise og 2.000 slagtesvin. Produktionsudvidelsen består i 150 flere årssøer, 11.000 flere smågrise samt 1.036 færre slagtesvin. Den fremtidige produktion bliver dermed på 800 årssøer, 17.000 smågrise (7,2-30 kg) samt 964 slagtesvin (30-102 kg).

Projektet er bl.a. en nødvendighed i forhold til den nuværende husdyrproduktion, da antallet af stipladser til søerne fremover vil være utilstrækkelige.

Anlægsændringer

Med den ansøgte udvidelse af dyreholdet er der behov for ændring af bygningsmassen. Den eksisterende bygningsmasse ændres/udvides med en ny drægtighedsstald på 1.150 m² (1.1.8), der indrettes i eksisterende bygning, en ny tilbygning til smågrisestald på ca. 800 m² (1.1.9), en ny lade i forlængelse heraf på ca. 800 m², samt en ny tilbygning til drægtighedsstalden på ca. 700 m² (1.1.11). Der opføres endvidere en ny fodersilo på ca. 60 m³ og med en højde på ca. 14 meter. To eksisterende gyllebeholdere (1.1.12 og 1.1.13) overdækkes med fast teltoverdækning. Der opføres desuden en ny 2.500 m³ gyllebeholder 1.1.14 ligeledes med fast teltoverdækning.

De nye anlæg opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og kan ses på bilag 1.

Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har i 2001 og senest i februar 2004 fået foretaget en VVM-screening af en udvidelse af svinebruget fra 183 DE til 241 DE af Nordjyllands amt. Nordjyllands Amt fandt i den forbindelse, at husdyrbruget **ikke** var omfattet af Samlebekendtgørelsens⁵ regler om et regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse (**V**urdering af **V**irkningerne på **M**iljøet).

Lugt

Lugtkriteriet er overholdt og det er ikke nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

⁵ Bekendtgørelse om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (nr. 428 af 2. juni 1999).

Udbringningsarealer

I bedriften indgår der i alt ca. 106 ha til udbringning af husdyrgødning. Heraf er ca. 98 ha ejede udbringningsarealer. Harmonikravet for bedriften er opfyldt.

Øvrige arealer

I bedriften indgår desuden ca. 10 ha arealer, der ikke anvendes til udbringning. Disse er alle ejede arealer.

Kvælstofudvaskning

Alle bedriftens arealer ligger i nitratklasse 3, og ca. 2,5 ha ligger i nitratfølsomt indvindingsopland. Husdyrtrykket på bedriften må maksimalt være 1,39 DE/ha, og der skal etableres 8,01 % efterafgrøder udover de lovpligtige. Endelig skal der anvendes et grundvandssædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 93 på mark nr. 51-2.

Samlet bevirker disse tiltag, at kravene til kvælstofudvaskning, er overholdt.

Fosfor

Alle bedriftens arealer ligger i fosforfølsomme områder med opland til Natura 2000. Kravet om P-overskud er overholdt.

BAT

I denne godkendelse er der redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Det er Kommunens vurdering, at bedriften lever op til kravet om BAT.

Ammoniak

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager, således at kravet om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 198,43 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 4.095,60 kg N/år.

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugere samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

3 - Generelle forhold

Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Flintdalevej 14, 9240 Nibe, herunder alle arealer der er vist på bilag 2.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest den 24. september 2013, bortfalder den del, der ikke er udnyttet. Dvs. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 24. september 2012.
  - c. Besætningens/produktionens størrelse den 24. september 2013.
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 24. september 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Flintdalevej 14, 9240 Nibe. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 83818, og husdyrbruget er registreret under CVR nr. 62105119 og CVRp nr. 1004388957.

Ansøger ønsker en produktionsudvidelse bestående i 150 flere årssøer, 11.000 flere smågrise samt 1.036 færre slagtesvin. Den fremtidige produktion bliver dermed på 800 årssøer, 17.000 smågrise (7,3-32 kg) samt 964 slagtesvin (32-107 kg).

I forbindelse med udvidelsen indrettes en ny drægtighedsstald på 1.150 m² (1.1.8) i eksisterende bygning, der opføres en tilbygning til smågrisestald på ca. 800 m² (bygning 1.1.9), en ca. 800 m² lade i forlængelse heraf, en tilbygning til drægtighedsstalden på ca.

700 m² (bygning 1.1.11), en fodersilo på ca. 60 m³, samt en 2.500 m³ gyllebeholder (bygning 1.1.14).

En oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 1.

Biaktivitet

På husdyrbruget er der installeret et 4 år gammelt CO₂ neutralt halmfyr, der opvarmer alle staldene og stuehuset. Halmfyret har en effekt på ca. 250 kW. Halmfyr med en effekt under 1 MW reguleres efter Miljøbeskyttelseslovens⁶ § 42.

Meddeleelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare. Reglerne fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.⁷

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 med senere ændringer.

⁷ Jævnfør § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 - Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Vilkår til placering i landskabet mv

9. De nye tilbygninger skal opføres i overensstemmelse med beskrivelsen herunder. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materialer, svarende til materialerne på de bygninger, der bygges til. Taghældninger skal ligeledes være de samme som på de eksisterende bygninger.
10. Siloen som opføres mellem de eksisterende bygninger, jf. bilag 1, må maksimalt have en bygningshøjde på 14 meter over terræn og skal opføres i ikke-reflekterende materialer.
11. Den nye gyllebeholder skal placeres som markeret på bilag 1 og opføres i overensstemmelse med den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse, herunder at beholderen nedgraves så beholderkanten er ca. 1,8 meter over jorden.
12. Den nye gyllebeholder skal opføres med fast overdækning, da den ligger indenfor en afstand på 300 meter til nabobeboelse.
13. To af de eksisterende gyllebeholdere (1.1.12 og 1.1.13, jf. bilag 1) skal være overdækket med fast overdækning senest to år efter denne godkendelse er meddelt.

Beskrivelse af placering i landskabet

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er kuperet. Området er præget af dyrkede marker og områder med en del natur.

Dele af det eksisterende byggeri (staldafnit 1.1.1 til 1.1.5), der består af 2.220 m² stalde, jf. bilag 1, er opført i gule sten og med tag af hhv. eternitplader og elementplader. Taghældning på disse eksisterende bygninger er på 20-25 grader.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny tilbygning til smågrisestalden (1.1.7) på ca. 800 m² (bygning 1.1.9, jf. bilag 1) og en ca. 800 m² lade i forlængelse af smågrisestalden. Desuden skal der opføres en ny tilbygning til drægtighedsstalden (1.1.8) på ca. 700 m² (bygning 1.1.11, jf. bilag 1). Udvidelsen omfatter at de to vestligste stalde (1.1.7/1.1.10 og 1.1.6/1.1.8) forlænges i nordlig retning. De nye tilbygninger opføres i gul italiensk granit med gråt eternittag, og med gule sten på endegavlne. Taghældningen bliver 20-25 grader. Materialer og taghældninger er som på de eksisterende bygninger, der bygges til.

Herudover skal der opføres en ny fodersilo på ca. 60 m³ og med en højde på ca. 14 meter, samt en ny 2.500 m³ gyllebeholder (bygning 1.1.14, jf. bilag 1). Den nye gyllebeholder nedgraves i lighed med de 2 eksisterende beholdere, så beholderkanten er ca. 1,8 meter over jorden. Den nye beholder placeres vest for de eksisterende gyllebeholdere mellem den nye tilbygning 1.1.11 og det eksisterende halmfyr, jf. bilag 1. I forbindelse med projektet etableres der fast overdækning (teltdug) på de 2 eksisterende gyllebeholdere (bygning 1.1.12 og 1.1.13, jf. bilag 1). Den eksisterende gyllebeholder 1.1.15, der alene er en bufkapacitet ændres ikke.

Den ny gyllebeholder ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og etableres derfor tilsvarende med fast overdækning (teltdug).

Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Lovpligtig minimumsafstand ⁸ fra nyetablerede stalde og anlæg	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m*	3,8 km (Øster Hornum)
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	2,7 km (Vokslev)
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabobeboelse)	2,7 km (Vokslev)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	50 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	710 m (Klæstrup Vandværk)
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	430 m til sø 1,3 km vandløb (Harrilds Rende)
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	110 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	---
Beboelse på samme ejendom	15 m	1 m
Naboskel	30 m	35 m
Nabobeboelse	50 m	145 m

Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri. * Indenfor 300 m skal der tages specielle hensyn, jf. § 20 i Husdyrloven

Beboelsen på Flintdalevej 14 ligger umiddelbart op til og indenfor 1 meter af staldafsnittene 1.1.1 og 1.1.2 (jf. bilag 1). Der sker dog ikke nogen sammenlagt udvidelse af dyreholdet indenfor 15 meter af boligen. Der er tvært imod tale om en nedgang med ca. 36 DE i disse bygningsafsnit, hvorfor Kommunen finder af afstandskravet til beboelse på samme ejendom er overholdt.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 145 meter til nærmeste nabobeboelse (Flintdalevej 12), der ligger nordøst for de eksisterende gyllebeholdere. Der er ikke landbrugspligt på denne naboejendom. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde, og nærmeste samlede bebyggelse er Vokslev, der ligger ca. 2,7 km nord for husdyrbrugets anlæg. Der er 3,8 km til nærmeste byzone (Øster Hornum).

Indenfor 300 meter fra anlægget er der yderligere 3 boliger alle uden landbrugspligt (Flintdalevej 10, 11 og 13). Disse boliger ligger mellem 155 og 165 meter øst, nordøst for anlægget.

Husdyrbruget ligger i sin helhed i et område, der i Kommuneplan 2009 er udlagt som *øvrige landområder*, jf. Kommuneplanens retningslinje 11.2.3. I disse områder skal hensynet til jordbrug, natur og landskabsinteresser varetages i balance mellem interesserne i det

⁸ Jævnfør Husdyrlovens §§ 6 og 8.

åbne land og byudviklingsinteresserne. Planlægning og administration vedrørende areal-anvendelsen må ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper.

Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Der er ikke registreret fredninger indenfor husdyrbruget. Der ligger et fredet fortidsminde ca. 60 meter sydøst for anlægget. De bygningsmæssige ændringer sker imidlertid i nordlig retning, og der sker derfor ingen dispensationskrævende ændringer indenfor 100 meter beskyttelseslinjen omkring fortidsmindet. De nybyggerier, der foretages på Flintdalevej 14 sker således udenfor bygge- og beskyttelseslinjer efter naturbeskyttelsesloven.

Der gøres opmærksom på, at der bl.a. ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes i en afstand af 2 meter fra fortidsminder, og der må ikke foretages tilplantning indenfor 100 meter fra fortidsmindet. Der henvises i øvrigt til bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 18 og museumslovens § 29.

Vurdering af husdyrbrugets beliggenhed og planlæssige forhold

Aalborg Kommune vurderer, at anlægget vil synes som en samlet enhed i landskabet. Tilbygninger og nybyggerier opføres i umiddelbar tilknytning til det eksisterende anlæg. Anlægget vil desuden have et ensartet præg med gule bygninger, med gråt tag.

Kommunen finder ikke, at byggeriet vil virke skæmmende i landskabet, når ovenstående vilkår overholdes. Kommunen har desuden lagt vægt på, at anlægget ikke ligger i særligt værdifulde eller øvrige sårbare landskabsområder ifølge Kommuneplan 2009.

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Husdyrloven er overholdt samt evt. at særlige hensyn jf. § 20 i Husdyrloven er taget.

5 - Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold

	DE svin	Total DE
Nudrift	229,96	229,96
Ansøgt	289,18	289,18

Vilkår til svineproduktionen

14. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyrehold	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal stipladser	Vægtklasse	DE
Søer	Afsnit 1.1.1: Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvist spaltegulv	800	90	---	15,11
	Afsnit 1.1.2: Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, fuldspaltegulv		120		23,88
	Afsnit 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5: Farestald, kassestier, delvist spaltegulv		47 + 63 + 54 + 32		13,46 + 18,02 + 15,42 + 9,11
	Afsnit 1.1.6, 1.1.8, 1.1.11: Løbe- og drægtighedsstald, løstgående, delvist spaltegulv		240 + 120 + 120		47,76 + 23,88 + 19,33
Sopolte/ Slagtesvin	Afsnit 1.1.1: Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	964	50	32-107 kg (norm)	4,67
	Afsnit 1.1.2: Fuldspaltegulv		50		4,67
	Afsnit 1.1.10: Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv		150		15,41
Smågrise	Afsnit 1.1.7, 1.1.9: Toklimastald, delvist spaltegulv	17.000	1280 + 1280	7,3-32 kg (norm)	39,23 + 39,23
DE i alt					289,18

Dyreholdets sammensætning og størrelse. Staldafsnit jævnfør bilag 1.

15. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Beskrivelse af svineproduktionen

I ovenstående tabel under vilkår 14 er dyreholdets staldsystemer, størrelse, antal stipladser og vægtintervaller angivet. Omregningsfaktoren for dyreenheder jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen. I ansøgningen er der søgt efter normtal for ind- og udgangsvægt for smågrise og slagtesvin. Antallet af smågrise pr. årssø er i produktionen øget til 28,85 i forhold til normen (se mere herom i afsnittet om foder).

Vurdering af svineproduktionen

Der er stillet vilkår om, at produktion skal foregå jævnt fordelt over året med baggrund i, at husdyrbruget ligger forholdsvis tæt på naboer, og at lugtberegninger er foretaget under forudsætning af en jævnt fordelt produktion på husdyrbruget. Aalborg Kommune vurderer på baggrund af stillede vilkår samt beskrivelse af svineproduktionen, at denne kan foregå på husdyrbruget uden væsentlige gener.

Anlægget

Vilkår til staldinventar- og drift

16. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
17. Pumpning af gylle ud i gyllebeholdere og mellem gyllebeholdere må kun foretages mellem kl. 7 og 16 på hverdage.

Beskrivelse af staldinventar- og drift

Staldsystemet i de enkelte produktioner og staldafsnit fremgår af tabellerne i afsnit om husdyrhold herover.

Der bliver pumpet gylle 1 gang ugentligt når kummerne er fyldte. Der anvendes vakuum til at pumpe gyllen.

Der foretages dagligt tilsyn af drikkekopper/ventiler og kar for lækager.

BAT

Med baggrund i skemaet i bilag 3 har Aalborg Kommune beregnet at den samlede ammoniak emission fra anlægget maksimalt må være 4.639 kg N/år for at leve op til kravet om BAT, hvilket er overholdt for det ansøgte. Her er den samlede ammoniak emission på 4.095,60 kg N/år for at leve op til det generelle krav om ammoniakreduktion.

Vurdering af staldinventar- og drift

Kommunen finder, at de nye stalde som opføres ved udvidelsen lever op til kravet om BAT. Egenkontrollen i forbindelse med drikkevandssystem sikrer dels, at der kan føres tilsyn med dette, dels at der til stadighed er fokus på dette.

Aalborg Kommune vurderer hermed, at anlægget lever op til husdyrlovens krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Ventilation

Vilkår til ventilation

18. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året. jf. logbog.
19. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.
20. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Eventuelt tilkaldes service.

Beskrivelse af ventilation

I alle staldene på anlægget er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end f.eks. ligetryksventilation. Ventilationsanlægget er et undertryksanlæg af typen Turbo-Vent. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Efter hvert hold slagtesvin/smågrise vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Staldbygningerne har i dag i alt 23 afkast, antallet øges ved udvidelsen til 30 stk.

BAT

BAT for svinestalde er at reducere energiforbruget ved at gøre alt det følgende:

- for mekanisk ventilerede stalde: Optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Vurdering af ventilation

Kommunen vurderer, at ventilationsanlægget er etableret på en måde så forudsætningerne for de foretagne lugtberegninger overholdes. Ved at foretage rengøring og service af anlægget sikres, at dette virker efter hensigten, og at forudsætningerne for lugtberegningerne til stadighed overholdes.

Hensigten med egenkontrollen omkring rengøring og service, er at dokumentere at ventilationssystemet til stadighed fungerer optimalt. Driftsproblemer skal registreres for at kunne dokumentere årsagen til enkeltstående situationer med lugtgener.

Ifølge BREF-resumé er det BAT, at reducere strømforbruget ved ventilation ved, at undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans. Aalborg Kommune vurderer, at valget af ventilationssystem er BAT. De fastsatte vilkår sikrer, at ventilationssystemet fungerer optimalt.

Rengøring af staldanlæg

Vilkår til rengøring af staldanlæg

21. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Der skal føres logbog over rengøring af staldene.

Beskrivelse af rengøring af staldanlæg

Rengøring af staldene foregår med højtryksrensere. Ved vask af stalde anvendes der iblodsætning inden vask med højtryksrensere for at minimere vandforbruget ved vask. I staldene 1.1.1 og 1.1.2 højtrykrengses ca. 2 gange årligt. I staldene 1.1.3-1.1.5 højtrykrengses med varmt vand, og i staldene 1.1.6-1.1.11 højtrykrengses efter hvert hold.

Spulevandet løber til gyllesystem.

Vurdering af rengøring af staldanlæg

Ved at stille vilkår til rengøring og egenkontrol af dette sikres det, at lugtbidraget fra husdyrbrugets anlæg ikke er større, end hvad der normalt forventes af denne type husdyrbrug (en høj hygiejnestandard er forudsætningen for lugtberegningerne). Egenkontrollen vil således kunne dokumentere om eventuelle henvendelser om lugtgener fra husdyrbruget er velbegrundede.

Energi- og vandforbrug

Vilkår til energi

22. De energibesparende foranstaltninger, besparelsesforslag 1, 4, 5 og 6, der er foreslået i energirapporten (bilag 4) skal være gennemført på husdyrbruget senest den 24. september 2012. Besparelsesforslag 2 skal gennemføres ved renovering af ventilatorer i eksisterende stalde.

Beskrivelse af energiforbrug

Elektricitet anvendes til ventilationen, fodringsanlægget, foderblander og mølleriet, samt gyllepumpning og belysning. Bedriftens årlige elforbrug fremgår af nedenstående tabel. Ved udvidelsen af anlægget sker der en forøgelse af energiforbruget bl.a. til ventilation, lys og fodring i de nye stalde.

Der anvendes ikke olie til opvarmning, da stuehuset og alle staldene opvarmes via et CO₂ neutralt halmfyr. Der anvendes omkring 600 stk. bigballer halm om året.

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Diesellole til traktorer mv.	25.000l	25.000l	3 olietanke, hvoraf kun 2 anvendes
Halm – til halmfyr	400 rundballer	600 rundballer	1 halmlade
Smøreolie	< 50 l	< 50 l	
Elforbrug til lys/-opvarmning / maskiner	200.000 kWh	270.000.kWh	---

Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

BAT (energi)

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol samt at anvende lavenergibelysning.

Der anvendes i dag et CO₂ neutralt hamlfyr til opvarmning af stuehuset og alle staldene. Fyret er kun 4 år gammelt, hvorfor det vil være forbundet med ressourcospild at sløjfe det. Overvejelser heromkring medfører fravalg af gyllekøling. Se kapitel 9 vedr. BAT.

Energibesparende foranstaltninger

På bedriften er der energisparepærer i udendørsbelysningen. I de nye stalde vil der blive anvendt lavenergiarmaturer, og der vil tilsvarende blive etableret udendørs lys med energispare pærer. Lyset i staldene er tændt efter behov og tændes manuelt. Der er automatisk styret belysning/natbelysning samt lys- og/eller bevægelsessensor på næsten alt udendørs belysning. Kun undtaget er lyset ved udleveringsrampen, som kun tændes når der sker udlevering.

Der anvendes et foderblandingsanlæg med lavt energiforbrug.

Der anvendes frekvensstyret ventilation i staldene. Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Ventilatorerne vaskes og rengøres efter hvert hold, så snavs, der kan yde modstand, bliver fjernet. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.

Desuden er der god og vedligeholdt isolering af stalde.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har ansøger fået lavet et energitjek af husdyrbruget (bilag 4). Energijtjekket har vist, at der kan spares på strømmen ved implementering af flere besparelsesforslag, se vilkår 22.

Besparelsesforslag 1 er montering af skumringsrelæ i eksisterende løbe/drægtighedsafdeling, indstillet på min. 100 lux i serie med monteret kontaktur, der styrer tændingstiden. Tændingstiden bør nedsættes til 13 timer dagligt i løsdriftsstald. Ved besparelsesforslaget opnås en årlig besparelse på 11.706 kWh/år, hvilket giver en økonomisk besparelse på 8.194 kr./år. Der er en investeringsomkostning på 5.000 kr. forbundet med forslaget.

Besparelsesforslag 2 er installering af EC-ventilator ved renovering af ventilatorer i eksisterende stalde. Ved besparelsesforslaget kan opnås en årlig besparelse på 15.707 kWh/år, hvilket giver en økonomisk besparelse på 10.995 kr./år. Der er en investeringsomkostning på 1.500-2.000 kr. forbundet med forslaget udover hvad en ny traditionel komplet ventilator koster.

Besparelsesforslag 4 er justering af fugtføler i klimastalde. Ved besparelsesforslaget kan opnås en årlig besparelse på 81.621 kWh/år, hvilket giver en økonomisk besparelse på 20.405 kr./år. Der er ingen investeringsomkostninger forbundet med forslaget.

Besparelsesforslag 5 er installering af EC-ventilator i nybyggeri. Ved besparelsesforslaget kan opnås en årlig besparelse på 12.445 kWh/år, hvilket giver en økonomisk besparelse på 8.712 kr./år. Der er en investeringsomkostning på 1.500-2.000 kr. forbundet med forslaget udover hvad en ny traditionel komplet ventilator koster.

Besparelsesforslag 6 er montering af skumringsrelæ i ny løbe/drægtighedsafdeling, indstillet på min. 100 lux i serie med monteret kontaktur, der styrer tændingstiden. Tændingstiden bør nedsættes til 13 timer dagligt i løsdriftsstand. Ved besparelsesforslaget opnås en årlig besparelse på 6.900 kWh/år, hvilket giver en økonomisk besparelse på 4.830 kr./år. Der er en investeringsomkostning på 2.000 kr. forbundet med forslaget.

Beskrivelse af vandforbrug

Det beregnede vandforbrug fremgår af nedenstående tabeller. Vandforbruget er beregnet ud fra normværdier. Normtal for det private vandforbrug er 170 m³. Hertil kommer vask af maskiner, men da markarbejdet primært udføres fra en anden ejendom er det minimalt, hvad der anvendes af vaskevand til maskiner både i nudrift og ansøgt produktion.

Staldene forsynes af vand fra eget indvindingsanlæg.

	Antal	Drikkevand		Drikkevandsspild		Vaskevand		
		Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	
Årssøer	650	4,89	3.179	0	0	0,34	221	
Smågrise	6.000	0,117	702	0,015	90	0,02	120	
Slagtesvin	2.000	0,459	918	0,075	150	0,025	50	
Total			4.799		240		391	
							Total	5.430

Beregnet vandforbrug før udvidelsen pr. årssø/ produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget på baggrund af normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

	Antal	Drikkevand		Drikkevandsspild		Vaskevand		
		Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	Norm (m ³)	Forbrug (m ³)	
Årssøer	800	4,89	3.912	0	0	0,34	272	
Smågrise	17.000	0,117	1.989	0,015	255	0,02	340	
Slagtesvin	964	0,459	442	0,075	72	0,025	24	
Total			6.343		327		636	
							Total	7.306

Beregnet vandforbrug efter udvidelsen pr. årssø/ produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget på baggrund af normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

BAT (vand)

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- detektering og reparation af lækager

Vandbesparende foranstaltninger

Der er opsat vandkopper i stedet for drikkenipler. Vandkopper/ventiler samt kar tilses dagligt. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Ved vask af stalde anvendes der iblødsætning ved et computerstyret overbrusningsanlæg og vask med højtryksrensere (ingen brug af vaskerobot), hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Alle rørsamlinger er synlige, dog med undtagelse af nogle få steder i de gamle stalde.

Aalborg Kommune finder således, at der er anvendt BAT mht. vandforbrug.

Vurdering af energi- og vandforbrug

Aalborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug ligger inden for normalen for denne type brug. I fremtiden kan der være muligheder for yderligere at minimere forbruget af energi ved at vælge energibesparende belysning og maskiner.

Spildevand, herunder regnvand

Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

23. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til gyllebeholdere.
24. Der skal ansøges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet. Ansøgningen skal sendes til Aalborg Kommune senest 3 mdr. efter husdyrgodkendelsen er meddelt.
25. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
26. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads.
27. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank.

Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Husdyrbrugets afløbsforhold fremgår af bilag 5. Spildevand fra svineproduktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskepladsen, i alt ca. 1.000 m³ jf. ovenstående. Mængden af spildevand øges med ca. 300 m³ efter udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Påfyldning af sprøjte sker på fast plads med afløb til gyllebeholderen. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt). Sprøjteudstyret rengøres indvendigt med integreret rengøringsystem, hvorefter skyllevand udsprøjtes på den netop sprøjtede mark.

Overfladevand fra øvrige befæstede arealer nedsives diffust på ejendommen.

Sanitært spildevand ledes til septiktank/sivedræn/trixtank. Der er toilet i stalden. Sanitært spildevand fra stalde ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.

Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderene er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis, når ovenstående vilkår overholdes.

Affaldshåndtering

Bedriften skal føre register over affaldsproduktionen. Registeret skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald. Endvidere skal der opbevares kvitteringer for bortskaffelse af affaldet.

For oplag af farligt affald og kemikalier samt affald i øvrigt gælder vilkårene der er fremsat i denne godkendelse.

Desuden skal husdyrbruget overholde kommunens affaldsregulativ, der bl.a. er at finde på www.skidt.dk.

Affaldstyper	Opbevaring	Bortskaffelse
Kadavere	Store dyr overdækkes af kadværkappe/presenning og placeres ved gyllebeholdere. Smågrise opbevares i kølecontainer.	DAKA
Spildolie	Tønder i maskinhus	Kommunalt affaldsdepot
Klinisk risikoaffald (medicinalgas og -rester samt kanyler)	Kanyleboks/plastdunk i aflåst skab	Dyrlæge/apotek
Andet erhvervsaffald	800 l's container i maskinhus	JL Renovation
Rengjorte kemikaliedunke	I kemikalierum eller container	Dagrenovation eller JL Renovation
Kemikalierester	I kemikalierum	Kommunal genbrugsplads eller miljøbil

Bedriftens håndtering af affald.

Vilkår til bortskaffelse af affald

28. Der skal føres register over affaldsproduktion samt bortskaffelse af affald. Registeret skal indeholde oplysning om fraktion, art, mængde samt kvittering for bortskaffelse.
29. Register over affaldsproduktionen samt dokumentation for dette skal opbevares i 5 år.
30. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes til godkendt modtager, f.eks. kommunens ordning for klinisk risikoaffald.

31. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
32. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
33. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
34. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Beskrivelse af affald

Fast affald

Der er ikke store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap. Dette bortskaffes som brændbart affald af JL Renovation og opbevares indtil afhentning i 800 l's container.

Emballage fra sprøjtemidler skylles tre gange og bortskaffes i dagsrenovation eller til JL Renovation. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år.

Containeren tømmes 14-16 gange pr. år. Der afhentes dagrenovation på ejendommen hver 2. uge.

Farligt affald

Sprøjtemiddelrester afleveres på kommunalt affaldsdepot. I de tilfælde, hvor produktet i mellemtiden er blevet forbudt, afhentes det af den kommunale miljøbil eller afleveres på det kommunale affaldsdepot. Indtil bortskaffelse opbevares det i aflåst rum.

Lægemiddelrester opbevares aflåst i original emballage. Affaldet afleveres til apoteket eller tages retur med dyrlægen.

Spildolie opbevares i tønder i maskinhus og afleveres til kommunalt affaldsdepot. Årlig affaldsmængde estimeres til 50 l.

Klinisk risikoaffald

Brugte kanyler og skalpeller opbevares aflåst i kanyleboks. Affaldet bortskaffes til apotek eller tages retur af dyrlæge.

Døde dyr

Placering af større døde dyr sker ved gyllebeholdere. Døde smågrise placeres i en kølecontainer mellem farestaldene. Placering fremgår af bilag 5. Placeringen er tæt på indkørs-

len til anlægget, således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed ikke er i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr overdækkes med presening/kadaverkappe og afhentes af destruktionsanstalt med dags varsel.

Vurdering af affaldshåndteringen

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, og at det er BAT, når vilkår og affaldsregulativ følges.

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

35. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
36. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
37. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
38. Mærkater på kemikaliedunke skal være på dansk, synlige og læsbare.
39. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
40. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Handelsgødning opbevares ikke på Flintdalevej 14, men på en anden ejendom. Pesticider opbevares i original emballage, i aflåst, frostfrit rum i lade/maskinhus. Korn og sojaskrå opbevares i siloer. Mineraler mm. opbevares i foderlade.

Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Kommunen vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at der ved oplag af kemikalier og olie ikke sker forurening af jord, grund- eller overfladevand.

Uheld og risici

Vilkår for uheld og risici

41. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
42. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
43. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Vedlagt som bilag 6).

Redegørelse for mulige uheld

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Sugetårn på gyllevogn. Der er ikke fast pumpe på de store gylletanke og pumpen i den lille anvendes kun til omrøring. Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år.	
Strømsvigt	Nødgenerator (startes manuelt). Nød-opluk i alle staldafsnit. Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt. Anlægget ringer op til 4 forskellige telefoner.	
Olieudslip	Overjordiske tanke på fast grund uden afløb.	Der ligger kattegrus ved tanken til opsamling af eventuelt spild.
Kemikalieudslip	Påfyldning på fast bund med afløb til gyllebeholderen. Opbevaring sker på fast bund uden afløb.	
Brand	Der er placeret brandslukkere jf. beredskabskortet.	

Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Sker der alvorlige uheld, der kan medføre påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens tekniske forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld, jf. bilag 6.

Minimering af risiko for uheld

Gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Der pumpes fra fortank til lagertank, men fra lagertank suges gyllen til gyllevognen.

Olie opbevares i godkendt overjordisk tank, der er placeret på fast grund uden afløb.

Påfyldning af sprøjte sker på fast bund med afløb til gyllebeholder. Opbevaring af kemikalierne sker på fast bund uden afløb.

Vurdering af uheld og risici

Aalborg Kommune vurderer, at husdyrbrugets indretning og drift minimerer risikoen for uheld. Husdyrbrugets beredskabsplan beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages, hvis der trods foranstaltningerne, alligevel sker et uheld med risiko for forurening af jord, grund- eller overfladevand.

6 – Gødningsproduktion og –håndtering

Gødningstyper og mængde

På Flintdalevej 14 produceres der i nudriften 24.009,25 kg N og 5.506,47 kg P svarende til 229,96 DE i svinegylle. Der afsættes hvad der svarer til 92,56 DE. I den ansøgte produktion produceres 30.737,42 kg N og 7.183,87 kg P svarende til 289,18 DE i svinegylle, og der afsættes her hvad der svarer til 142,30 DE til andre bedrifter.

I nedenstående tabel gives en oversigt over den husdyrgødning, der produceres og afsættes i den ansøgte produktion.

Bemærk at ansøgningsystemet anvender kvælstof- og fosfornormerne for 2005/06 – de aktuelle normer kan afvige herfra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE Høstår 2009
Svinegylle	30.737,42	7.183,87	75 %	289,18
Dybstrøelse	---	---	---	---
Fast gødning	---	---	---	---
Modtaget husdyrgødning	---	---	---	---
Modtaget anden organisk gødning	---	---	---	
Afsat husdyrgødning (svinegylle)	-15.399,00	-3.582	---	-142,30
I alt til rådighed	15.338,42	3.601,87	---	146,88

Afsætning af husdyrgødning

Vilkår til afsætning af husdyrgødning

44. Der skal fra husdyrbruget afsættes 15.339 kg N samt 3.582 kg P svarende til 142,30 DE i planperioden (1. august – 31. juli).

Beskrivelse af afsætning af husdyrgødning

Bedriften afsætter husdyrgødning (svinegylle) til seks andre bedrifter. Der afsættes således hvad der svarer til 29,40 DE svinegylle til bedriften Flintdalevej 3, 9240 Nibe (CVR-nr. 12606141), 64,00 DE til bedriften på Rodstrupvej 22, 9240 Nibe (CVR-nr. 25114353), 12,50 DE til bedriften på Restrup Skovvej 35, 9240 Nibe (CVR-nr. 16130303), 6,40 DE til bedriften på Klæstrupvej 12, 9240 Nibe (CVR-nr. 18719770), 13,00 DE til bedriften på Harildhusvej 19, 9240 Nibe (CVR-nr. 10582539) samt 17,00 DE til bedriften på Tårupvej 3, 9240 Nibe (CVR-nr. 13872503). I alt afsættes hvad der svarer til 142,30 DE.

Kommunen har modtaget ansøgninger om, og der udarbejdes miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 16 på de seks bedrifter, der modtager husdyrgødning fra Flintdalevej 14.

Vurdering af afsætning af husdyrgødning

Sammenlagt afsættes der fra bedriften på Flintdalevej 14 142,30 DE husdyrgødning. Der modtages ikke anden organisk gødning på bedriften. På Flintdalevej 14 produceres der 289,18 DE svinegylle. Der er i alt 105,71 ha udbringningsareal til rådighed. Hermed bliver husdyrtrykket på 1,39 DE/ha. Bedriften lever således op til harmonireglerne.

Flydende husdyrgødning

Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle

45. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages.
46. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
47. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁹, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpringen i så fald kan afbrydes.
48. Efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
49. Påfyldning af gylle skal ske fra gyllevogn med påmonteret suge/pumpetårn.

Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er det samlede årlige behov for opbevaring ca. 7.792 m³, inklusiv rengøringsvand, drikkevandsspild fra staldene og regnvand. Overdækning af gyllebeholderne betyder en reduktion på 560 m³, da der ikke kommer regnvand i beholderne. Det betyder, at der årligt skal opbevares 7.232 m³ gylle.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 6.500 m³, i de nedennævnte beholdere 1.1.12, 1.1.13 og 1.1.14, som vil få fast overdækning. Det svarer til en kapacitet på 10,7 måneders opbevaring. Hertil kommer en buffer kapacitet på 400 m³ i beholder 1.1.15. Der findes således i alt 4 gyllebeholdere på ejendommen, placering kan ses på bilag 1.

---

⁹ Nr. 1695 af 19. december 2006.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 1.1.12	1994	1.500	Fast (telt)	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder 1.1.13	2004	2.500	Fast (telt)	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder 1.1.14	ny	2.500	Fast (telt)	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder 1.1.15 (bufferkapacitet)		400	Flydelag	Sugetårn på gyllevogn
I alt		6.900		

Opbevaring af flydende husdyrgødning på husdyrbruget. Beholderne kan ses på bilag 1.

Der bliver pumpet gylle én gang ugentligt, når kummerne er fyldte. Der anvendes vakuum til at pumpe gyllen.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svinegødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres¹⁰. Ansøger har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.
- At beholderen dækkes ved at bruge et fast låg (teltstruktur).

Overdækning af gyllebeholder har derudover den sideeffekt, at der kan spares diesel til udkørsel på marken, da der er et mindre volumen i gyllebeholderen.

Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Det er Kommunens vurdering, at opbevaringskapaciteten på bedriften er tilstrækkelig til at opfylde husdyrbekendtgørelsens krav.

De eksisterende og den nye gyllebeholder er placeret i tilknytning til det eksisterende byggeri. Ansøgningsmaterialet viser, at der ikke er lugtproblemer i forbindelse med udvidelsen. Det er derfor vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i forbindelse med gylleopbevaring og -håndtering.

Udbringning af husdyrgødning

¹⁰ BREF-resumé, s. v og xvi.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning

50. Udbringningen skal foretages i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.

Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning

I bilag 7 findes et kort over de udbringningsarealer, der indgår i ansøgningen - herunder forpagtede og ejede arealer. Der indgår i alt ca. 98 ha ejede udbringningsarealer samt forpagtninger med ca. 8 ha udbringningsarealer.

Arealerne ligger i området syd for Vokslev og mellem Bislev og Øster Hornum. Ingen af udbringningsarealerne ligger i nærheden af byzone eller bymæssig bebyggelse.

BAT for udbringning af husdyrgødning

Ansøger mener, at praksis vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter. Det er således BAT:

- at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav,
- at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent,
- at afstemme den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved
  - mark- og gødningsplanlægning
  - jordbundsanalyser
- at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:
  - ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
  - ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
  - at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
  - ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket
- at tilstræbe, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning, ved afgrødehøjde under 10 cm
- at nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker
- at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
  - at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage
  - at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene

Vurdering af udbringning af husdyrgødning

Kommunen vurderer, at såfremt reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes, giver udbringning af husdyrgødning ingen væsentlige gener for omgivelserne ej heller forringelser af naturområdernes tilstand.

Der vurderes, at ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler samt de stillede vilkår i denne miljøgodkendelse, vil udbringning på arealerne leve op til kravet om anvendelse af BAT.

Anden organisk gødning

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l.

7 – Forurening og andre gener fra husdyrbruget

Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug, som har ansøgt inden 1. januar 2010 skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 25 % (2007 niveau) i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7).

Beskrivelse af ammoniakfordampning

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen fra stald og lager på 198,43 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver på 4.095,60 kg N/år. Udvidelsen er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 25 %. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår, at kravet er opfyldt, og at der sker en "overopfyldelse" af det generelle krav om ammoniakreduktion fra stald og lager med 22 kg N/år.

Anlægget og samtlige udbringningsarealer ligger inden for bufferzone omkring flere særligt ammoniakfølsomme naturarealer, jf. husdyrlovens § 7. Anlægget ligger i bufferzone 2 og der er to andre anlæg med mere end 75 DE indenfor 1.000 meter og i den samme bufferzone. Derfor må den maksimale merbelastning af området være 0,3 kg N/ha. IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,0. Merdepositionen i disse områder overstiger dermed ikke den tilladte merbelastning jf. bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31. marts 2009.

Der henvises desuden til vurderingerne om natur i kapitel 8.

Teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Ansøger har til slagtesvinestalden (1.1.10) valgt et delvist fast gulv, hvor andelen af fast gulv udgør 50-75 %. Referencegulvet, der har en fast andel på 25-49 %, giver således en højere ammoniakfordampning end det valgte.

Antallet af fravænnede grise pr. årssø er desuden større end normen, idet antallet er på 28,85 grise/årssø.

Derudover har ansøger valgt at etablere fast overdækning på to af de eksisterende gyllebeholdere med et telt (1.1.12 og 1.1.13), hvilket reducerer ammoniakfordampningen fra 2 til 1 %.

De valgte løsninger mht. staldteknologi i Karl Kristian Andersens projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug¹¹.

Foder

Vilkår til foder

51. Foderblandinger til svinene skal være tilsat fytase.
52. Type 2 korrektion mht. protein for søerne må højst være 0,97. Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel: $((FE \text{ pr. årsso} \times \text{råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.

Type 2 korrektionen dokumenteres i gødningsregnskabet, som angivet i Plantedirektoratets vejledning: *Den dokumentation, der skal foreligge ved brug af type 2 korrektion kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år.*

Beskrivelse af fodervalg

På bedriften udarbejdes der effektivitetsrapport. Fodringen optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden, via kontakt med rådgivningstjeneste med speciale indenfor svineproduktion. Der anvendes fytasetilsætning.

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.: Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre svin med succesiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Der henvises desuden til kapitel 9 om BAT.

På Flintdalevej 14 er der foretaget en korrektion vedr. antallet af smågrise pr. årsso. Antallet er således øget til 28,85 mod normen på 24,6 (norm 2005-2006). Korrektionen gør, at ammoniakfordampningen fra anlægget falder.

Vurdering af fodervalg

Korrektion af antallet af smågrise pr. årsso er med til at sikre, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er overholdt. Foder er således anvendt som virkemiddel, og de stillede vilkår sikrer en mindre emission af ammoniak fra anlægget.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007.

Fodersammensætningen er optimeret af svineproduktionskonsulent i forhold til gældende normer, således at N- og P-belastningen minimeres samtidig med at dyrenes behov tilgodeses. Dermed vurderes næringsindholdet i foderet at være styret og dermed også BAT.

Samlet vurdering af teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Udvidelsen er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 25 %. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår, at kravet er opfyldt.

Aalborg Kommune vurderer, at den anvendte teknologi i projektet er tilstrækkelig, da ammoniakfordampningen fra anlægget ligger under det beregnede BAT-niveau for anlægget.

Lugt

Vilkår til lugt fra dyreholdet

53. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
54. Ventilationsanlægget skal renholdes og vedligeholdes.
55. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, for at begrænse lugtgener.
56. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
57. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
58. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Oversigtskort med angivelse af afstand til de nærmeste naboer findes som bilag 8. Nærmeste by er Øster Hornum, som ligger ca. 3,7 km øst for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Vokslev ca. 2,7 km mod nord og nærmeste enkeltbolig ligger ca. 180 meter nordøst for staldanlægget.

Tabellen viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Geneafstanden måles fra midt på staldanlægget til kant af nærmeste bolig.

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område, samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer (f.eks. lugter slagtesvin på delvist fast gulv 300 OUE/s/1000 kg og kvæg 170 OUE/s/1000 kg (OUE=Odour Unit)).

I blandede besætninger og/eller ved spredte staldanlæg beregnes en samlet geneafstand som et vægtet gennemsnit af lugt og afstand.

Områdetype	Geneafstand, ukorrigeret	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig/erhverv	155,47 m	Ja (ny) Ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	298,65 m	Ja (ny) Ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Byzone, sommerhusområde	491,63 m	Ja (ny) Ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne. Det fremgår, at der ikke er problemer i forhold til lugtgeneafstande.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I den samlede vurdering af lugtgenerne fra husdyrbruget skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug større end 75 DE inddrages, hvis ansøgers staldanlæg ligger tættere end 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner i landzone eller tættere end 100 meter fra en enkeltbolig. Der er imidlertid ikke andre husdyrbrug inden for hhv. 300 eller 100 meter, så lugtgenegrænserne er ikke skærpede af denne årsag.

Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegninger viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne, samt at ventilationsanlægget svarer til, hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at det stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til, at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre, end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Ventilationsanlægget kontrolleres og rengøres jævnligt, og der er alarm ved driftsforstyrrelser eller svigt i ventilationssystemet. Dette vurderes at være BAT.

Fluer og skadedyr

Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse

59. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
60. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Fluer bekæmpes med rovfluer, og rotter ved udlægning af gift i rottekasser. Der er indgået aftale med Mortalin om bekæmpelse af skadedyr på ejendommen. Aftalen omfatter regelmæssige eftersyn fordelt over året.

Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Det vurderes, at ejendommens flue- og skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Transport

Beskrivelse af transport

Til- og frakørselsforhold til husdyrbruget er vist på bilag 9. Af nedenstående tabel ses antallet af transporter før og efter udvidelsen.

Art	Kapacitet pr. læs før udvidelse	Kapacitet pr. læs efter udvidelse	Antal transporter før udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Udlevering af dyr, 7 kg grise	200 stk.	200 stk.	36	36
Udlevering af dyr, 30 kg grise*	300 stk.	500 stk.	24	40
Dyr til slagteri, slagtesvin	100 stk.	---	20	---
Dyr til slagteri, søer	10 stk.	15-20 stk.	26	26
Døde dyr			130	130
Egen foderproduktion (korn)	35 tons	35 tons	14	25
Indkøbt korn	12 tons	12 tons	67	67
Foderblanding	15 tons	30 tons	12	8
Smågrise foder (sække/bigbags)	8-10 tons	12-14 tons	7	10
Levering af sojaskrå	30 tons	30 tons	10	12
Levering af brændstof	2000 l	2000 l	20	20
Gylle	20 tons	20 tons	270	400
I alt			636	774

Antal transporter før og efter udvidelse. *Afhentning sker nogle gange udenfor normal arbejdstid.

Transport af dyr, foder, brændstof og husdyrgødning til og fra ejendommen sker ad Flintdalevej. Transportveje til de enkelte udspretningsarealer er vist på bilag 9.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således, at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger, hvor der kun er få beboelser.

Vurdering af transport

Aalborg Kommune vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget ikke giver unødige gener for naboer og øvrige boligområder, ud over hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug.

Støj

Vilkår for støj

61. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
62. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
63. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrum- met	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetids- rummet	Maksimal værdi
Boligområde for åbne og lav bolig- bebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Beskrivelse af støj

Husdyrbrugets støjkilder består primært af foderblander/mølleri, gyllepumpe, kompressor, ventilation og indblæsning af korn samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra bedriften.

Foderblanderen kører på alle tider af døgnet. Den er dog placeret indendørs i foderladen sammen med mølleri.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde, der går udover dagtimerne.

Ventilationsanlægget er konstant i drift, og kører alt efter hvilket behov der er for ventilation i staldene.

Det er vurderet, at der ikke er støjgener, der kan erkendes udenfor ejendommen. Derfor skønnes det ikke nødvendigt med tiltag mod støj. Ansøger er ikke bekendt med, om ejendommens støj skulle have været påklaget på et tidligere tidspunkt.

Vurdering af støj

Aalborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener fra driften på husdyrbruget. Skulle der alligevel opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, er der mulighed for at stille krav om undersøgelse af dette.

Støv

Vilkår for støv

64. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
65. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Beskrivelse af støv

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener fra kørsel, hvilket dog oftest er af begrænset karakter, da vejen er asfalteret. I forbindelse med tørfodersystemet er der støvposer, der tager støvet, som så falder retur til møllet.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener herfra, men en forøgelse af disse vil være vanskelig at måle direkte.

Vurdering af støv

Der forventes ikke, at støv giver væsentlige gener for naboer, og det vurderes ikke at være nødvendigt at stille yderligere vilkår om støv.

Lys

Beskrivelse af lys

Staldene er etableret uden lysplader. Alt lys i staldene er manuelt styret og tændes kun i arbejdstiden efter behov.

Der er ingen udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Vurdering af lys

Det er vurderet, at det ikke har været nødvendigt at stille vilkår om lys, da anlægget ligger forholdsvis langt fra nærmeste nabo, og da lyset i og udenfor stalde udelukkende tændes, når det er påkrævet i forhold til at udføre arbejdet i stalde mv.

8 – Arealerne

Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som f.eks. søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udspretningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Vilkår til udbringningsarealerne

66. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 105,71 ha udspretningsareal, som fremgår af bilag 7.
67. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,39 DE/ha.

Beskrivelse af udbringningsarealerne

De udbringningsarealer, der indgår i godkendelsen kan ses på bilag 7. Der er tale om i alt 17 udbringningsarealer/marken. Udbringningsarealerne ligger i området omkring Simested, Pandum Mark og Harrild. I bilag 10 kan skemaet med markoversigten fra IT-ansøgningssystemet ses.

Til bedriften hører 105,71 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha. Markerne 36-2, 36-3 og 42-0 er forpagtede udbringningsarealer. De resterende er ejede. Aalborg Kommune vurderer derfor, at bedriften lever op til harmonikravet.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor 200 meter af byzone eller sommerhusområde.

Overfladevand

Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand

68. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 146,88 DE pr. planår (1. august – 31. juli), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 15.338,42 kg N og 3.601,87 kg P.
69. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdig gødning som f.eks. affald.
70. På bedriften skal der hvert år være 8,01 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

Alle udbringningsarealerne afvander til Limfjorden, og er omfattet af nitratklasse III. Det vil sige, at arealernes evne til at denitrificere er ringe og ligger mellem 0 og 50 %, samt at arealerne afvander til et meget sårbart vandområde. Som tiltag for at reducere nitratudvaskningen er der anvendt 8,01 % efterafgrøder ud over de generelle krav om efterafgrøder. Herudover er dyretrykket reduceret, således at det er på 1,39 DE/ha.

Med disse tiltag beregner ansøgningssystemet via Farm-N den maksimalt tilladelige udvaskning til 64,5 kg N/ha, og den reelle udvaskning for bedriften til 64,1 kg N/ha.

Alle udbringningsarealerne er sandjorde (JB2 og JB4). I beregningerne er anvendt det samme sædskifte som referencesædskiftet (S4), med undtagelse af mark 51-2 hvor der er anvendt grundvandssædskifte G4, jf. nedenstående afsnit om grundvand.

Aalborg Kommune vurderer

Igennem ansøgningssystemet er det beregnet, at den maksimalt tilladelige udvaskning af nitrat på 64,5 kg N/ha kan overholdes med de tiltag, der er gjort på bedriften. Husdyrløvens krav til nitratudvaskning i nitratklasse III er dermed overholdt.

Samlet vurderer kommunen, at den ansøgte udbringning, med de stillede vilkår, ikke via udvaskning til overfladevandet vil påvirke miljøet væsentligt.

Grundvand

Vilkår vedr. nitratudvaskning til grundvand

71. På bedriftens marker nr. 51-2, skal der anvendes et "grundvandssædskifte" med et udvaskningsindeks på højst 93. Den nævnte mark fremgår af bilag 7, og udvaskningsindeks kan ses i bilag 11.

Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

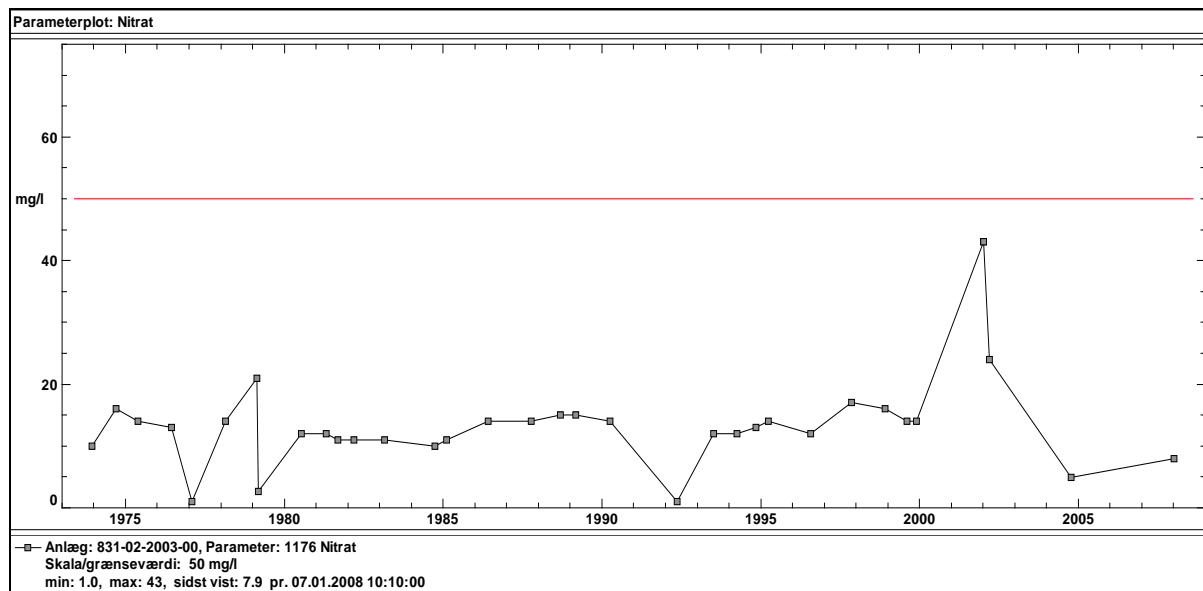
Et af udbringningsarealerne (mark 51-2) ligger i OSD 18 inden for indvindingsoplandet til Pandum Østre Vandværk. Marken ligger 15 meter fra vandværkets indvindingsboring og udgør ca. 70 % af indvindingsoplandet, se bilag 12.

Aalborg Kommune har modtaget den geologiske kortlægning for OSD 18, og når den endelige kortlægning for OSD 18 modtages, vil Aalborg Kommune udarbejde en indsatsplan for området, omfattende bl.a. indvindingsoplandet til Pandum Østre Vandværk.

Pandum Østre Vandværk er etableret i 1970'erne, men har i slutningen af 2002 sløjft den oprindelige indvindingsboring og etableret en ny boring. Vandværket indvinder fra én boring og har en indvindingstilladelse på 4.000 m³/år. Vandværket, der har 12 forbrugere, er ikke forbundet med andre vandværker og er derfor afhængig af indvinding af rent grundvand fra værkets boring.

Den oprindelige boring var 38 meter dyb og filtersat i et sekundært grundvandsmagasin over kalkmagasinet. Vandværkets nye boring fra 2002 er 85 meter dyb og filtersat i kalkmagasinet.

De seneste nitratanalyser fra Pandum Østre Vandværk viser, at vandværket indvinder vand med et indhold af nitrat på 5,6 mg/l (2009). Nedenstående graf viser indholdet af nitrat i grundvandet fra Pandum Østre Vandværk. Det er kun målingerne efter 2002, der er målt i deres nuværende indvindingsboring, da de øvrige målinger er fra den oprindelige boring. Som det fremgår af nedenstående graf, er der målt et lavt nitratindhold siden 2005.

Vandværkets indvindingsopland er kortlagt med stor nitratsårbarhed. Boringer samt den geologiske kortlægning viser, at kalkmagasinet ligger omkring 60 meter u.t. Over kalken findes udbredte beskyttende lerlag med en mægtighed på 10-30 meter i tykkelse. I vandværkets boring er der truffet vekslende sand- og lerlag over kalkmagasinet. Samlet er der et lerdække på 12 meter. Boreprofil fra en nærliggende enkeltindvinder viser et sammenhængende lerlag på næsten 20 meter over kalkmagasinet.

På baggrund af det lave nitratindhold i grundvandet samt et sammenhængende lerdække over kalkmagasinet vurderes det, at det primære grundvandsmagasin på nuværende tidspunkt ikke er påvirket af arealanvendelsen. Fortsat landbrugsdrift på indvindingsoplandet kan på sigt medføre en stigning af nitrat i grundvandet, men samlet set vurderes det, at påvirkningen fra mark 51-2 er mindre væsentlig.

Aalborg Kommune har i forbindelse med denne høring kontaktet Pandum Østre Vandværk. Vandværket havde ingen indvendinger mod en miljøgodkendelse af et husdyrbrug, der medfører en udvaskning af nitrat fra rodzonen på 48 mg/l. Vandværket bemærkede, at de på nuværende tidspunkt ikke har problemer med stigende nitratindhold i vandet.

Pandum Østre Vandværks indvindingsopland er kortlagt med stor sårbarhed overfor nitrat, men konkrete undersøgelser af geologien ud fra boreprofiler samt den geologiske kortlægningsrapport viser et sammenhængende lerdække helt eller delvist over indvindingsoplandet. Vandværket indvinder vand med et stabilt lavt indhold af nitrat.

Af det elektroniske ansøgningsskema fremgår det, at der er tale om en beregnet udvaskning af nitrat på 48 mg/l på ét udbringningsareal (mark 51-2), der ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde, jf. bilag 12. Der er beregnet et fald i udvaskningen af nitrat på 10 mg/l i det ansøgte projekt i forhold til nudriften. For at opnå denne lavere udvaskning, er der anvendt grundvandssædskifte (G4) som virkemiddel. Der skal således på bedriftens mark 51-2 anvendes et "grundvandssædskifte" med et udvaskningsindeks på højst 93.

Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Aalborg Kommune har vurderet, at det ansøgte udvaskningsniveau på sigt vil påvirke grundvandsmagasinet og herunder det vand, der indvindes ved Pandum Østre Vandværk, men at påvirkningen samlet set er mindre væsentlig. Samlet vurderer kommunen, at den ansøgte udbringning, med de stillede vilkår, ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Kommunen har ikke fundet grundlag for at stille yderligere skærpede vilkår.

Vilkår for fosfor

72. Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

Beskrivelse af fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger på arealer, der afvander til Natura 2000 område overbelastet med fosfor. Markerne 8-0, 52-0, 57-0, 10-0, 55-0, 56-0, 42-0 og 5-0, jf. bilag 7, er drænedede sandjorde. De øvrige marker er ikke drænedede. Mindre dele af mark nr. 52-0, 57-0, 10-0, 55-0, 56-0, 42-0 og 5-0 (i alt 4,87 ha) ligger i P-klasse 2, da de ligger i udpegede lavbundsområder med okkerklasse 2. De resterende udbringningsarealer på i alt 100,84 ha ligger i P-klasse 0.

Der tilføres arealerne 34,1 kg P/ha/år. I ansøgningssystemet beregnes den gennemsnitlige fraførsel til 21,4 kg P/ha/år. Bedriftens P-overskud bliver derfor 12,7 kg P/ha/år. Kravet til arealer i P-klasse 2 beregnes samtidig til 10,8 kg P/ha/år, hvilket svarer til, at fosforoverskuddet ikke øges i forhold til nudriften. I beregningerne er der anvendt sædskifte S4, hvilket samtidig er referencesædskiftet. Desuden er der på mark 51-2 anvendt sædskifte G4. Sædskifte S4 frafører gennemsnitligt 21,1 kg P/ha/år, mens sædskifte G4 gennemsnitligt frafører 25,4 kg P/ha/år.

Vurdering af fosfor

I gennem ansøgningsystemet er det beregnet, at det maksimalt tilladelige overskud af fosfor på 10,8 kg P/ha/år for arealer i P-klasse 2, og på 13,8 kg P/ha/år for P-klasse 0, kan overholdes, som gennemsnit for bedriften, med de tiltag der er gjort. Husdyrlovens krav til fosforoverskud er dermed overholdt.

Samlet vurderer kommunen, at den ansøgte udbringning, med de stillede vilkår, ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Direkte afstrømning til vandløb og søer

Flere af bedriftens udbringningsarealer grænser op til Harrilds Rende, der har status af privat vandløb med en B1 målsætning (gyde- og ynglevand for laksefisk).

Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbet.

Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbet under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Vurdering af marine områder i forhold til habitatdirektivet

Alle bedriftens arealer ligger i opland til Nibe-Gjøl Bredning. I bilag 13 uddybes kommunens vurdering af tilstanden i området samt projektets påvirkning.

Nibe-Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige). I Nibe-Gjøl Bredning findes kvælstof- (og fosfor-) følsomme plante- og dyrearter/naturtyper.

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe-Gjøl Bredning vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering. Området er i dag overbelastet med fosfor. Det vurderes i basisanalysen, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land. Umiddelbart vurderet er iltsvind dog ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe-Gjøl Bredning.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområdet i forhold til habitatbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem beregner udvaskningen af kvælstof i ansøgt produktion til 64,1 kg N/ha om året. Fosforoverskuddet er i ansøgt produktion beregnet til 12,7 kg P/ha om året.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe-Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning (< 1 DE/ha) og at oplandet er relativt lille i forhold til det marine areal samt, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

Det vurderes desuden, at antallet af dyreenheder i oplandet til Limfjorden samlet set er nogenlunde konstant. Der ses en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer. Overordnet er der tale om at husdyrene skifter adresse.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Nibe-Gjøl Bredning hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

Natur

Vilkår til natur

73. Der skal udlægges 10 meter husdyrgødningsfri bræmme på udbringningsarealerne 36-2, 36-3 og 36-4. De præcise placeringer af bræmmerne fremgår af bilag 14.
74. Den nordlige grænse for udbringningsarealet 36-4 skal følge den afgrænsning, der fremgår med blå markering på bilag 19.
75. Den del af udbringningsareal 51-2, der overlapper med et registreret overdrev, som vist på bilag 17, kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning.
76. Den del af udbringningsareal 56-0, der overlapper med et registreret overdrev, som vist på bilag 18, kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning.

§ 7-arealer – husdyrloven

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1.000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

I bufferzone I må ammoniakbelastningen fra stald og lager ikke forøges og i bufferzone II må merbelastningen ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau, afhængigt af antal øvrige brug:

- 0,3 kg N/ha ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
- 0,5 kg N/ha ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
- 0,7 kg N/ha ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Alle udbringningsarealerne ligger helt eller delvist indenfor 1.000 meter af overdrev, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 og omfattet af husdyrlovens § 7. Denne natur er særlig ammoniakfølsom og kræver særlig beskyttelse. Derfor skal der indenfor denne bufferzone på 1.000 meter ske nedfældning af alt flydende husdyrgødning på sort jord og græsarealer, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 38, stk. 5.

Anlægget på Flintdalevej 14 ligger tilsvarende indenfor 1.000 meter af overdrev, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 og omfattet af husdyrlovens § 7. Anlægget ligger i bufferzone II, og samtidig ligger der to andre anlæg med mere end 75 DE i samme bufferzone. Derfor må den maksimale merdeposition på overdrevet ifølge husdyrlovens § 7 være 0,3 kg N/ha. Ansøgningssystemet beregner den højeste merdeposition til 0,0 kg N/ha.

Projektet medfører en ammoniakemission fra stald og lager på 4.095,60 kg N/år fra den samlede bedrift, hvilket er en stigning på 198,43 kg N/år i forhold til nudriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Ifølge Husdyrlovens § 23, stk. 2 og § 29, stk. 2 skal Kommunen varetage hensynet til områder udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder og kan fastsætte yderligere vilkår, som er nødvendige for, at udpegningsgrundlaget for disse områder kan udvikle sig imod miljømålet fastsat i EU-habitatdirektivet og Miljømålsloven om gunstig bevaringsstatus.

Ifølge § 7, stk. 1 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegningsgrundlaget og administration af internationale naturbeskyttelsesområder mv. (*habitatbekendtgørelsen*) skal Kommunen foretage en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. I bekræftende fald foretages en konsekvensvurdering af projektet i forhold til, hvordan det påvirker de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Hvis konklusionen er, at projektet har risiko for at skade disse naturtyper, kan der ikke meddeles godkendelse til det ansøgte. Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 6, nr. 2 er miljøgodkendelse af husdyrbrug omfattet af disse regler.

Konsekvensvurdering af påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område
Anlægget på Flintdalevej 14 ligger ca. 5 km sydøst for nærmeste Natura 2000-område. Nærmeste udbringningsareal ligger 4,7 km fra samme Natura 2000-område.

Ifølge oplysninger hentet fra Miljøcenter Aalborg (<http://www.miljoportal.dk>) er nærmeste Natura 2000-område nr. 15; *Nibe bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal* området indeholder habitatområde nr. 15; *Nibe bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal*. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper området er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter følgende arter og naturtyper:

Kildevælds-vindelsnegl (1013), Hedepletvinge (1065), Havlampret (1095), Bæklampret (1096), Flodlampret (1099), Odder (1355), Spættet sæl (1365) og gul stenbræk (1528).

Sandbanker med lavvandet bugter og vige vedvarende dække af havvand (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Større lavvandede bugter og vige (1160), Rev (1170), Enårig vegetation på stenede strandvolde (1210), Flerårig vegetation på stenede strande (1220), Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand (1310), Strandenge (1330), Indlandssaltenge (1340), Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140), Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260), Tørre dværgbusksamfund (4030), Enekrat på heder, overdrev eller skrænter (5130), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (6210), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund (6230), Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (6410), Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn (6430), Hængesæk og andre kæringsamfund dannet flydende i vand (7140), Kilder og væld med kalkholdigt vand (7220), Riggær (7230), Bøgeskove på morbund uden kristorn (9110), Stilkegeskove og -krat på mager sur bund (9190) samt Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0).

På baggrund af afstanden mellem anlægget og nærmeste Natura 2000-område, emissions størrelse samt beliggenheden af udbringningsarealerne, vurderes det, at udvidelsen ikke vil påvirke de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Der vil derfor ikke blive foretaget en nærmere konsekvensvurdering i forhold til anlægget. Der er dog foretaget en beregning af ammoniakdeposition i et erstatningspunkt for Natura 2000-området, da beregningsmodellen kun kan regne til en afstand af 4 km. Punktet ligger 4 km nordvest for anlægget på Flintdalevej 14.

Vurdering af ammoniakbelastningen fra anlægget på habitatnatur

Kommunen vurderer at habitatnaturtypen Strandeng (1330) er relevant for denne konsekvensvurdering. Andre habitatnaturtyper ligger længere væk end det udvalgte punkt, og bliver derved påvirket i mindre grad. Arterne på udpegningsgrundlaget bliver kun påvirket gennem ændringer af habitatnaturtyperne. Der er lavet beregninger af total-deposition af luftbåren ammoniak for ét relevant naturareal. Naturarealets placering er angivet på bilag 15.

Beregningerne er foretaget i det til ansøgningen hørende regneark fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Natura 2000-områdets lysåbne habitatnaturtyper er blevet kortlagt af Miljøcenter Aalborg, og oplysningerne om denne kortlægning er hentet fra <http://www.miljoportal.dk/>. I denne sag er habitatnaturtypen Strandeng (1330) på udpegningsgrundlaget relevant, da den ved realisation af det ansøgte projekt muligvis kan påvirkes af luftbåren ammoniak fra anlægget.

For at beregne den præcise deposition af ammoniak på den nævnte naturtype er der udvalgt ét beregningspunkter i Natura 2000-området (i praksis er det et erstatningspunkt udenfor Natura 2000-området 1 km nærmere anlægget). Det drejer sig om følgende:

Beregningspunkt nr. 1, Strandeng (1330): Arealet ligger ca. 5 km nordvest for anlægget på Flintdalevej 14. Strandengen er en del af et stort strandengsområde langs Nibe Bredning. Den ligger i økologisk forbindelse af typen strandengsforbindelser. Naturtypen har en tålegrænse på 30-40 kg N/ha/år alt efter målsætningen for arealet. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger på 30 kg N/ha/år.

Ved en besigtigelse af arealet den 2. oktober 2009 blev naturtilstanden vurderet til at være ringe (tilstandsklasse 4 ud af 5). Af plantearter blev der bl.a. fundet sandkryb, harril, strand-trehage og strandasters. Arterne er typiske for naturtypen og moderat kvælstoffølsomme, hvilket også afspejler sig i naturtypens tålegrænse. Ifølge forslaget til naturplanen for Natura 2000-område nr. 15 er prognosen ugunstig eller vurderet ugunstig for Strandenge, pga. afvanding, fragmentering og tilgroning.

I skemaet herunder er Kommunens beregninger af ammoniakdepositionen for bl.a. strandengen i punkt 1 gengivet.

Punkt nr.	Naturtype	Merdeposition kg N/ha/år	Total-deposition fra bedriften kg N/ha/år	Total-deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Strandeng, Natura 2000-område	0,0	0,0	10,0
2	Overdrev	0,0	1,0	14,9
3	Overdrev	0,0	0,8	14,8

Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttet natur omkring anlægget.

Baggrundsbelastningen for området ligger på 10,0 kg N/ha/år, jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2008.

Usikkerheden på N-depositionsberegningerne er i størrelsesordenen en faktor 2 jf. *Teknisk notat: Opdatering af beregningssystem til estimering af ammoniakafsætning fra husdyrbrug til brug for kommunernes administration af den kommende lov om godkendelse af husdyrbrug*, DMU 2006.

Vurdering af effekten af N-deposition på Natura 2000-områdets habitatnaturtyper

Beregningen for ammoniakdepositionen på habitatnaturtypen strandeng i Natura 2000-området i punkt nr. 1 (jf. bilag 15) viser, at totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år i det område, som punktet repræsenterer. Dette giver ikke anledning til at stille særlige vilkår for udvidelsen.

Aalborg Kommune vurderer, at det kan udelukkes at projektet vil påvirke habitatnatur i det nærmeste Natura 2000-område negativt.

§ 3-natur – naturbeskyttelsesloven

På husdyrbruget Flintdalevej 14 findes arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2.500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb beskyttet.

Den beskyttede natur er beskyttet ved et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud.

Husdyrloven forpligter kommunen til at varetage hensynet til natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, jf. lovens § 23, stk. 2. Såfremt lovens generelle regler ikke sikre dette hensyn tilstrækkeligt, kan kommunen stille yderligere vilkår.

Øvrig natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3

Vurdering af påvirkningen fra anlægget på øvrig natur

Udenfor Natura 2000-områderne ligger der § 3 beskyttet natur, som kan påvirkes af anlægget på Flintdalevej 14. Der er udvalgt to naturarealer med naturtypen overdrev (punkt 2 og 3, jf. bilag 15). Punkterne er valgt, da de ligger tættest på anlægget. Naturtypen har et generelt tålegrænseinterval på 10-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i dette område ligger mellem 13,9 og 14,0 kg N/ha/år.

Punkt 2: Punktet ligger på et overdrev, der er en blanding mellem et krat- og et surt overdrev. Overdrevet ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser. Overdrevet

er en del af et større naturområde med andre overdrev. Arealet blev besigtiget og tilstandsvurderet den 26. juli 2008. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: Alm. mælkeurt, blåbær, djævelsbid, fåre-svingel, guldblomme, katteskæg, kratfladbælg, krybende pil, liden klokke, lyng-snerre, pille-star, sandstar, smalbladet høgeurt, tandbælg og tormentil. Disse arter er alle indikatorarter for næringsfattige overdrev af høj naturkvalitet. Fund af flere indikatorarter er tegn på god naturtilstand. Desuden blev naturtilstanden for 65 % af arealet vurderet til at være høj (tilstandsklasse 1 ud af 5), hvilket især er den del af området med stejle skråninger. På baggrund af naturtilstanden, fundne plantearter og placeringen vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 10 kg N/ha/år.

Punkt 3: Punktet ligger på et overdrev, der er en blanding mellem et krat- og et surt overdrev. Overdrevet er blevet besigtiget og tilstandsvurderet den 26. juli 2008. Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: Alm. kællingetand, gul snerre, håret høgeurt, liden klokke, læge-ærenpris og sandstar. Disse arter er alle indikatorarter for næringsfattige overdrev af høj naturkvalitet. Fund af flere indikatorarter er tegn på god naturtilstand. Desuden blev naturtilstanden af arealet vurderet til moderat (tilstandsklasse 3 ud af 5). På baggrund af naturtilstanden og fundne plantearter vurderes tålegrænsen for dette overdrev til at ligge omkring 15 kg N/ha/år.

Ifølge Kommunens beregninger, jf. ovenstående skema, er tålegrænsen for overdrevet i punkt 2 overskredet af baggrundsbelastningen alene. Ifølge Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11, stk. 3 skal der ved særlige tilfælde være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Naturtilstanden og overdrevets placering i relevant økologisk forbindelse og særligt værdifuldt naturområde gør overdrevet til natur med særlig lokal beskyttelsesinteresse. Det kan dog udelukkes, at der er tale om et særligt tilfælde da merdepositionen ikke overskrider beskyttelsesniveauet beskrevet i bilag 3 og 4 i samme bekendtgørelse, og Kommunen vurderer derfor, at der ikke er tale om en væsentlig miljøpåvirkning.

Ifølge Kommunens beregninger, jf. ovenstående skema, er tålegrænsen for overdrevet i punkt 3 ikke overskredet.

Aalborg Kommune vurderer, på baggrund af ovenstående, at emissionen fra anlægget ikke giver anledning til at stille vilkår til projektet i forhold til natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Vurdering af påvirkningen fra udbringningsarealer på øvrig natur

Udbringningsareal 52-0 og 57 overlapper med fersk eng beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. I forbindelse med husdyrsagen er beskyttelsen blevet revurderet, og på baggrund af luftfoto fra 1960-2008 er registreringen blevet fjernet. Arealet kan herefter benyttes til udbringning af husdyrgødning. Se bilag 2 og 16.

Udbringningsareal 36-3 og den sydlige del af udbringningsareal 36-4 overlapper med overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. I forbindelse med sagsbehandlingen er beskyttelsen blevet revurderet, og på baggrund af luftfoto fra 1960-2008 er registreringen blevet fjernet. Dette stemmer også overens med udtalelse fra ansøgers konsulent. Arealerne kan herefter benyttes til udbringning af husdyrgødning. Se bilag 2 og 16.

Den nordlige del af udbringningsareal 36-4 overlapper med overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. Overdrevet nord for arealet blev den 26. juli 2008 besigtiget og afgrænsningerne blev præciseret, en del af overdrevet er blevet afregistreret, og en lille del er blevet nyregistreret. Den nordlige del af udbringningsareal 36-4 er samtidig delvist registreret med fredsskov, dette areal kan ikke godkendes til udbringning af husdyrgødning. Den nordlige grænse for udbringningsarealet skal derfor ændres. Se bilag 19.

Areal 36-5, jf. bilag 19, er registreret som overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. I forbindelse med sagsbehandlingen er beskyttelsen blevet revurderet. På baggrund af luftfoto fra 1960-2008 kan det ikke udelukkes, at der er tale om et beskyttet overdrev. Det kan derfor ikke udelukkes, at den nuværende brug af arealet er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3. Areal 36-5 kan derfor ikke godkendes til udbringning af husdyrgødning. Se desuden bilag 2 og 16.

Udbringningsareal 51-2 overlapper med overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, pkt. 4. I forbindelse med husdyrsagen er beskyttelsen blevet revurderet. På baggrund af luftfoto fra 1960-2008 kan det ikke udelukkes, at der er tale om et beskyttet overdrev. Det kan derfor ikke udelukkes, at den nuværende brug af arealet er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3. Arealet, der overlapper med det nævnte overdrev, kan derfor ikke godkendes til udbringning af husdyrgødning. Se bilag 17.

Udbringningsareal 56-0 overlapper med overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2 pkt. 4. I forbindelse med husdyrsagen er beskyttelsen blevet revurderet. På baggrund af luftfoto fra 1960-2008 kan det ikke udelukkes, at der er tale om et beskyttet overdrev. Det kan derfor ikke udelukkes, at den nuværende brug af arealet er en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3. Arealet, der overlapper med det nævnte overdrev, kan derfor ikke godkendes til udbringning af husdyrgødning. Se bilag 18.

Udbringningsareal 5-0, 36-2, 36-3 og 36-4 ligger op til et næringsstoffølsomt overdrev, som er en blanding af et surt- og krat overdrev. Naturtypen overdrev har en generel tålegrænse på 10-25 kg N/ha/år. Overdrevet ligger i økologisk forbindelse af typen tørbundsforbindelser. Naturtilstanden på overdrevet blev den 27. juli 2008 vurderet til at være høj (tilstandsklasse 1 ud af 5). Ved besigtigelsen blev der bl.a. fundet følgende plantearter: Alm. mælkeurt, blåbær, djævelsbid, fåre-svingel, hedelyng, guldblomme, katteskæg, kratfladbælg, krybende pil, liden klokke, lyng-snerre, pille-star, sandstar, smalbladet høgeurt, tandbælg og tormentil. Disse arter er alle indikatorarter for næringsfattige overdrev af høj naturkvalitet. Fund af flere indikatorarter er tegn på god naturtilstand.

Ud fra tilstanden og plantearterne, som blev fundet på overdrevet vurderer Kommunen tålegrænsen til at ligge omkring 10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området ligger på 14,1 kg N/ha/år jf. data for deposition af kvælstof i 1x1 km felter fra DMU 2008. Det vurderes derfor, at tålegrænsen for overdrevet allerede er markant overskredet.

Det vurderes ud fra naturtilstanden, placeringen i relevant økologisk forbindelse og overskridelsen af tålegrænsen, at der her er tale om et særligt tilfælde. Det vurderes, at en påvirkning fra udbringningsareal 36-2, 36-3 og 36-4 på længere sigt vil kunne ændre sammensætningen af vegetationen og dermed naturtilstanden på overdrevet. For at beskytte det nævnte overdrev, der grænser op til udbringningsarealerne 36-2, 36-3 og 36-4, mod

tilstandsændringer, er der stillet vilkår om udlægning af 10 meter husdyrgødskningsfri bræmmer, jf. bilag 14.

Næringsstoffer tilføres på flere måder til naturarealerne:

- Ved den direkte randpåvirkning, hvor der med vinden tilføres næringsholdige støvpartikler mv. ind i naturarealet (især ved jordfygning), jf. DJF rapport Husdyrbrug nr. 68; *Fosfor i danske landbrug - Omsætning, tab og virkemidler mod tab*. Denne randpåvirkning er typisk mest tydelig de første 10-50 meter fra et omdriftsareal og ind på naturarealet som f.eks. på et overdrev. Den fremstår som en bred kantzone, der typisk er mere artsfattig og vil være domineret af arter, som er mere næringstolerante end på resten af overdrevet. Denne effekt vil kun delvist kunne kompenseres for gennem græsning.
- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne. I forbindelse med udarbejdelse af husdyrgodkendelsessager er der ikke modeller til rådighed, der kan foretage egentlige fladekilde-beregninger af udbringningsarealernes ammoniakpåvirkning af naboarealer. Undersøgelser viser, at påvirkningen på selve udbringningsdagen kan være høj, og op til 5 % af det udbragte kvælstof kan fordampe og deponere på de omkringliggende naboarealer indenfor 2.500 meter, jf. *Emissionsfaktorer til beregning af ammoniakfordampning ved lagring og udbringning af husdyrgødning*, DJF, 2008. I bilag til *Notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug* af 15. december 2009, fremgår det at: "I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten". Dette er bl.a. baggrunden for, at der i dag stilles vilkår om en 1.000 meter nedfældningszone omkring sårbar § 7 natur i sort jord og græs, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 38, stk. 5.

Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 29, stk. 2 kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde stille vilkår, som sikrer at forpligtelserne i forhold til beskyttelse af områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, overholdes. Kommunen vurderer, at der i denne sag er tale om særlige tilfælde, idet der er tale om væsentlig påvirkning af særlige næringsstoffølsomme naturarealer med høj målsætning.

På udbringningsarealerne 36-2, 36-3 og 36-4 er der i dag skovbevoksning. Kommunen gør opmærksom på, at rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse kan kræve en vurdering af virkningen på miljøet (VVM) efter *Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning* (Bekendtgørelse nr. 1335 af 06. december 2006). Der skal derfor rettes henvendelse til Kommunen med henblik på en afklaring af forholdene, inden en sådan rydning finder sted.

Aalborg Kommune vurderer for udbringningsarealerne, at arealerne kan benyttes til udbringning af husdyrgødning, såfremt de stillede vilkår bliver overholdt, uden at belaste arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, samt uden at der vil ske en væsentlig påvirkning af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også deres leve-, yngle- og rastesteder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens leve-, yngle- og rastesteder kan projektet gennemføres.

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. § 8, at der ikke må gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller kan ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter omkring anlægget. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området omkring anlægget. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne i nedenstående skema.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Sydflagermus		X
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne omkring anlægget.

Da ammoniakdepositionen ikke vil påvirke § 3 arealerne i området omkring Flintdalevej 14 i væsentlig grad, vurderes det, at udvidelsen har en neutral effekt for disse Bilag IV-arter, som muligvis kan forekomme på de § 3 beskyttede arealer. Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer.

Aalborg Kommune vurderer på denne baggrund, at godkendelsen af anlægget på Flintdalevej 14 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter. Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunens egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Aalborg Kommune vurderer, at de i godkendelsen beskrevne tiltag for begrænsning af ammoniakfordampning til natur og øvrige omgivelser fra anlæg og lager, er tilstrækkelige, og at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i eller udenfor Natura 2000-området vurderes det, at der ikke vil ske en væsent-

lig påvirkning ved gennemførelse af det samlede projekt, såfremt de stillede vilkår overholdes.

9 – Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Princippet om BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT, men det modsatte gør sig heller ikke gældende, så en uproblematisk beliggenhed fritager ikke et landbrug fra at overholde BAT.

I relation til BAT skal kommunen nøje vurdere husdyrbruget mht.:

- Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

Vilkår til BAT

77. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
78. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden. Renovering skal senest ske om 20 år.

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Ansøger mener desuden at bedriften lever op til BAT på nedenstående punkter vedr. management (ledelses- og kontrolrutiner):

- Der er årligt eftersyn og kontrol af kedel/højtryksrensere.
- Der er serviceaftaler på:
  - Ventilationsanlægget
  - Mølleri
  - Tørfoderingsanlæg
  - Vådfoderingsanlæg
- Der er Elfo-eftersyn hver 5. år, som indgår i ejendommens forsikringspolicer.
- Der er virksomhedsordning gennem Falck.
- Arbejdspladsvurdering bliver gennemført hvert andet år.
- Der sker aldrig udbringning af husdyrgødning i weekenderne eller på helligdage. Der er gensidig respekt mellem naboerne.
- Der er kontrol af brandslukkere hvert år.
- Der er altid rent og pænt rundt omkring ejendommen.

- Håndtering af gyllen og sprøjtemidler sker altid af I/S Brdr. Andersen. Normalt er det Karl Kristian Andersen, som håndterer sprøjten. Den bliver dog altid håndteret af en med sprøjtecertifikat.
- Det er muligt for ansøger at styre fodret på soniveau, da der anvendes AgroSoft på ejendommen.

BAT - foder

Fodring af dyrene er optimeret på baggrund af produktionsniveauet, så der ikke sker en overforsyning af næringsstoffer og dermed en større udledning af disse til miljøet. Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at foderoptimere, så udskillelsen af kvælstof og fosfor minimeres.

Fravalg af BAT

Fravalg vedr. foderet

Anvendelse af dobbelt fytase er fravalgt, da fosformængden i gødningen er i niveau med markernes behov. Det er ikke muligt at se de korrekte tal i beregningen, da den ikke er opdateret mht. fodernorm. For lidt fosfor i foderet kan give skøre knogler hos dyrene.

Benzoesyre til slagtesvin er fravalgt, da det antages at koste ca. 10 kr. pr. slagtesvin ifølge Per Tybirk, Videnscenter for Landbrug. Antagelsen om benzoesyre har været, at den er prisneutral, men der er pt. ingen forsøg, som kan understøtte antagelsen. Prisen på benzoesyre stiger støt, hvorfor det er svært at antage en pris. Derudover vil fragt med foder tilsat benzoesyre være op til 30 kr. pr. gris, da foderet tærer på lastbilerne.

Tilsætning af benzoesyre til smågrisene er ikke defineret med et BAT-blad. Prisen på benzoesyre er ikke stabil men stigende. Omkostningen ved brug af benzoesyre er derfor svært at fastsætte. Benzoesyre kan leveres i flydende form eller med tilskudsfoder. Begge muligheder er forbundne med ekstra omkostninger.

Når benzoesyre tilsættes på bedriften betyder det en årlig afgift til staten, øget kontrol med brugerbetaling samt en certificering af bedriften. Leveres benzoesyre med tilskudsfoderet, har grovfoderfirmaer meldt ud, at det vil koste op til 30 kr. pr. gris i ekstra leveringsomkostninger. Benzoesyre til smågrisene antages derfor ikke i sig selv at være BAT.

Med de nuværende fodringsnormer for smågrise er det ikke muligt at reducere yderligere på foderenheder eller råprotein og fosfor.

Råprotein kan nedsættes yderligere til forskellige niveauer ved poltene (slagtesvin). Ved en reduktion vil fedt/kød procenten stige, og dermed vil afregningen blive lavere. Ligeledes vil tilvæksten i grisene falde, men da der ikke er mere end 964 slagtesvin på årsbasis, vil det ikke ændre udledningen væsentligt. Der er således i stedet valgt andre løsninger i forhold til ammoniakreduktionen, som f.eks. fast overdækning af gyllebeholdere.

BAT - staldindretning

Der er udmeldt et BAT-niveau for ammoniakfordampningen for husdyrbruget under hensyn til de vejledende standardvilkår og de konkrete forhold på husdyrbruget. Den beregnede ammoniakemission overholder det udmeldte niveau bl.a. ved hjælp af tilsætning af øget antal smågrise pr. årssø samt fast overdækning af 3 gyllebeholdere.

Ansøger henleder i øvrigt opmærksomheden på følgende forhold:

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet, i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer, der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Beskrivelse af fravalg af forsøringsanlæg og luftvaskere

Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt at installere forsuring i alle staldafsnit.

I alt er der på anlægget ca. 25 DE i slagtesvin i den ansøgte drift. Af BAT-bladene kan ses prisen for teknikkerne fra 75 DE. Gylleforsuring koster 94 kr. pr. kilo N reduceret ved 75 DE, og tilsvarende koster luftrensning 44 til 50 kr. pr kilo N reduceret (20 til 100 % rensning). Både gylleforsuring og luftrensning må dermed antages, at koste langt over 100 kr. pr kilo N reduceret ved en produktion på 25 DE. Implementering af forsuring på den relativt beskedne ploteproduktion vil ikke give en proportional effekt. Poltene produceres i tre forskellige stalde med henholdsvis 182, 182 og 600 polte/år.

Begge teknikker er derfor ikke BAT for husdyrbruget.

Vurdering af forsøringsanlæg og luftrensning

Forsuring: Der er ingen BAT blade på forsuring for søer og smågrise. Der skal 300-400 DE til før det er proportionalt i slagtesvinestalde. Der er 289 DE i søer, smågrise og slagtesvin i ansøgt drift. Aalborg kommune vurderer, at det ikke anses for at være BAT og proportionalt at anvende forsuring i denne sag.

Luftrensning: Der er ingen BAT blade på luftrensning for søer og smågrise. Der skal ca. 200 DE til før det er proportionalt i slagtesvinestalde. Der er 289 DE i søer, smågrise og slagtesvin i ansøgt drift. Aalborg kommune vurderer, at det ikke anses for at være BAT og proportionalt at anvende luftrensere i denne sag.

Fravalg af gyllekøling

Gyllekøling er fravalgt, bl.a. fordi der på husdyrbruget er et 4 år gammelt CO₂ neutralt halmfyr, og da der således ikke er behov for den udvundne varme. For at der er proportionalitet i investeringen og driften af gyllekølingsanlægget kræver det, at varmen kan anvendes til smågrisestalde. Halmfyret på husdyrbruget opvarmer både stuehuset og alle staldene. Da fyret er meget nyt, vil det være forbundet med ressourcspild at sløjfe det. Prisen for gyllekøling vil derfor være uden brug af varmen.

Såfremt ansøger laver køling i de nye drægtighedsstald, vil det give en reduktion på 81 kg N (når der regnes med en reduktion af ammoniak på 15 %). Såfremt ansøger laver gyllekøling i den nye toklimastald med en effekt på 15 %, giver det en ammoniakreduktion på

76 kg N. Det vil være omtrent omkostningsneutralt set i forhold til, at ansøger alternativt skal opvarme staldene med oliefyr.

Ansøger har dog et næsten nyt halmfyr, hvorfor der ikke vil være andet end lønnen til forskel. Dette forstået på den måde, at omkostningerne til halm, afskrivninger og renter samt service/vedligehold er stort set de samme som udgifterne til varmepumpen. Det vil sige at ansøger får en yderligere fast omkostning (afskrivning og renter) vedr. varmepumpen og gyllekølingsanlægget, som let løber op i knap 20.000 kr./år. Sammenholdt med effekten giver det en pris på 112 kr./kg N reduceret. I denne pris er el-omkostninger og besparelserne dog ikke medregnet, hvilket heller ikke er tilfældet for prisen for halm.

På baggrund af disse aspekter findes gyllekøling således ikke at være proportionalt og er dermed ikke BAT i det konkrete projekt.

Vurdering af gyllekøling

Aalborg Kommune vurderer, at det ikke her er BAT eller proportionalt at bruge gyllekøling på husdyrbruget.

BAT- forbrug af vand og energi

Der henvises til beskrivelsen i kapitel 5 vedr. energi- og vandforbrug.

BAT - opbevaring af husdyrgødning

Husdyrgødning opbevares i godkendte gyllebeholdere som gennemgår kontrol hver 10 år. Der etableres fast overdækning på gyllebeholderne i forbindelse med udvidelsen. Prisen for etablering af den faste overdækning på henholdsvis de to eksisterende og den nye gyllebeholder er udregnet pr. kg sparet N i nedenstående skema.

	Beholder 1.1.12	Beholder 1.1.13	Beholder 1.1.14
Etablering	136.000/20.400 kr./år	180.000/27.000 kr./år	180.000/27.000 kr./år
Halmbesparelse (8 kr./m³)	-2.512	-4.248	-4.248
Besparelse i regn- vand (20 kr./m³)	-2.500	-4.000	-4.000
Ekstra omkostning vedr. udbringning (0,5 kr./m³)	750	1.750	1.750
Ekstraomkostning til etablering (15.000 kr.)	2.250	2.250	0
Effekt	77 kg N	121 kg N	121 kg N
Proportionalitet	18.388 kr./77 kg N = 238 kr./kg N	22.752kr./121 kg N = 188 kr./kg N	20.502 kr./121 kg N = 169 kr./kg N
BAT	Nej	Nej	Nej

Overdækning af gyllebeholderne koster således henholdsvis 238, 188 og 169 kr./kg N. Hvilket Kommunen ikke anser for værende proportionalt, og dermed ikke for BAT.

Husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet, til at husdyrgødning kan udbringes i de perioder, hvor der kan opnås den bedste udnyttelse af husdyrgødningen. Hvilket er BAT i henhold til BREF-dokumentet.

BAT - gylleudbringning

Inden udbringning udarbejdes der gødningsplan for de enkelte afgrøder, så husdyrgødningen kan udnyttes bedst muligt. Husdyrgødningen udbringes så vidt muligt på de tidspunkter hvor planterne har behov for næringsstoffer. Udbringningen sker efter godt landmandskab, hvilket betyder at der tages hensyn til naboer, byområder m.v. Se i øvrigt beskrivelsen i kapitel 6.

Øvrige tiltag BAT

Der er desuden under de enkelte afsnit beskrevet de tiltag, der er taget mht. foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning samt udbringning.

Samlet vurdering i forhold til BAT

Samlet set vurderer Aalborg Kommune, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Hvor oplagte muligheder for staldindretning mv. er fravalgt, er der kompenseret med andre teknikker til forureningsbegrænsning.

Den beskrevne drift af husdyrbruget, herunder opbevaring og udbringning af husdyrgødning, sikrer, at miljøpåvirkninger og eventuelle gener fra husdyrbruget er begrænset mest muligt.

Endelig er det gennem udarbejdelsen af en beredskabsplan sikret, at uventede miljøpåvirkninger som følge af uheld og lignende hurtigt kan afhjælpes eller begrænses.

10 – Alternative løsninger og 0-alternativet

Miljøteknisk redegørelse

Ansøger oplyser, at bedriften på Flintdalevej 14 - som alle andre so-producenter - konkret står overfor, at nye regler for hold af søer ændres i 2013. Der betyder konkret, at der skal ændres på anlægget, og for at det skal være økonomisk rentabelt, er der nød til at være flere dyr til at betale omkostningerne hertil.

De faldende priser på grise og stigende omkostninger udhuler ifølge ansøger økonomien i den nuværende produktion. Det betyder, at der tjenes mindre pr. gris, og antallet må øges, for at kunne holde et stabilt overskud.

Ansøger finder økonomisk set, at flere søer og smågrise vil skabe et større dækningsbidrag og give væsentlige stordriftsfordele. Dette vil resultere i et solidt økonomisk fundament. Samtidig bliver der skabt rammer og mulighed for at investere i produktions- og miljøfremmende forhold, som kan give øget arbejdsglæde og dyrevelfærd.

På Flintdalevej 14 er det naturligt at forlænge de eksisterende stalde, for at nå den optimale arbejdsrytme.

Et alternativt til det konkrete projekt er, at soholdet skal udgå af produktionen, og at ansøger skal indkøbe smågrise fra et andet sohold. Ansøger vurderer ikke at dette er et reelt alternativ. En sådan handling vil medføre, at der vil stå flere tomme produktionsbygninger, og det vil ikke være rationelt for bedriften.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at den valgte løsning er den bedste rent landskabeligt, og det vurderes samlet set, at de behandlede alternativer ikke er bedre end det ansøgte projekt.

0-alternativ

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. Ansøger oplyser herom følgende; *"En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.*

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er de en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes."

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer, som følge af udvidelsen på Flintdalevej 14, ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Flintdalevej 14, er det Kommunens vurdering, at udvidelsen på Flintdalevej 14 ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring anlægget end ved den nuværende produktion – jf. denne miljøgodkendelses afsnit om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er Kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på Flintdalevej 14, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

11 – Husdyrbrugets ophør

Nedlukningsplan

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Ved ophør af driften på husdyrbruget skal følgende foranstaltninger udføres;

Vilkår for nedlukningsplan

79. Der skal forefindes en nedlukningsplan for hele husdyrbruget.
80. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke skal tømmes.
81. Oplagring af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
82. Opbevaring af foder skal bortskaffes.
83. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

Kommunen vurderer

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

12 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

84. Der skal foreligge dokumentation, der viser dyreholdets størrelse og sammensætning, f.eks. gødningsregnskab, E-kontrol eller andet.
85. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - Renholdelse af afkast og kanaler.
  - Service jf. anlæggets driftsvejledning.
86. Der skal føres logbog over rengøring af staldene. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - Renholdelse af de enkelte staldafsnit.
87. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for type 2 korrektion, f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner og afregninger fra slagteri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden fra f.eks. 15. september 2009 til 15. februar 2011.
88. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætningen af husdyrgødning til andre bedrifter skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte husdyrgødning.
89. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.
90. Der skal føres stamkort for bedriftens affald. Stamkortene samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Beskrivelse af egenkontrol

I forbindelse med ændringen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Rengøring:

- Udmugning i stalde for at minimere ammoniakfordampningen.
- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimere støvgener.
- Periodevis rengøring af svinestier for at minimere støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.

Ventilering:

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Rengøring af ventilationsanlæg.
- Kontrol af temperatur- og fugtighedsmålere.
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringssystem efter fabrikantens anvisning.

Foderformalings- og blandingsanlæg:

- Kontrol af kileremme, kileremmeskiver.
- Kædetræk renses og smøres.

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over teltoverdækken.

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (E-kontrol)
- Forbrug af halm, træ m.m.
- Sprøjtejournal
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder

Der er fast besøg af dyrlæge fra Danvet hver måned. Der er computerstyret foderblandeanlæg. Der er dagligt fysisk kontrol af drikkevandsinstallationer.

Bilagliste

Bilag 1: Anlæggets bygninger med afsnitsnumre.

Bilag 2: Bedriftens arealer (med/uden udbringning) med mark nre.

Bilag 3: Udregning af BAT-niveau.

Bilag 4: Energirapport.

Bilag 5: Afløbsforhold samt placering af døde dyr.

Bilag 6: Beredskabsplan.

Bilag 7: Ejede og forpagtede udbringningsarealer med mark nre.

Bilag 8: Afstande til nærmeste naboer.

Bilag 9: Til- og frakørselsforhold samt transportveje.

Bilag 10: Markoversigt fra ansøgningssystemet.

Bilag 11: Udvaskningsindeks.

Bilag 12: Grundvandsforhold omkring mark 51-2.

Bilag 13: Konsekvens vurdering i forhold til marint habitatområde (Nibe-Gjøl Bredning).

Bilag 14: Placering af husdyrgødningsfri bræmmer.

Bilag 15: Punkter hvori der er beregnet ammoniakdeposition.

Bilag 16: Beskyttet natur i området.

Bilag 17: Overlap mellem mark 51-2 og beskyttet natur.

Bilag 18: Overlap mellem mark 56-0 og beskyttet natur.

Bilag 19: Overlap mellem mark 36-4 og beskyttet natur/fredskov.

Lovoversigt og kildehenvisninger

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Lov nr. 1572 af 20. december 2006. Populær titel: **Husdyrloven eller Husdyrgodkendelsesloven**

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006. Populærtitel: **Miljøbeskyttelsesloven**

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009. Populær titel: **Godkendelsesbekendtgørelsen**

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006. Populær titel: **Husdyrgødningsbekendtgørelsen**

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Bekendtgørelse nr. 463 af 21. maj 2007. Populærtitel: **Bekendtgørelse om brugerbetaling**

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines. Bekendtgørelse nr. 259 af 23. marts 2010. Populær titel: **Olietankbekendtgørelsen**

Bekendtgørelse om affald. Bekendtgørelse nr. 48 af 13. januar 2010. Populær titel: **Affaldsbekendtgørelsen**

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009.

Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):

Overgangsregulativ for affald fra virksomheder, januar 2010

Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009

Regulativ for dagrenovation, januar 2008

Lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2007. Populærtitel: **Naturbeskyttelsesloven**

Samlet oversigt med vilkår:

1. **GODKENDELSEN OMFATTER SAMTLIGE LANDBRUGSMÆSSIGE AKTIVITETER PÅ HUSDYRBRUGET FLINTDALEVEJ 14, 9240 NIBE, HERUNDER ALLE AREALER DER ER VIST PÅ BILAG 2.**
2. **VIRKSOMHEDEN SKAL PLACERES, INDRETTES OG DRIVES I OVERENSSTEMMELSE MED DE OPLYSNINGER, DER FREMGÅR AF ANSØGNINGSMATERIALET MED DE ÆNDRINGER, DER FREMGÅR AF GODKENDELSENS VILKÅR.**
3. **DER SKAL TIL ENHVER TID FOREFINDES ET EKSEMPLAR AF DENNE MILJØGODKENDELSE PÅ HUSDYRBRUGET. DE VILKÅR DER VEDRØRER DRIFTEN, SKAL VÆRE KENDT AF DE ANSATTE, DER ER BESKÆFTIGET MED DEN PÅGÆLDENDE DEL AF DRIFTEN**
4. **GODKENDELSEN BORTFALDER, SÅFREMT DEN IKKE ER UDNYTTET INDEN 2 ÅR FRA DENNE AFGØRELSES MEDDELELSE. DEN MAKSIMALE PRODUKTION SKAL VÆRE OPNÅET INDENFOR 3 ÅR EFTER, AT GODKENDELSEN ER MEDDELT. HVIS DET GODKENDTE PRODUKTIONSOMFANG IKKE ER OPNÅET SENEST DEN 24. SEPTEMBER 2013, BORTFALDER DEN DEL, DER IKKE ER UDNYTTET. DVS. AT MILJØGODKENDELSEN REDUCERES TIL DET OPNÅEDE NIVEAU.**
5. **BEDRIFTEN SKAL UNDERRETTE TILSYNSMYNDIGHEDEN SÅLEDES:**
  - A. **NÅR BESÆTNINGEN ER NÅET OP PÅ DET TILLADTE ANTAL DYREENHEDER**
  - B. **BESÆTNINGENS/PRODUKTIONENS STØRRELSE DEN 24. SEPTEMBER 2012.**
  - C. **BESÆTNINGENS/PRODUKTIONENS STØRRELSE DEN 24. SEPTEMBER 2013.**
6. **MED DENNE MILJØGODKENDELSE FØLGER 8 ÅRS RETSBESKYTTELSE. DATO FOR RETSBESKYTTELSENS UDLØB ER DEN 24. SEPTEMBER 2018. VILKÅRENE KAN DOG TIL ENHVER TID ÆNDRES EFTER REGLERNE I HUSDYRLOVENS § 40, STK. 2.**
7. **ÆNDRINGER I EJERFORHOLD (ELLER HVEM DER HAR ANSVAR FOR DRIFTEN) SKAL MEDDELES TIL KOMMUNEN.**
8. **ENHVER ÆNDRING I DRIFTEN, INDRETNINGEN ELLER BYGNINGSMASSEN SAMT UDBRINGNINGSAREALER SKAL ANMELDES TIL OG VÆRE GODKENDT AF AALBORG KOMMUNE INDEN GENNEMFØRELSEN.**
9. **DE NYE TILBYGNINGER SKAL OPFØRES I OVERENSSTEMMELSE MED BESKRIVELSEN HERUNDER. FACADER OG TAG BEKLÆDES MED IKKE-REFLEKTERENDE MATERIALER, SVARENDE TIL MATERIALERNE PÅ DE BYGNINGER, DER BYGGES TIL. TAGHÆLDNINGER SKAL LIGELEDES VÆRE DE SAMME SOM PÅ DE EKSISTERENDE BYGNINGER.**
10. **SILOEN SOM OPFØRES MELLEM DE EKSISTERENDE BYGNINGER, JF. BILAG 1, MÅ MAKSIMALT HAVE EN BYGNINGSHØJDE PÅ 14 METER OVER TERRÆN OG SKAL OPFØRES I IKKE-REFLEKTERENDE MATERIALER.**
11. **DEN NYE GYLLEBEHOLDER SKAL PLACERES SOM MARKERET PÅ BILAG 1 OG OPFØRES I OVERENSSTEMMELSE MED DEN BESKRIVELSE, DER FREMGÅR AF DENNE GODKENDELSE, HERUNDER AT BEHOLDEREN NEDGRAVES SÅ BEHOLDERKANTEN ER CA. 1,8 METER OVER JORDEN.**
12. **DEN NYE GYLLEBEHOLDER SKAL OPFØRES MED FAST OVERDÆKNING, DA DEN LIGGER INDENFOR EN AFSTAND PÅ 300 METER TIL NABOBEBØELSE.**
13. **TO AF DE EKSISTERENDE GYLLEBEHOLDERE (1.1.12 OG 1.1.13, JF. BILAG 1) SKAL VÆRE OVERDÆKKET MED FAST OVERDÆKNING SENEST TO ÅR EFTER DENNE GODKENDELSE ER MEDDELT.**

-
14. HUSDYRHOLDDET SKAL VÆRE SAMMENSAT OG STALDINDRETNINGEN UDFØRT SOM BESKREVET NEDENFOR:
DYREHOLDETS SAMMENSÆTNING OG STØRRELSE. STALDAFSNIT JÆVNFØR BILAG 1.
  15. DEN GODKENDETE PRODUKTION SKAL FORETAGES JÆVNT FORDELT OVER ÅRET.
  16. DRIKKEVANDSSYSTEMET SKAL DRIVES OG VEDLIGEHOLDES SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.
  17. PUMPNING AF GYLLE UD I GYLLEBEHOLDERE OG MELLEM GYLLEBEHOLDERE MÅ KUN FORETAGES MELLEM KL. 7 OG 16 PÅ HVERDAGE.
  18. VENTILATORER SKAL RENHOLDES EFTER BEHOV – MINDST ÉN GANG OM ÅRET. JF. LOGBOG.
  19. VENTILATIONSANLÆGGET SKAL VEDLIGEHOLDES OG EFTERSES I HENHOLD TIL PRODUCENTENS ANVISNINGER FOR DET PÅGÆLDENDE ANLÆG.
  20. VED DRIFTSSTOP SKAL SKADEN UDBEDRES OG SYSTEMET SKAL HURTIGST MULIGT VÆRE I DRIFT. EVENTUELT TILKALDES SERVICE.
  21. DER SKAL TIL STADIGHED TILSTRÆBES EN GOD STALDHYGIJNE, HERUNDER SIKRES AT STIER OG BÅSE HOLDES TØRRE, SAMT AT STALDENE OG FODRINGSANLÆG HOLDES RENE. DER SKAL FØRES LOGBOG OVER RENGØRING AF STALDENE.
  22. DE ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER, BESPARELSERFORSLAG 1, 4, 5 OG 6, DER ER FORESLÅET I ENERGIRAPPORTEN (BILAG 4) SKAL VÆRE GENNEMFØRT PÅ HUSDYRBRUGET SENEST DEN 24. SEPTEMBER 2012. BESPARELSERFORSLAG 2 SKAL GENNEMFØRES VED RENOVERING AF VENTILATORER I EKSISTERENDE STALDE.
  23. AFLØB FRA STALDE OG ANLÆG SKAL FØRES GENNEM TÆTTE OG LUKKEDE LEDNINGER TIL GYLLEBEHOLDERE.
  24. DER SKAL ANSØGES OM TILLADELSE TIL UDLEDNING AF RENT TAG- OG OVERFLADEVAND FRA NYBYGGERIET. ANSØGNINGEN SKAL SENDES TIL AALBORG KOMMUNE SENEST 3 MDR. EFTER HUSDYRGODKENDELSEN ER MEDDELT.
  25. SPILDEVAND FRA RENGØRING AF STALDE OG LIGNENDE SKAL LEDES TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLESYSTEM OG MÅ HEREFTER ANVENDES I OVERENSSTEMMELSE MED BESTEMMELSERNE FOR SPILDEVAND I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN. OPSAMLINGSBEHOLDEREN SKAL HAVE EN KAPACITET SVARENDE TIL MINDST EN AFVASKNING AF STALDENE.
  26. AL VASK AF MASKINER, REDSKABER OG SPRØJTE SKAL FOREGÅ PÅ EN GODKENDT VASKEPLADS.
  27. PÅFYLDNING AF SPRØJTEMATERIEL SKAL FOREGÅ PÅ GODKENDT VASKEPLADS MED STØBT BUND MED AFLØB TIL OPSAMLINGSBEHOLDER ELLER GYLLETANK.
  28. DER SKAL FØRES REGISTER OVER AFFALDSPRODUKTION SAMT BORTSKAFFELSE AF AFFALD. REGISTERET SKAL INDEHOLDE OPLYSNING OM FRAKTION, ART, MÆNGDE SAMT KVITTERING FOR BORTSKAFFELSE.
  29. REGISTER OVER AFFALDSPRODUKTIONEN SAMT DOKUMENTATION FOR DETTE SKAL OPBEVARES I 5 ÅR.
  30. BRUGTE KANYLER OG SKALPELLER SKAL OPBEVARES I KANYLEBOKSE OG BORTSKAFFES TIL GODKENDT MODTAGER, F.EKS. KOMMUNENS ORDNING FOR KLINISK RISIKO AFFALD.

31. LÆGEMIDDELRESTER, EMBALLAGE HERFRA SKAL BORTSKAFFES SOM FARLIGT AFFALD. VED SÆRLIGE FORHOLDSREGLER FOR BORTSKAFFELSE AF LÆGEMIDLER, VIL DET FREMGÅ AF INDLÆGSSEDLEN I PAKNINGEN.
32. RESTER AF SPRØJTEMIDLER SAMT EMBALLAGE SKAL BORTSKAFFES EFTER DE TIL ENHVER TID GÆLDENDE REGLER OM BORTSKAFFELSE AF AFFALD, HERUNDER REGLERNE OM FARLIGT AFFALD.
33. SPILDOLIE OG FARLIGT AFFALD SKAL OPBEVARES I EGNEDE BEHOLDERE MED TÆTSLUTTENDE LÅG. BEHOLDERNE SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.
34. ANIMALSK AFFALD, HERUNDER SELVDØDE DYR, SKAL OPBEVARES I LUKKET CONTAINER (STØRRE DYR UNDER KADAVERKAPPE) ELLER LIGNENDE OG PLACERES PÅ ET EGNET STED EFTER AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN, SÅLEDES AT DER I TIDSRUMMET INDTIL AFHENTNINGEN IKKE OPSTÅR UHYGIEJNISKE FORHOLD HERUNDER ADGANG FOR OMSTREJFENDE DYR.
35. OLIETROMLER MV. SKAL PLACERES PÅ EN FAST, TÆT BUND MED EN OPKANT ELLER I EN SPILDBAKKE. OPSAMLINGSKAPACITETEN SKAL SVARE TIL VOLUMEN PÅ DEN STØRSTE BEHOLDER. OPLAGSPLADSEN SKAL SOM MINIMUM VÆRE OVERDÆKKET MED ET HALVTAG.
36. LAGRE AF KEMIKALIER TIL RENGØRING AF STALDE SKAL OPBEVARES I ET RUM UDEN AFLØB.
37. SPRØJTEMIDLER SKAL OPBEVARES UTILGÆNGELIGT FOR BØRN OG I ET RUM UDEN AFLØB. GIFTIGE MIDLER SKAL OPBEVARES AFLÅST.
38. MÆRKATER PÅ KEMIKALIEDUNKE SKAL VÆRE PÅ DANSK, SYNLIGE OG LÆSBARE.
39. OPBEVARING AF DIESEL / FYRINGSOLIE I OVERJORDISKE TANKE SKAL TIL ENHVER TID SKE I EN TYPEGODKENDT BEHOLDER, SOM ER OPSTILLET I HENHOLD TIL TYPEGODKENDELSEN, OG DER MÅ IKKE VÆRE MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND.
40. TANKNING AF DIESEL SKAL TIL ENHVER TID SKE PÅ EN PLADS MED FAST OG TÆT BUND, SÅLEDES AT SPILD KAN OPSAMLES, OG AT DER IKKE ER MULIGHED FOR AFLØB TIL JORD, KLOAK, OVERFLADEVAND ELLER GRUNDEVAND.
41. TAPSTEDER, SOM BENYTTES TIL PÅFYLDNING OG VASK AF SPRØJTER, SKAL VÆRE FORSYNET MED KONTRAVENTIL OG VANDUR ELLER LIGNENDE INSTALLATION, DER FORHINDRER OVERLØB VED OPFYLDNING AF TANKEN. DER MÅ VED PÅFYLDNING AF SPRØJTER IKKE VÆRE DIREKTE KONTAKT MELLEM VANDSLANGE MONTERET PÅ TAPSTEDET OG VÆSKEN I SPRØJTEN. DER MÅ IKKE VÆRE RISIKO FOR AFLØB TIL DRÆN ELLER VANDLØB.
42. VED DRIFTSUHELD, HVOR DER OPSTÅR RISIKO FOR FORURENING AF MILJØET, ER DER PLIGT TIL ØJEBLIKKELT AT ANMELDE DETTE TIL: ALARMCENTRALEN, TLF.: 112 OG EFTERFØLGENDE STRAKS AT UNDERRETTE: AALBORG KOMMUNE, TEKNIK OG MILJØFORVALTNINGEN PÅ TLF.: 99 31 20 00.
43. DER SKAL FOREFINDES EN OPDATERET BEREDSKABSPLAN PÅ HUSDYRBRUGET, SOM FORTÆLLER, HVORNÅR OG HVORDAN DER SKAL REAGERES VED UHELD, SOM KAN MEDFØRE KONSEKVENSER FOR DET EKSTERNE MILJØ. PLANEN SKAL VÆRE TILGÆNGELIG OG SYNLIG FOR EJENDOMMENS ANSATTE OG ØVRIGE DER FÆRDES PÅ BEDRIFTEN. (VEDLAGT SOM BILAG 6).
44. DER SKAL FRA HUSDYRBRUGET AFSÆTTES 15.339 KG N SAMT 3.582 KG P SVARENDE TIL 142,30 DE I PLANPERIODEN (1. AUGUST – 31. JULI).

45. ÆNDRINGER I OPBEVARINGSKAPACITETEN, BÅDE I OPADGÅENDE OG NEDADGÅENDE RETNING, SKAL GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, FØR ÆNDRINGEN FORETAGES.
46. HÅNDTERING AF GYLLE SKAL FOREGÅ UNDER OPSYN, SÅLEDES AT SPILD UNDGÅS.
47. VED HÅNDTERING AF GYLLE GENNEM IKKE-FASTE INSTALLATIONER, DER IKKE LEVER OP TIL § 18 I

HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSEN, SKAL DETTE FORETAGES UNDER KONSTANT OPSYN, SÅLEDES AT EVT. BRUD STRAKS OPDAGES, OG PUMPNINGEN I SÅ FALD KAN AFBRYDES.

48. EFTER ENDT OMRØRING OG UDKØRSEL SKAL TELTOVERDÆKNINGEN LUKKES IGEN UMIDDELBART EFTER. SKADER PÅ DEN FASTE OVERDÆKNING SKAL REPARERES, SÅLEDES AT OVERDÆKNINGEN ALTID ER HELT TÆT.
49. PÅFYLDNING AF GYLLE SKAL SKE FRA GYLLEVOGN MED PÅMONTERET SUGE/PUMPETÅRN.
50. UDBRINGNINGEN SKAL FORETAGES I OVERENSSTEMMELSE MED DE OPLYSNINGER, DER LIGGER TIL GRUND FOR DENNE GODKENDELSE, SAMT MED DE ÆNDRINGER DER EVENTUEL T MÅTTE FREMGÅ AF GODKENDELSENS VILKÅR.
51. FODERBLANDINGER TIL SVINENE SKAL VÆRE TILSAT FYTASE.
52. TYPE 2 KORREKTION MHT. PROTEIN FOR SØERNE MÅ HØJST VÆRE 0,97. KORREKTIONSFAKTOREN ER BEREGNET UD FRA FØLGENDE FORMEL: $((FE \text{ PR. ÅRSSO} \times G \text{ RÅPROTEIN PR. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{ANTAL FRAVÆNNEDE GRISE PR. ÅRSSO} \times \text{FRAVÆNNINGSVÆGT} \times 0,024 \text{ KG N PR. KG TILVÆKST}) / 27,2$.

TYPE 2 KORREKTIONEN DOKUMENTERES I GØDNINGREGNSKABET, SOM ANGIVET I PLANTEDIREKTORATETS VEJLEDNING: *DEN DOKUMENTATION, DER SKAL FORELIGGE VED BRUG AF TYPE 2 KORREKTION KAN F.EKS. VÆRE EFFEKTIVITETS-/PRODUKTIONSKONTROL, FODERKONTROL, AJOURFØRTE FODERPLANER, OG AFREGNINGER FRA SLAGTERI, MEJERI ELLER LIGNENDE. DOKUMENTATIONEN SKAL MINDST DÆKKE EN SAMMENHÆNGENDE PERIODE PÅ 12 MÅNEDER I PERIODEN 15. SEPTEMBER TIL 15. FEBRUAR DET EFTERFØLGENDE ÅR.*

53. BEDRIFTEN OG DENS OMGIVELSER SKAL DRIVES OG RENHOLDES SÅLEDES, AT LUGTGENER BEGRÆNSES MEST MULIGT.
54. VENTILATIONSANLÆGGET SKAL RENHOLDES OG VEDLIGEHOLDES.
55. DER SKAL TIL STADIGHED VÆRE EN HØJ STALDHYGIJNE, FOR AT BEGRÆNSE LUGTGENER.
56. SÅFREMT TILSYNSMYNDIGHEDEN VURDERER, AT DRIFTEN AF EJENDOMMEN GIVER ANLEDNING TIL VÆSENTLIGT FLERE LUGTGENER FOR DE OMKRINGBOENDE END FORVENTET, SKAL BEDRIFTEN LADE UDARBEJDE EN HANDLINGSPLAN FOR AT NEDBRINGE LUGTGENERNE, HERUNDER EVT. AT FORETAGE LUGTMÅLINGER. INDEN DOKUMENTATIONSPROGRAMMET IVÆRKSÆTTES SKAL DET GODKENDES AF TILSYNSMYNDIGHEDEN, OG UNDERSØGELSENS OMFANG VIL EFTER KONKRET VURDERING BLIVE FASTSAT AF TILSYNSMYNDIGHEDEN. ALLE UDGIFTER I FORBINDELSE MED OVENNÆVNTE AFHOLDES AF HUSDYRBRUGET.
57. VISER OVENNÆVNTE DOKUMENTATION, AT DER ER VÆSENTLIGE LUGTGENER, SKAL DE AFHJÆLPENDE FORANSTALTNINGER UDFØRES EFTER NÆRMERE AFTALE MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.

58. KRAVET OM DOKUMENTATION AF LUGTFORHOLDENE KAN HØJST FREMSÆTTES EN GANG ÅRLIGT, MED MINDRE DEN SENESTE KONTROL VISTE, AT LUGTEMISSIONEN IKKE KAN OVERHOLDES.
59. DER SKAL PÅ EJENDOMMEN FORETAGES EFFEKTIV FLUEBEKÆMPELSE SOM MINIMUM I OVERENSSTEMMELSE MED DE NYESTE RETNINGSLINJER FRA STATENS SKADEDYRSLABORATORIUM.
60. OPBEVARING AF FODER SKAL SKE PÅ SÅDAN EN MÅDE, SÅ DER IKKE OPSTÅR RISIKO FOR OPHOLD AF SKADEDYR (ROTTER M.V.).
61. VIRKSOMHEDEN SKAL, FOR EGEN REGNING, DOKUMENTERE, AT STØJVILKÅR OVERHOLDES, HVIS TILSYNSMYNDIGHEDEN FINDER GENERNE VÆSENTLIGE.
62. STØJMÅLINGER SKAL UDFØRES SOM BESKREVET I MILJØSTYRELSENS TIL ENHVER TID GÆLDENDE STØJBBEREGNINGSVEJLEDNING OG FORETAGES I PUNKTER, SOM FORINDEN AFTALES MED TILSYNSMYNDIGHEDEN.
63. VIRKSOMHEDENS BIDRAG TIL STØJBELASTNINGEN MÅ IKKE OVERSTIGE FØLGENDE VÆRDIER MÅLT VED NABOBEBOELSEN ELLER DENNES OPHOLDSAREALER.
64. DRIFTEN MÅ IKKE MEDFØRE STØVGNER UDENFOR HUSDYRBRUGETS AREALER.
65. FODERSILOER SKAL INDRETTES SÅLEDES, AT STØVGNER I FORBINDELSE MED INDBLÆSNING AF FODER UNDGÅS, F.EKS. MED MELCYKLONER ELLER ANDEN STØVBEGRÆNSENDE FORANSTALTNING.
66. UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING FRA PRODUKTIONEN MÅ KUN FINDE STED PÅ DE 105,71 HA UDSPREDNINGSAREAL, SOM FREMGÅR AF BILAG 7.
67. PÅ BEDRIFTENS UDBRINGNINGSAREALER MÅ DER MAKSIMALT UDBRINGES HUSDYRGØDNING SVARENDE TIL ET HUSDYRTRYK PÅ 1,39 DE/HA.
68. DER MÅ MAKSIMALT UDBRINGES HUSDYRGØDNING PÅ BEDRIFTENS AREALER SVARENDE TIL 146,88 DE PR. PLANÅR (1. AUGUST – 31. JULI), OG SÅLEDES AT DER PÅ BEDRIFTENS AREALER IKKE UDBRINGES MERE END 15.338,42 KG N OG 3.601,87 KG P.
69. DER MÅ IKKE TILFØRES BEDRIFTENS AREALER ANDEN ORGANISK NITRATHOLDIG GØDNING SOM F.EKS. AFFALD.
70. PÅ BEDRIFTEN SKAL DER HVERT ÅR VÆRE 8,01 % EFTERAFGRØDER, UD OVER DE TIL EN HVER TID GÆLDENDE, GENERELLE KRAV OM EFTERAFGRØDER. DISSE EFTERAFGRØDER SKAL FØLGE DE SAMME REGLER, SOM GÆLDER FOR DE LOVPLIGTIGE EFTERAFGRØDER, HVAD ANGÅR ARTSVALG, DYRKNINGSPERIODE OG KVÆLSTOFGØDNING. HVERKEN DE EKSTRA EFTERAFGRØDER ELLER EFTERAFGRØDER SOM FØLGE AF DE GENERELLE KRAV MÅ ERSTATTES AF GRØNNE MARKER IFØLGE REGLERNE OM NEDSÆTTELSE AF KRAVET TIL EFTERAFGRØDER SOM FØLGE AF GRØNNE MARKER.
71. PÅ BEDRIFTENS MARKER NR. 51-2, SKAL DER ANVENDES ET "GRUNDVANDSSÆDSKIFTE" MED ET UDVASKNINGSINDEKS PÅ HØJST 93. DEN NÆVNTE MARK FREMGÅR AF BILAG 7, OG UDVASKNINGSINDEKS KAN SES I BILAG 11.
72. DER MÅ IKKE TILFØRES AREALERNE ANDEN ORGANISK GØDNING MED INDHOLD AF FOSFOR.
73. DER SKAL UDLÆGGES 10 METER HUSDYRGØDNINGSFRI BRÆMMER PÅ UDBRINGNINGSAREALERNE 36-2, 36-3 OG 36-4. DE PRÆCISE PLACERINGER AF BRÆMMERNE FREMGÅR AF BILAG 14.

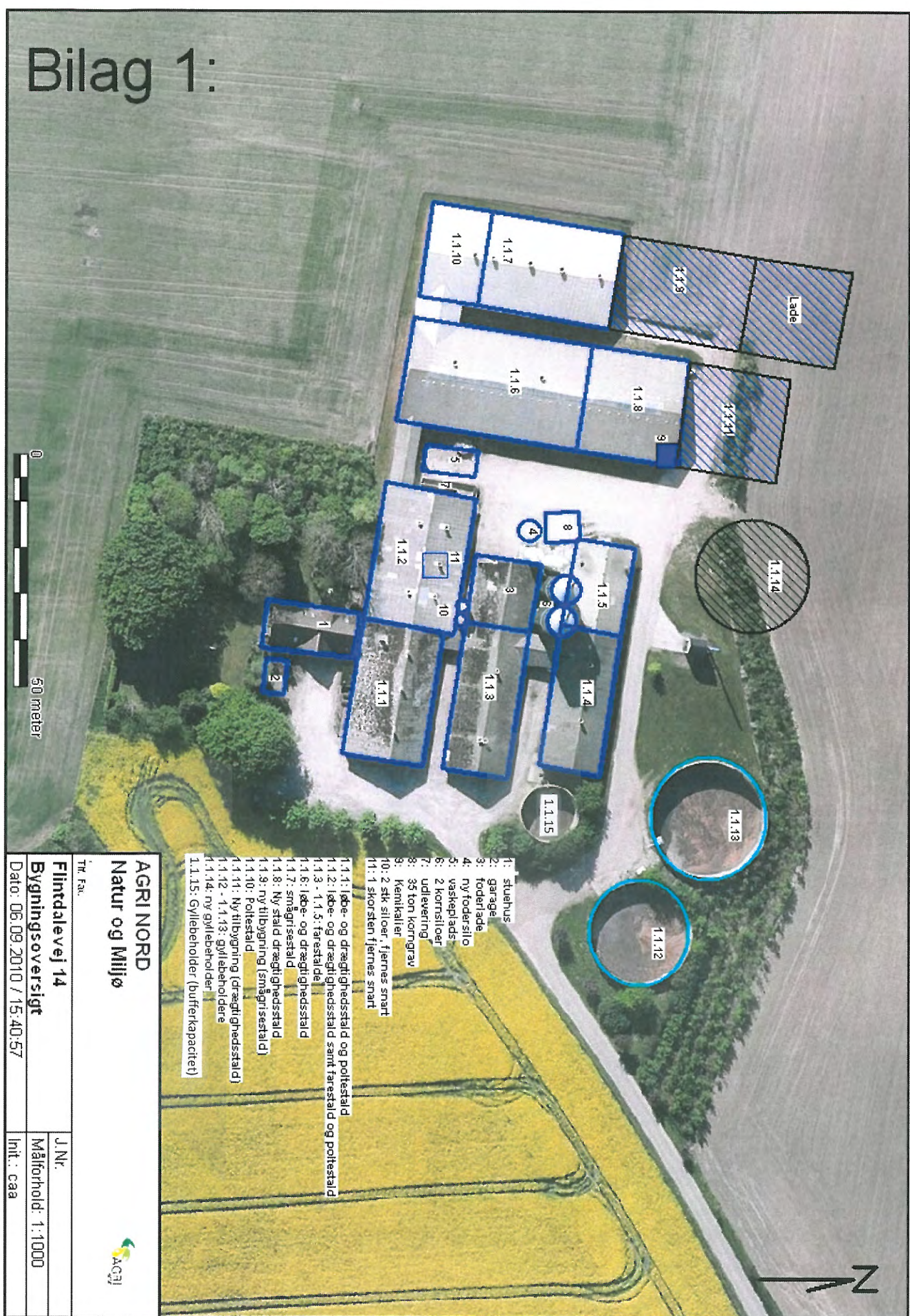
74. DEN NORDLIGE GRÆNSE FOR UDBRINGNINGSAREALET 36-4 SKAL FØLGE DEN AFGRÆNSNING, DER FREMGÅR MED BLÅ MARKERING PÅ BILAG 19.
75. DEN DEL AF UDBRINGNINGSAREAL 51-2, DER OVERLAPPER MED ET REGISTRERET OVERDREV, SOM VIST PÅ BILAG 17, KAN IKKE ANVENDES TIL UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.
76. DEN DEL AF UDBRINGNINGSAREAL 56-0, DER OVERLAPPER MED ET REGISTRERET OVERDREV, SOM VIST PÅ BILAG 18, KAN IKKE ANVENDES TIL UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.
77. VED FREMTIDIGE ÆNDRINGER I PRODUKTIONSPROCESSER ELLER RÅVARER, HJÆLPESTOFFER OG PRODUKTER, SKAL DER TAGES HØJDE FOR MULIG FORURENINGSBEGRÆNSNING PÅ BASIS AF PRINCIPPER OM BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK.
78. VED FREMTIDIGE RENOVERINGER AF STALDENE, SKAL ÆNDRINGERNE PÅ FORHÅND VÆRE BAT-VURDERET OG GODKENDT AF TILSYNSMYNDIGHEDEN. RENOVERING SKAL SENEST SKE OM 20 ÅR.
79. DER SKAL FOREFINDES EN NEDLUKNINGSPLAN FOR HELE HUSDYRBRUGET.
80. VED VIRKSOMHEDENS OPHØR SKAL DER UDFØRES FØLGENDE FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.
  - GYLLEBEHOLDER, FORTANK MED RØRSYSTEMER, GYLLEKANALER MV. SKAL TØMMES OG RENGØRES.
  - ALLE STALDAFSNIT SKAL TØMMES FOR HUSDYRGØDNING OG RENGØRES.
  - OLIETANKE SKAL TØMMES.
81. OPLAGRING AF HUSDYRGØDNING SKAL BORTSKAFFES OG STALDE, LADER OG PLADSER M.V. SKAL RENGØRES.
82. OPBEVARING AF FODER SKAL BORTSKAFFES.
83. FARLIGT AFFALD, RESTKEMIKALIER, OLIEAFFALD, MEDICINAFFALD MV. SKAL BORTSKAFFES I HENHOLD TIL AALBORG KOMMUNES AFFALDSREGULATIVER. (SE AFSNITTET OM AFFALD).
84. DER SKAL FORELIGGE DOKUMENTATION, DER VISER DYREHOLDETS STØRRELSE OG SAMMENSÆTNING, F.EKS. GØDNINGSRÆGNSKAB, E-KONTROL ELLER ANDET.
85. DER SKAL FØRES LOGBOG FOR VENTILATIONSANLÆG. LOGBOGEN SKAL SOM MINIMUM INDEHOLDE FLG. PUNKTER:
  - RENHOLDELSE AF AFKAST OG KANALER.
  - SERVICE JF. ANLÆGGETS DRIFTSVEJLEDNING.
86. DER SKAL FØRES LOGBOG OVER RENGØRING AF STALDENE. LOGBOGEN SKAL SOM MINIMUM INDEHOLDE FLG. PUNKTER:
88. DER SKAL VED TILSYN FORELIGGE DOKUMENTATION FOR ANVENDELSEN AF GØDNING I FORM AF KOPI AF INDSENDTE GØDNINGSRÆGNSKABER. VED AFSÆTNINGEN AF HUSDYRGØDNING TIL ANDRE BEDRIFTER SKAL MÆNGDEN AF KG N DOKUMENTERES VIA UNDERSKREVET SKEMA B1 OG INDSENDT GØDNINGSRÆGNSKAB. MÆNGDEN AF AFSAT KG P SKAL DOKUMENTERES VIA OVERFØRELSESAFTALER HVORAF DET SKAL FREMGÅ, HVOR MEGET FOSFOR DER SAMLET ER I DEN AFSATTE HUSDYRGØDNING.
89. DOKUMENTATION I FORM AF LOGBØGER, KVITTERINGER, SÆDSKIFTE- OG GØDNINGSPLANER, GØDNINGSRÆGNSKABER, FORPAGTNINGS- OG

OVERFØRELSESAFTALER (AF MINDST 1 ÅRS VARIGHED) SAMT EVT. GRØNT REGNSKAB M.V. SKAL OPBEVARES I MINDST 5 ÅR OG FOREVISES KOMMUNEN PÅ FORLANGENDE.

- 90. DER SKAL FØRES STAMKORT FOR BEDRIFTENS AFFALD. STAMKORTENE SAMT KVITTERINGER FOR BORTSKAFFELSE AF AFFALD SKAL OPBEVARES I 5 ÅR OG FOREVISES VED TILSYN.**

Bilag 1:

- 1: stuehus
- 2: garage
- 3: foderlade
- 4: ny fodersilo
- 5: vaskeplads
- 6: 2 kornsiloe
- 7: udlevering
- 8: 35 ton korngrav
- 9: kemikaller
- 10: 2 stk siloeer, fjernes snart
- 11: 1 skorsten fjernes snart
- 1.1.1: løbe- og drægtighedsstald og poltestald
- 1.1.2: løbe- og drægtighedsstald samt farestald og poltestald
- 1.1.3 - 1.1.5: farestalde
- 1.1.6: løbe- og drægtighedsstald
- 1.1.7: smågrisestald
- 1.1.8: Ny stald drægtighedsstald
- 1.1.9: ny tilbygning (smågrisestald)
- 1.1.10: Poltestald
- 1.1.11: Ny tilbygning (drægtighedsstald)
- 1.1.12 - 1.1.13: gyllebeholdere
- 1.1.14: ny gyllebeholder
- 1.1.15: Gyllebeholder (bufferkapacitet)

AGRI NORD Natur og Miljø

Tlf. Fax:

Flihtdalevej 14

Bygningsoverstigt

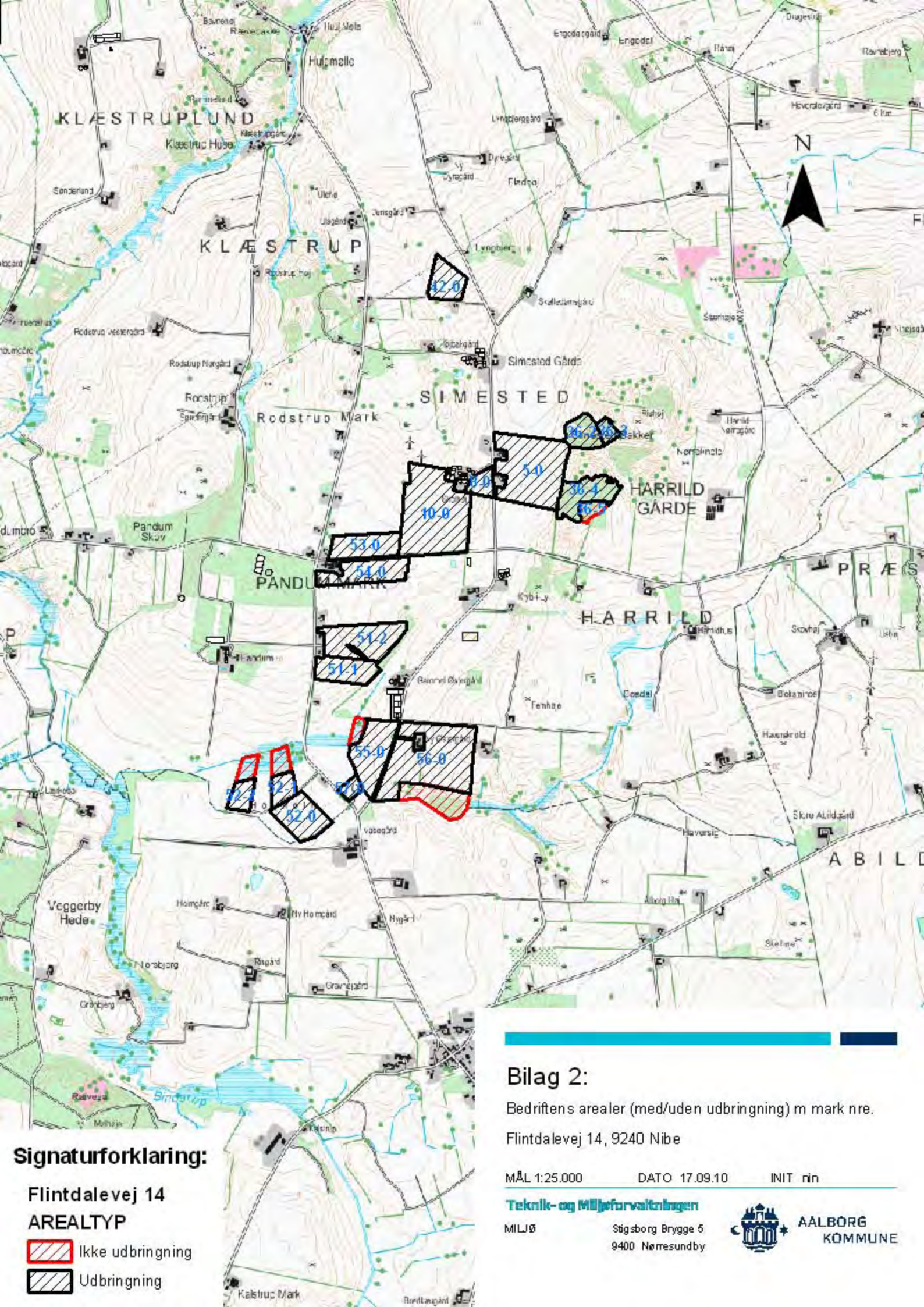
Dato: 06.09.2010 / 15.40:57

J.Nr.

Målførhoid: 1:1000

Int.: caa

Signaturforklaring:

**Flintdalevej 14
AREALTYP**

- Ikke udbringning
- Udbringning

Bilag 2:

Bedriftens arealer (med/uden udbringning) m mark nre.
Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:25.000   DATO 17.09.10   INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ   Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Bilag 3:

Fastlæggelse af BAT niveau for bedriften

Stald nummer	Staldtype	Antal dyr	Bat niveau pr. dyr Kg N	Samlet BAT niveau – kg N
1.1.1 (eks)	Løbe/drægtighedsstald – delvist spaltegulv	135 søer	2,62 ^b	354
1.1.1 (eks)	Delvist spaltegulv	182 polte	0,32 ^f	58
1.1.2 (eks)	Farestald - delvist spalter	192 søer	0,963 ^c	185
1.1.2 (eks)	Løbe/drægtighedsstald - fuldspalter	147 søer	2,99 ^d	439
1.1.2 (eks)	Fuldspalter	182 slagtesvin	0,56 ^g	102
1.1.3 (eks)	Farestald – delvist spalter	257 søer	0,963 ^c	247
1.1.4 (eks)	Farestald – delvist spalter	220 søer	0,963 ^c	212
1.1.5 (eks)	Farestald – delvist spalter	130 søer	0,963 ^c	125
1.1.6 (eks)	Løbe/drægtighedsstald – delvist spaltegulv	294 søer	2,62 ^b	770
1.1.7 (eks)	Toklimastald, delvist spalter	8.500 smågrise	0,074 ^e	629
1.1.8 (ny)	Løbe/drægtighedsstald – delvist spaltegulv	147 søer	2,62 ^a	385
1.1.9 (ny)	Toklimastald, delvist spalter	8.500 smågrise	0,074 ^e	629
1.1.10 (eks)	Delvist spaltegulv	600 polte	0,32 ^f	192
1.1.11 (ny)	Løbe/drægtighedsstald – delvist spaltegulv	119 søer	2,62 ^a	312
I alt				4.639

a) Normtal for den gulvtype (BAT-gulv), jf. godkendelsesbekendtgørelsen, tabel 1. Da gyllekøling ikke anvendes pga. nyt halmfyr.

b) Normtal for den gulvtype (BAT-gulv), jf. godkendelsesbekendtgørelsen, tabel 1. Ingen proportionale teknikker for eksisterende, da gyllekøling vurderes ikke proportionalt i eksisterende.

c) Normtal for den gulvtype (referencestald-gulv), jf. godkendelsesbekendtgørelsen, tabel 1. Der findes ikke noget BAT for farestalde.

d) Normtal for gulvtypen, *Tabel over ammoniaktab ved forskellige dyretyper og staldsystemer*, MST hjemmeside.

e) Normtal for den gulvtype (BAT-gulv), jf. godkendelsesbekendtgørelsen, tabel 1. Eneste BAT for smågrise.

f) Emission for slagtesvin på delvis spaltegulv med tørfoder og 141,5 g protein/fe. fra *Høringsudkast til Vejledende standardvilkår for konventionel produktion af slagtesvin*.

g) Normtal for gulvtypen, *Tabel over ammoniaktab ved forskellige dyretyper og staldsystemer*, MST hjemmeside. Kommunen har ikke tal for, hvor meget dette kan reduceres ved ændret fodring.

Bilag 4:

Energirapport

Energitjek

045-21575-03

Rådgiver fra Energi Nord A/S:
Kim Johansen – tlf. 9936 9778
khj@energinord.dk
Aalborg, den 18. august 2010

Kundedata

Landbrug: Karl K. Andersen	CVR-nr. 87-74-36-59
Adresse: Flintevej 15, 9240 Nibe	P-nr. 1.002.777.922
Kontaktperson: Karl K. Andersen	Tlf. 9835 2331

Virksomhedsdata

Flintevej 14 (nuværende)

Antal farepladser	149 stk.
Løbe/drægtighedsafdeling stipladser	363 stk.
Klimastald (stipladser) 7-30 kg	1.280
Foder	Tørfoder. Ejet
Opvarmning (halmfyrr)	400 rundballer/år
Varmeforbrug kWh/år	400.000 kWh/år
Elforbrug 2009	199.067 kWh/år

Flintevej 14 (udvidelse)

Antal farepladser	223 stk.
Løbe/drægtighedsafdeling stipladser	480 stk.
Klimastald (stipladser)	2.560 pladser

Brændværdi på halm 4 kWh/kg ifølge Landbrugsinfo.

Brændværdi halm 4 kWh/kg * 400 bigballer * 250 kg/bigballe = 400.000 kWh/år.

Kalkulationspriser og forudsætninger

I tabellen herunder er vist, hvilke kalkulationspriser for energi og vand, der er anvendt i denne rapport. I priserne er der indeholdt de afgifter, som jeres branche normalt ikke kan trække fra i regnskabet.

Energiart	Let proces
Elpris	0,70 kr./kWh
Halm pris	0,25 kr./kWh

Resultat af gennemgangen

Ved gennemgangen af jeres landbrug, er vi kommet frem til følgende:

Belysning løbe/drægtighedsafdeling		Se besparelsesforslag 1
Løbe/drægtighedsafdeling nuværende		Lyset er tændt 17 timer om dagen i løbe/drægtighedsstalden.
Løbeafdeling forslag		Lyset kan reduceres ved at montere et skumringsrelæ i serie med kontaktret, der styrer tændingstiden. Mest energioptimale.
Elbesparelse		11.706 kWh/år
Varmebesparelse		kWh/år
Besparelse i CO ₂ /år		5.619 kg CO ₂ /år

CO₂/el Aalborg 0,48 kg/kWh. Kilde: Håndbog for Energikonsulenter, 2004.

Besparelse CO₂ = 11.706 kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 1.869 kg CO₂/år.

EC-ventilation		Se besparelsesforslag 2
Ventilation nuværende		Undertryksventilation
Ventilation forslag		Ved renovering eller ventilatorfejl i nuværende stalde bør ventilation skiftes til EC-ventilation.
Elbesparelse		15.707 kWh/år
Varmebesparelse		kWh/år
Besparelse i CO ₂ /år		7.539 kg CO ₂ /år

Besparelse CO₂ = 15.707 kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 7.539 kg CO₂/år.

Gulvvarme farestalde		Se besparelsesforslag 3
Gulvvarme nuværende		I farestalden blev gulvvarme målt til 38 grader.
Gulvvarme forslag		I farestaldene er den rette temperatur på gulvet mellem 32-34 grader.
Elbesparelse		kWh/år
Varmebesparelse		4.990 kWh/år
Besparelse i CO ₂ /år		kg CO ₂ /år

Halm CO₂ neutralt.

Luftfugtighed i klimastalde		Se besparelsesforslag 4
Klimastald nuværende		Temperaturstyret starttemperatur 25°. Sluttemperatur 19°, men ved målinger viste det sig, at fugtføler var ude af justering.
Klimastald forslag		Justering af fugtfølerens fejlvisning via klimacomputer.
Elbesparelse		kWh/år
Varmebesparelse		81.621 kWh/år
Besparelse i CO ₂ / år		kg CO ₂ /år

Halm CO₂ neutralt.

Ventilation i nybygning		Se besparelsesforslag 5
Ventilation (nuværende)		Undertryksventilation styres med god luftfugtighed.
Ventilation (nybygning)		Der bør installeres EC-ventilation i ny staldbygning, som er meget energioptimal.
Elbesparelse		12.445 kWh /år
Varmebesparelse		kWh /år
Besparelse i CO ₂ /år		5.974 kg CO ₂ /år

Besparelse CO₂ = 12.445 kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 5.974 kg CO₂/år.

Belysning i ny stald		Se besparelsesforslag 6
Løbe/drægtighedsafdeling (nuværende)		I dag er lyset tændt 17 timer om dagen i løbe/drægtighedsstalden.
Løbe/drægtighedsafdeling (nybygning)		Lyset kan reduceres ved at montere et skumringsrelæ i serie med kontakturet, der styrer tændingstiden. Mest energioptimale.
Elbesparelse		6.900 kWh/år
Varmebesparelse		0 kWh/år
Besparelse i CO ₂		3.312 kg CO ₂ /år

Besparelse CO₂ = 6.900 kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 3.312 kg CO₂/år.

Varmelamper	Ingen besparelser
Varmelamper	Der anvendes 100 W energisparepærer. Lamperne er tændt i 3-5 dage. Der er ikke fundet besparelser, da brændtiden er for lille.
Elbesparelse	kWh/år
Varmebesparelse	kWh/år
Besparelse i CO ₂ /år	kg CO ₂ / år

Samlede besparelser:

Ved at foretage de forskellige ændringer, kan der samlet spares følgende:

Benævnelse - samlede besparelser		
Elbesparelse	46.758 kWh/år	32.731 kr./år
Varmebesparelse	86.611 kWh/år	21.652 kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	133.369 kWh/år	54.383 kr./år
Investering		kr.
Simpel tilbagebetalingstid		år
Fortjeneste efter 3 år		kr.
Elpris: 0,70 kr./kWh		Varmepris: 0,25 kr./kWh

Benævnelse belysning løbe/drægtighedsafdeling		Forslag nr.: 1
Elbesparelse	11.706 kWh/år	8.194 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	11.706 kWh/år	8.194 kr./år
Investering		5.000 kr.
Simpel tilbagebetalingstid		0,6 år
Fortjeneste efter 3 år		19.582 kr.
Elpris: 0,70 kr./kWh		Varmepris: 0,25kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I løbe/drægtighedsafdeling med plads til 363 søer, er lyset tændt 17 timer dagligt. Der er i drægtighedsafdelingen 56 armaturer 1*58 W. Armaturer med 1*58 W lysstofrør bruger 72,5 W med kobling.

Energiforbrug i dag:

Brændetid: 17 timer/døgn * 365 dage/år = 6.205 timer/år
 Energiforbrug: 6.205 timer/år * (56 * 0,0725W) = 25.192 kWh/år

Forslag til ændring

I løbe/drægtighedsafdelingen er der et godt lysindfald fra kip og siderne. Dette bør udnyttes optimalt. Der bør monteres et skumringsrelæ, indstillet på min. 100 lux i serie med monteret kontaktur, der styrer tændingstiden. Tændingstiden bør nedsættes til 13 timer dagligt i løsdriftstald. Ved montage af skumringsrelæ og kontaktur spares min. 30 % på energiforbruget ifølge Dansk Landbrugsrådgivning (DLR).

Energiforbrug efter ændring:

Brændetid: 13 timer/døgn * 365 dage/år = 4.745 timer/år
 Energiforbrug: (4.745 timer/år * (56 * 0,0725W)) - 30 % = 13.486 kWh/år

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 25.192 kWh/år - 13.486 kWh/år = 11.706 kWh/år
 Økonomisk besparelse: 11.706 kWh/år * 0,70 kr./kWh = 8.194 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

-

Investering forbundet med ændringen

Prisen for montering af skumringsrelæ i serie med kontaktur i løsdriftstald er ca. 5000 kr.

Simpel tilbagebetalingstid

Økonomisk besparelse = 8.194 kr./år.
 Investering = 5.000 kr.
 Tilbagebetalingstid: 5.000 / 8.194 = 0,6 år

Bilag

Benævnelse – EC-ventilation		Forslag nr.: 2
Elbesparelse	15.707 kWh/år	10.995 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	15.707 kWh/år	10.995 kr./år
Investering		kr.
Simpel tilbagebetalingstid		år
Fortjeneste efter 3 år		kr.
	Elpris: 0,70 kr./kWh	Varmepris: 0,25 kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I staldene er der undertryksventilation, der er 149 farepladser og 363 stipladser i løbe/drægtighedsafdeling. I klimastaldene er der 1280 stipladser. I de nuværende staldbygninger er der undertryksventilation. Energiforbrug i farestald er 58 kWh/stiplads. Løbestald og drægtighedsafdeling er 35 kWh/stiplads. Energiforbrug i klimastalde 14 kWh/gris ved undertryksventilationsydelse 30 m³/W.

Kilde: Landbrugsinfo.dk.

Energiforbrug i dag:

Energiforbrug: 149 farepladser * 58 kWh/stiplads	= 8.642 kWh/år
Energiforbrug: 363 drægtigheds/løbeafdeling * 35 kWh/stiplads	= 12.705 kWh/år
Energiforbrug: 1280 stipladser * 14 kWh/stiplads	= 17.920 kWh/år
Energiforbrug i alt: 8.642 kWh/år + 12.705 kWh/år + 17.920 kWh/år	= 39.267 kWh/år

Forslag til ændring

Ved renovering eller defektventilator bør der installeres EC-ventilator, som sparer minimum 40 % af energiforbruget ud fra de målinger, der er foretaget. EC-ventilation er der flere, der producerer, blandt andet Skov-ventilation og MHJ Agroteknik. Se bilag 1.

Energiforbrug efter ændring:

Energiforbrug: 39.267 kWh/år – 40 %	= 23.560 kWh/år
-------------------------------------	-----------------

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 37.800 kWh/år – 22.680 kWh/år	= 15.707 kWh/år
Økonomisk besparelse: 15.707 kWh/år * 0,70 kr. / kWh	= 10.995 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

-

Investering forbundet med ændringen

En EC-ventilator koster 1.500-2.000 kr. mere end ny traditionel komplet ventilator.

Simpel tilbagebetalingstid

-

Bilag

Se bilag 1.

Benævnelse gulvvarme farestalde		Forslag nr.: 3
Elbesparelse	kWh/år	kr./år
Varmebesparelse	4.990 kWh/år	1.247 kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	4.990 kWh/år	1.247 kr./år
Investering		0 kr.
Simpel tilbagebetalingstid		0 år
Fortjeneste efter 3 år		3.741 kr.
Elpris: 0,70 kr./kWh		Varmepris: 0,25kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I 54 pladser farestalden blev gulvvarme målt til 38 grader.

Forslag til ændring

I farestaldende er den rette temperatur på gulvet mellem 32-34 grader samt varme fra varmelampen. Temperaturen blev reguleret ned 5 grader ved besøg. I farestalden er der 4 ugers drift. Se bilag 3.

Kilde Dansk Landbrugsrådgivning (DLR).

Gulvvarme timer/år: 7 dage * 24 timer * 11 hold/år = 1.848 timer/år

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 54 pladser – 0,05 kWh * 1.848 timer = 4.990 kWh/år

Økonomisk besparelse: 4.990 kWh/år * 0,25 kr./kWh = 1.247 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

Bedre klima for smågrisene i deres hule.

Investering forbundet med ændringen

Kun justering af termostat.

Simpel tilbagebetalingstid

Økonomisk besparelse = 1.247 kr./år

Investering = 0 kr.

Tilbagebetalingstid: = 0 år

Bilag

Se bilag 2.

Benævnelse – fugtføler i klimastalde		Forslag nr.: 4
Elbesparelse	kWh/år	kr./år
Varmebesparelse	81.621 kWh/år	20.405 kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	81.621 kWh/år	20.405 kr./år
Investering		0 kr.
Simpel tilbagebetalingstid		0 år
Fortjeneste efter 3 år		61.215 kr.
Elpris: 0,70 kr./kWh		Varmepris: 0,25 kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I klima-staldene er starttemperaturen 25° og sænkes til 19° i løbet af de uger, de er i klimastaldene. Varmen leveres fra halmfyr. Luftfugtigheden var sat til 65 %, men ifølge de fugtighedsmålinger, vi lavede i klima-staldene, var der uoverensstemmelse mellem relativ fugt i stald og visning på klimacomputer. Gennemsnitstemperaturen er 22°, hvilket beregningen er lavet ud fra. Oplysningerne er indsat i et beregningsprogram kaldet StaldVent, som er et professionelt dimensioneringsprogram. Regnearksprogrammet giver et godt billede af energiforbruget i klimastalden. Produktionen er med drænet gulv. Se bilag 3.

Energiforbrug i dag:

Varmeforbrug: = 195.106 kWh/år.

Forslag til ændring

Justering af uoverensstemmelse mellem fugtighedsfølerens og klimacomputer fejlvisning.

Energiforbrug efter ændring:

Varmeforbrug: = 113.485 kWh/år

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig varmebesparelse: 228.483 kWh/år – 129.430 kWh/år = 81.621 kWh/år

Samlet økonomisk besparelse: 81.621 kWh * 0,25 kr. = 20.405 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

Bedre klima for grisene.

Investering forbundet med ændringen

Ingen investering. Men justering af fugtighedsfølerens fejlvisning via klimacomputer.

Simpel tilbagebetalingstid

-

Bilag

Se bilag 3.

Benævnelse ventilation i nybygning		Forslag nr.: 5
Elbesparelse	12.445 kWh/år	8.712 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	12.445 kWh/år	8.712 kr./år
Investering		kr.
Simpel tilbagebetalingstid		år
Fortjeneste efter 3 år		kr.
	Elpris: 0,70 kr./kWh	Varmepris: 0,25 kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I ny staldbygninger bliver der 74 farepladser og 240 stipladser i drægtigheds- og løbeafdeling, i ny klimastald bliver der 1280 stipladser. I de nuværende staldbygninger er der undertryksventilation. Energiforbrug i farestald er 58 kWh/stiplads. Løbestald og drægtighedsafdeling er 35 kWh/stiplads, ved undertryksventilations ydelse 30 m³/W.

Kilde: Landbrugsinfo.dk.

Energiforbrug i dag:

Energiforbrug: 74 farepladser * 58 kWh/stiplads	=	4.292 kWh/år
Energiforbrug: 240 drægtigheds/løbeafdeling * 35 kWh/stiplads	=	8.400 kWh/år
Energiforbrug: 1280 stipladser * 14 kWh/stiplads	=	17.920 kWh/år
Energiforbrug i alt: 4.292 kWh/år + 8.400 kWh/år + 17.920 kWh/år	=	30.612 kWh/år

Forslag til ændring

Der bør installeres EC-ventilation, som sparer minimum 40 % på energiforbruget ud fra de målinger, der er foretaget. EC-ventilation, er der flere der producerer, blandt andet Skov-ventilation og MHJ Agroteknik.

Energiforbrug efter ændring:

Energiforbrug: 30.612 kWh/år – 40 %	=	18.167 kWh/år
-------------------------------------	---	---------------

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 30.612 kWh/år – 18.167 kWh/år	=	12.445 kWh/år
Økonomisk besparelse: 12.445 kWh/år * 0,70 kr./kWh	=	8.712 kr./år

Øvrige besparelser/sidegevinster forbundet med ændringen

-

Investering forbundet med ændringen

En EC-ventilator koster 1.500-2.000 kr. mere en traditionel ventilator.

Simpel tilbagebetalingstid

-

Bilag

Se bilag 1.

Benævnelse belysning ny stald		Forslag nr.: 6
Elbesparelse	6.900 kWh/år	4.830 kr./år
Varmebesparelse	kWh/år	kr./år
Øvrig besparelse		kr./år
Samlet besparelse	6.900 kWh/år	4.830 kr./år
Investering		2000 kr.
Simpel tilbagebetalingstid		0,4 år
Fortjeneste efter 3 år		12.490 kr.
Elpris: 0,70 kr./kWh		Varmepris: 0,25 kr./kWh

Beskrivelse af den nuværende drift

I nuværende løbe/drægtighedsafdeling er lyset tændt i 17 timer. Anslået belysning i ny stald, ifølge Fabalight belysnings-beregningsprogram ved min belysning på 100 lux, skal der være 33 armaturer i løbe/drægtighedsafdeling 1*58 W, se bilag 4. Armaturer med 1*58 W lysstofrør bruger 72,5 W med kobling.

Kilde: Energihåndbogen.

Energiforbrug i dag:

Brændetid: 17 timer/døgn * 365 dage/år = 6.205 timer/år
 Energiforbrug: 6.205 timer/år * 0,0725 Watt * 33 armaturer = 14.845 kWh/år

Forslag til ændring

I ny løbe/drægtighedsafdelingen vil der være et godt lysindfald fra kip og siderne. Dette bør udnyttes optimalt. Der bør monteres et skumringsrelæ, indstillet på min. 100 lux i serie med monteret kontaktur, der styrer tændingstiden. Tændingstiden bør nedsættes til 13 timer dagligt i løsdriftsstald (Kilde Info svin.). Ved montage af skumringsrelæ og kontaktur spares min. 30 % på energiforbruget ifølge Dansk Landbrugsrådgivning (DLR).

Energiforbrug efter ændring:

Brændetid: 13 timer/døgn * 365 dage/år = 4.745 timer/år
 Energiforbrug: (4.745 timer/år * 0,0725 Watt * 33 armaturer) – 30% = 7.947 kWh/år

I opnår følgende energibesparelse ved ændringen

Årlig besparelse: 14.845 kWh/år – 7.947 kWh/år = 6.900 kWh/år
 Økonomisk besparelse: 6.900 kWh/år * 0,70kr.kWh el = 4.830 kr./år

Investering forbundet med ændringen

Kontaktur monteres i ny stald og tiden nedsættes. Pris montage ca. 2.000 kr./stald.

Simpel tilbagebetalingstid

Økonomisk besparelse: 4.830 kr./år
 Investering: 2.000 kr.
 Tilbagebetalingstid: 2000 kr. / 4.830 kr. 0,4 år.

Bilag

Se bilag 4.

Ved etablering af løsdriftsstald og løbeafdeling, skal der laves ny lysberegning af elinstallatør.

Bilag 1

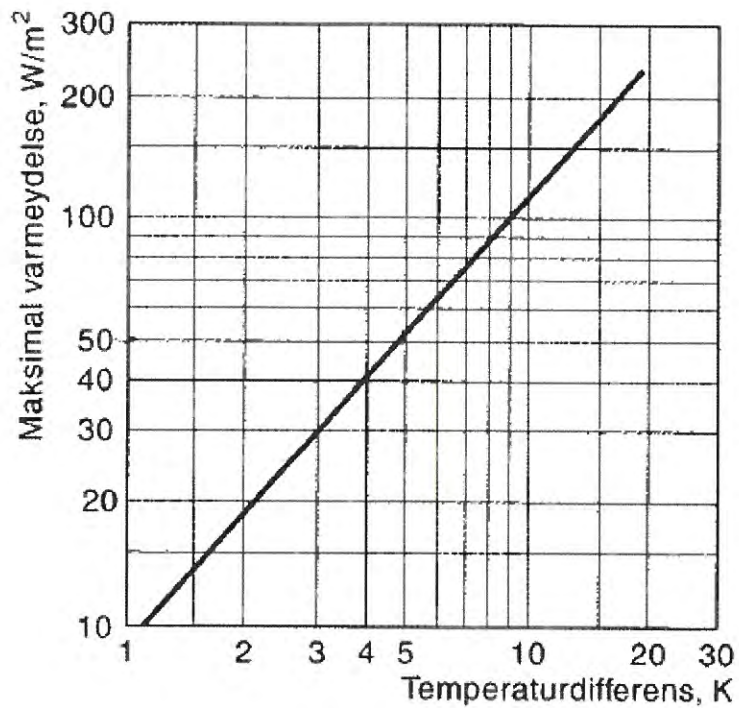
De nye EC-ventilatorer er på en række punkter de traditionelle AC-ventilatorer langt overlegne.

- Sparer op til 70 % på energiforbruget.
- Superoptimerende blæsevinger giver forøget effekt og lavere støjniveau.
- Fuldt drejningsmoment i hele reguleringsområdet.
- En EC-motor er total lydløs, dvs. ingen hyletone ved regulering.
- EC-ventilatorer kan benyttes sammen med næsten alle nyere ventilationsstyringer.
- EC-ventilatorer har lave installationsomkostninger, indbygget motorværn og kører på standard HFI-relæer.

Bilag 2

Gulvvarmeydelse som funktion af middelloverfladetemperaturer.

Figur 9.21: Maksimal varmeydelse som funktion af forskellen mellem gulvets middelloverfladetemperatur og den operative temperatur i rummet (efter EN 1264)

Bilag 3

Klimastald nr.	Målt luftfugtighed	Vist luftfugtighed PC	Difference	Afvigelse fra indstillet 65 %
1	60,4 %	74 %	13,6 %	65 % - 13,6 % = 51,4 %
2	61 %	69 %	8 %	65 % - 8 % = 57 %
3	59 %	68 %	9 %	65 % - 9 % = 56 %
4	60 %	67 %	7 %	65 % - 7 % = 58 %
5	55 %	62 %	7 %	65 % - 7 % = 58 %

Energiforbrug til varmer før justering fugtføler.

	Klima-stald 1	Klima-stald 2	Klima-stald 3	Klima-stald 4	Klima-stald 5	Total
Antal sektioner	1	1	1	1	1	
Antal dyr/sektion	320	320	320	320	320	
Staldtemperatur, °C	22	22	22	22	22	
Relativ Luftfugtighed, RF%	51,4	57	56	58	58	
Ventilationsform	Undertryk	Undertryk	Undertryk	Undertryk	Undertryk	
Varmeanlæg						
Specifik ydelse, m ³ /Wh	30	30	30	30	30	
Reguleringsform	Spænding	Spænding	Spænding	Spænding	Spænding	
Varmeforbrug, kWh/år	48.447	37.153	39.250	35.128	35.128	195.106

Energiforbrug efter justering af fugtføler.

	Klima-stald 1	Klima-stald 2	Klima-stald 3	Klima-stald 4	Klima-stald 5	Total
Antal sektioner	1	1	1	1	1	
Antal dyr/sektion	320	320	320	320	320	
Staldtemperatur, °C	22	22	22	22	22	
Relativ Luftfugtighed, RF%	65	65	65	65	65	
Ventilationsform	Undertryk	Undertryk	Undertryk	Undertryk	Undertryk	
Varmeanlæg						
Specifik ydelse, m ³ /Wh	30	30	30	30	30	
Reguleringsform	Spænding	Spænding	Spænding	Spænding	Spænding	
Varmeforbrug, kWh/år	22.697	22.697	22.697	22.697	22.697	113.485

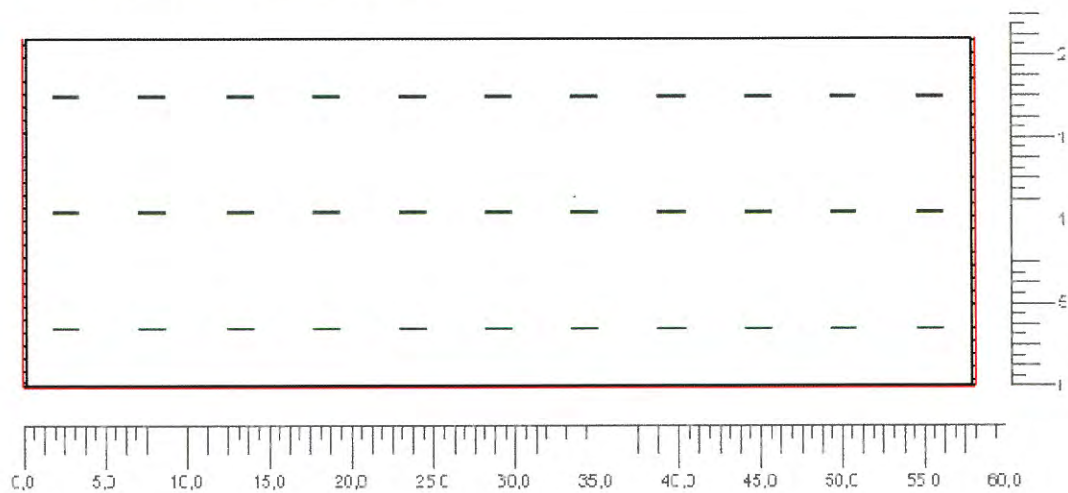
Bilag 4

Projekt nr.:
Projekkt: Karl P. Andersen
Dato/sagsbehandler: 18-05-2010/KPJ
Filnavn: udenTittel
Løbel: Løbel

Armaturlacering set fra oven

Side nr. 5/5

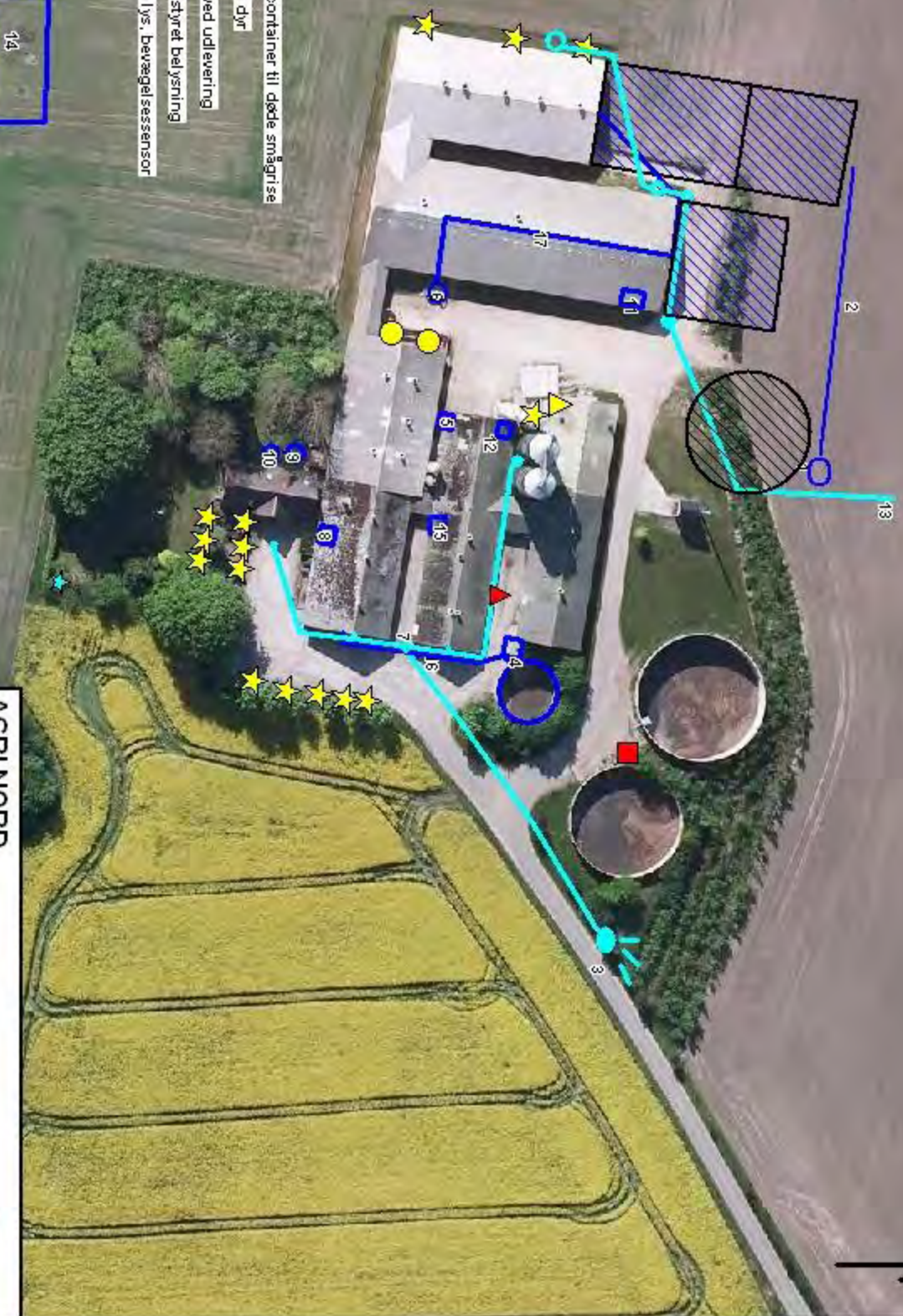

Bilag 5:

- 1: Nyfortank
- 2: Gylleerørsystem
- 3: Overfladevand medslives diffust
- 4: Fortanke
- 5: 800 l. containere til affald.
- 6: Affale med JL renovation
- 7: Fortanke med pumpe
- 8: Samlebrønd fra stuehus og gl. stalde
- 9: Vælfærdssrum med bad og toilet
- 10: Samt 2 køleskabe til medicin
- 11: 3 kamret tritank
- 12: 1500 l. olietank anno 2003
- 13: 2500 l. diesel olietank
- 14: Smørelle
- 15: Sivdræn
- 16: Sivdræn fra tritank
- 17: Forrum med 2 køleskabe til medicin
- 18: Gylleløb
- 19: Gylleerørsystem

- Lukket brønd
- Brønd med rist
- Drikkevandsboring

- Kølecontainere til døde smågrise
- Døde dyr
- Lys ved udlevering
- Dagsstyret belysning
- Neon lys, bevægelsessensor

AGRI NORD Natur og Miljø		
The Far...		
Flintdalevej 14 Anlægsoplysninger	J.Nr. Målforhold: 1:1250	
Dato: 06.09.2010 / 15:43:54	Init.: caa	

Bilag 6:

Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

Karl Kristian Andersen

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT.....	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
Bilag A. Kort over ejendommen	
Bilag B. Anlægsoplysninger	

Udarbejdet af Karl Kristian Andersen, Marts 2009.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i en mappe som er synlig.

Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.
- Medicinopbevaring

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i forrum/stuehus og har nr. 98352331.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	99 31 20 00	dag eller nat	
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat	70 10 20 30
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat	112
Lægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat	70 15 03 00
Tandlægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat	40 51 51 62
Landbocenteret	kontaktes på telefon	96 34 51 00	dag eller nat	
Dyrlæge	kontaktes på telefon	51 51 04 71	dag eller nat	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon		dag eller nat	
Elektriker	kontaktes på telefon	98 35 14 00	dag eller nat	
Smeden	kontaktes på telefon	98 35 17 29	dag eller nat	
VVS	kontaktes på telefon	98 35 17 29	dag eller nat	
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	98 62 33 11	dag eller nat	
Oluf Andersen (bror)	kontaktes på telefon	98 35 17 01		
Fodermester Rene Andersen	kontaktes på telefon	20 25 85 86		

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
  - Er der tilskadekomne - hvor mange
  - Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget
2. Kontakt ejeren, Karl Kristian Andersen på tlf. 51 74 02 32/23 83 48 84
3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Vandinstallation

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

3. Kontakt ejeren, Kristian Andersen på tlf. 51 74 02 32/23 83 48 84

4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 99 31 20 00

5. Gyllen kan ikke løbe i drænbrønd eller til vandløb. Det vil løbe ned af marken mod øst, hvor det vil krydse vejen og ligge sig i hullet på den vestlige side af vejen.

6. Gyllen har ikke mulighed for at løbe til et vandløb, og vil derfor ikke påvirke noget dambrug.

7. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Gyllevogn med sugetårn på Hovholtvej
- 800 l. slamsuger på Hovholtvej
- Traktor i halmladen på Flintedalevej

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
  - Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, Kristian Andersen på tlf. 51 74 02 32/23 83 48 84
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 31 20 00
5. Der bliver ikke opbevaret kemikalier på ejendommen.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved boringen jf. bilag.

Stophane sidder ved gårdsplads (syd for stald 1).

Stophane sidder ved ny drægtighedsstald (syd)

Stophane sidder ved ny klimastald (syd)

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved hovedeltavlen i forrumet i mellembygningen ved foderladen jf. bilag.

El-tavle sidder ved: Drægtighedsstalden og toklimastalden jf. bilag.

Nye ampere sikringer opbevares i skuffen i sikringsboksen under tavlen.

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
2. Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til elektrikerens på og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 98 35 14 00.
3. Ved strømsvigt på over 2 timer, vurder om dørene skal åbnes. Temperaturen afgør det. Hvis der er for varmt skal dørene åbnes.
4. Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator i samarbejde med ejer eller elektriker.

Alarmanlæg giver besked til ejer og 2-3 andre i tilfælde af strømsvigt. Ligeledes giver alarmanlægget besked ved for høj temperatur i en stald.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon så der hurtigt kan tilkaldes hjælp ved uheld.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

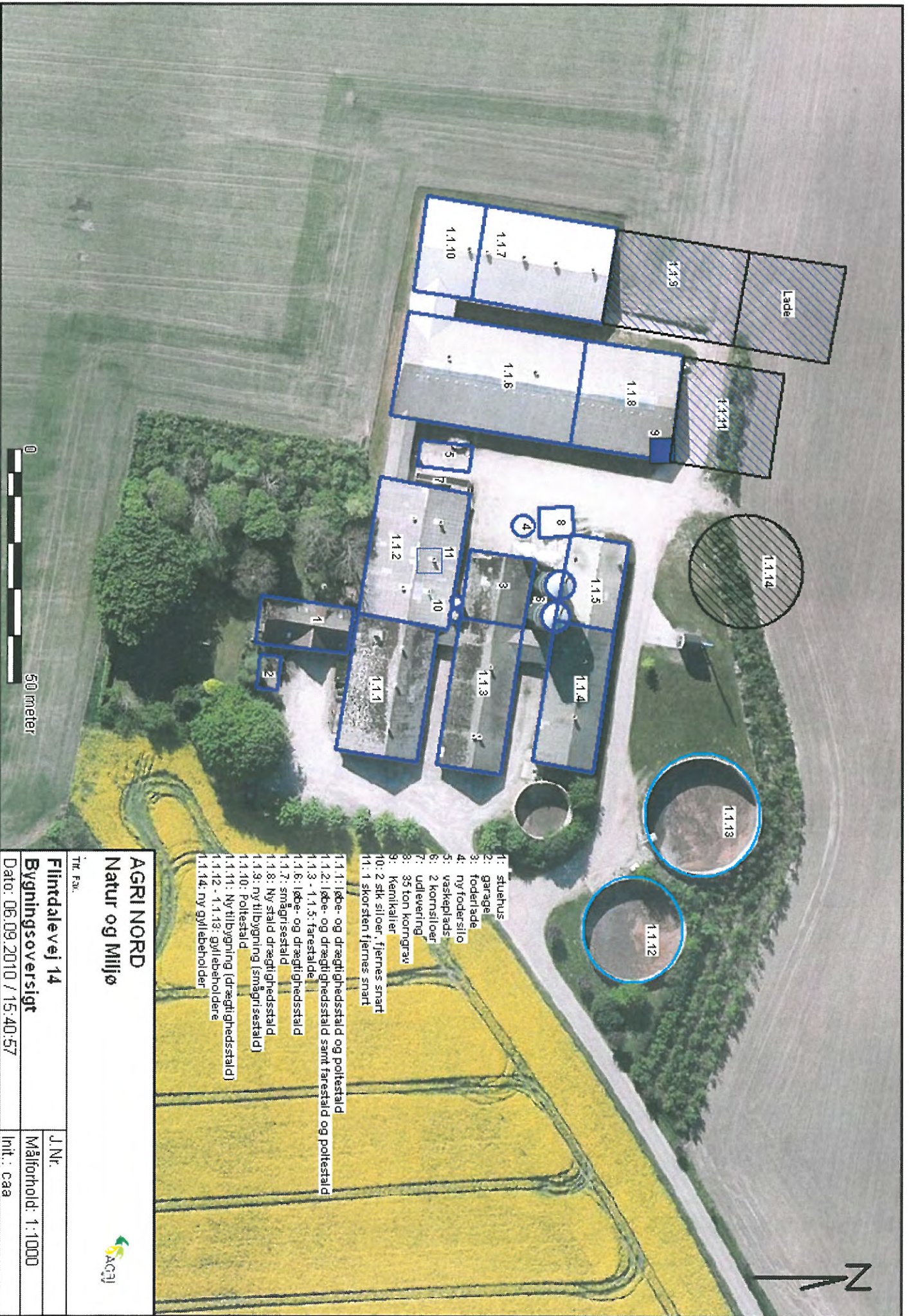
Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

- 1: stuehus
- 2: garage
- 3: foderlade
- 4: ny foderstilo
- 5: væskeplads
- 6: 2 kornsiløer
- 7: udlevering
- 8: 35 ton korngrav
- 9: kemikaller
- 10: 2 stk siløer, fjernes snart
- 11: 1 skorsten fjernes snart

- 1.1.1: løbe- og drægtighedsstald og poltestald
- 1.1.2: løbe- og drægtighedsstald samt farestald og poltestald
- 1.1.3 - 1.1.5: farestalde
- 1.1.6: løbe- og drægtighedsstald
- 1.1.7: smågrisestald
- 1.1.8: Ny stald drægtighedsstald
- 1.1.9: ny tilbygning (smågrisestald)
- 1.1.10: Poltestald
- 1.1.11: Ny tilbygning (drægtighedsstald)
- 1.1.12 - 1.1.13: gyllebeholdere
- 1.1.14: ny gyllebeholder

AGRI NORD
Natur og Miljø

Tit. Pst.

Filindalevej 14	J.Nr.
Bygningsoversigt	Målforhold: 1:1000
Dato: 06.09.2010 / 15:40:57	Int.: caa

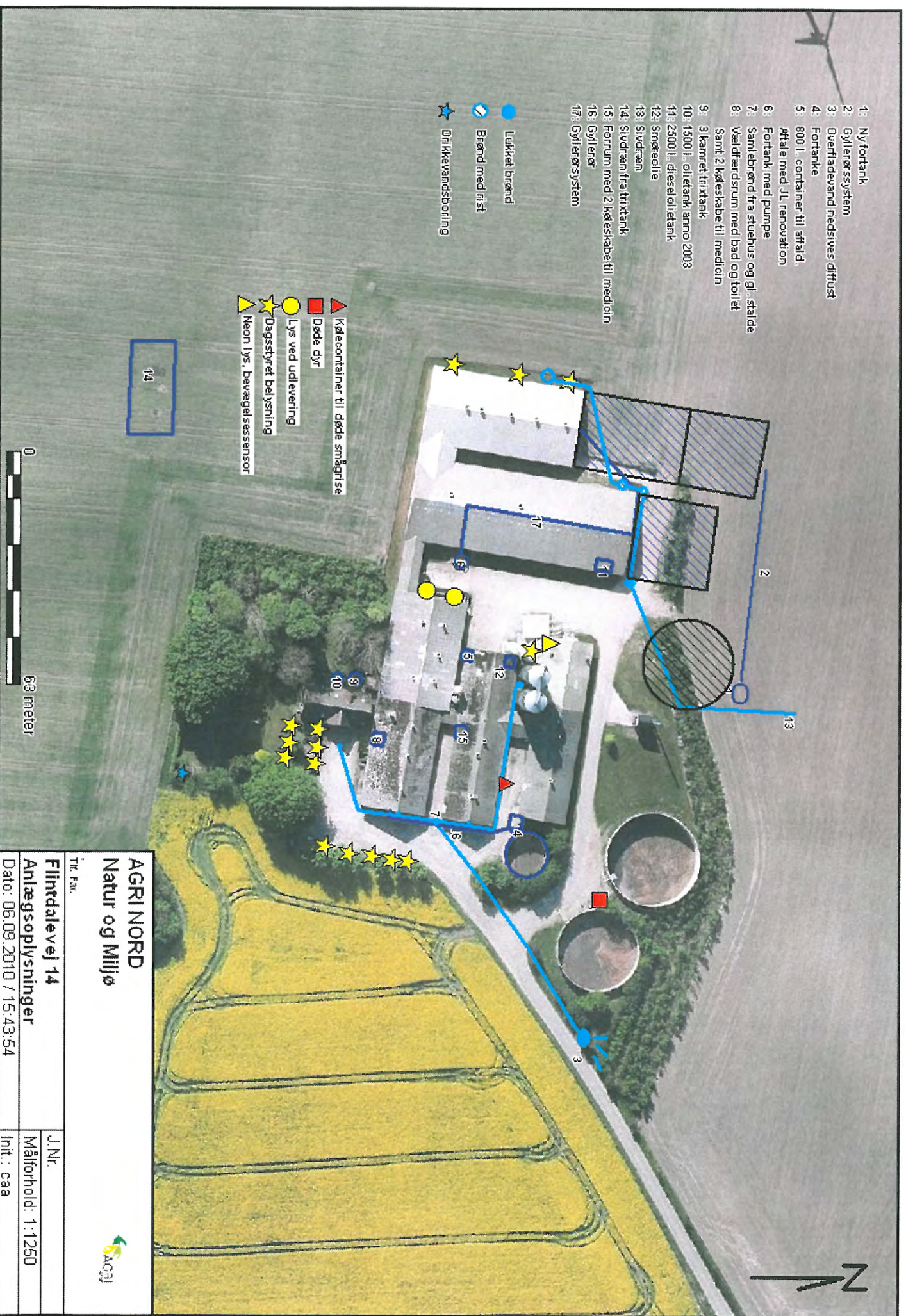

- 1: Ny fortank
- 2: Gyllerøssystem
- 3: Overfladevand nedsvives diffust
- 4: Fortanke
- 5: 800 l. containere til affald
- 6: Fortank med pumpe
- 7: Samlebrønd fra stuehus og gl. stald
- 8: Vældtsædstrum med bad og toilet
- 9: 3 kamret trixtank
- 10: 1500 l. oiletank anno 2003
- 11: 2500 l. dieselolietank
- 12: Smørelle
- 13: Sivdræn
- 14: Sivdræn fra trixtank
- 15: Førrum med 2 køleskabe til medicin
- 16: Gyllerør
- 17: Gyllerørsystem

- ▲ Kølecontainer til døde smågris
- Døde dyr
- Lys ved udløbering
- ★ Dagsstyret belysning
- ▲ Neon lys, bevægelsessensor

- Lukket brønd
- Brønd med rist
- ★ Oriktveandsporing

AGRI NORD
Natur og Miljø

THE FAC.

Fliindalevej 14

Anlægsoplysninger

Dato: 06.09.2010 / 15:43:54

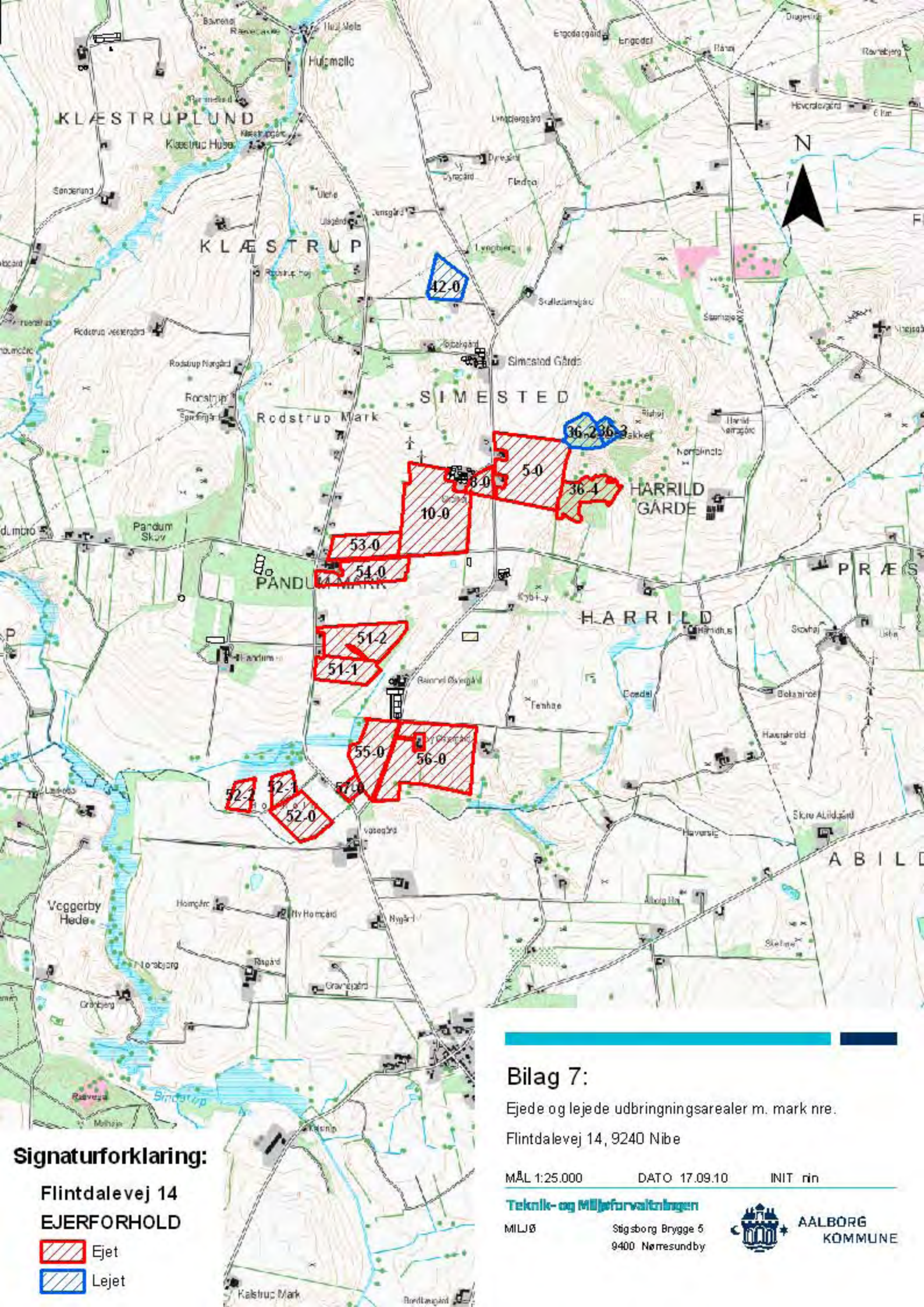

J.Nr.

Målføhold: 1:1250

Int.: caa

Signaturforklaring:

Flintdalevej 14
EJERFORHOLD

- Ejet
- Lejet

Bilag 7:

Ejede og lejede udbringingsarealer m. mark nre.
Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:25.000   DATO 17.09.10   INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ   Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Signaturforklaring:

- Opbevaringslager
- Staldafsnit
- Adresse Punkt (Geokode)

Bilag 8:

Afstande til nærmeste naboer.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:4.000

DATO 17.09.10

INIT rin

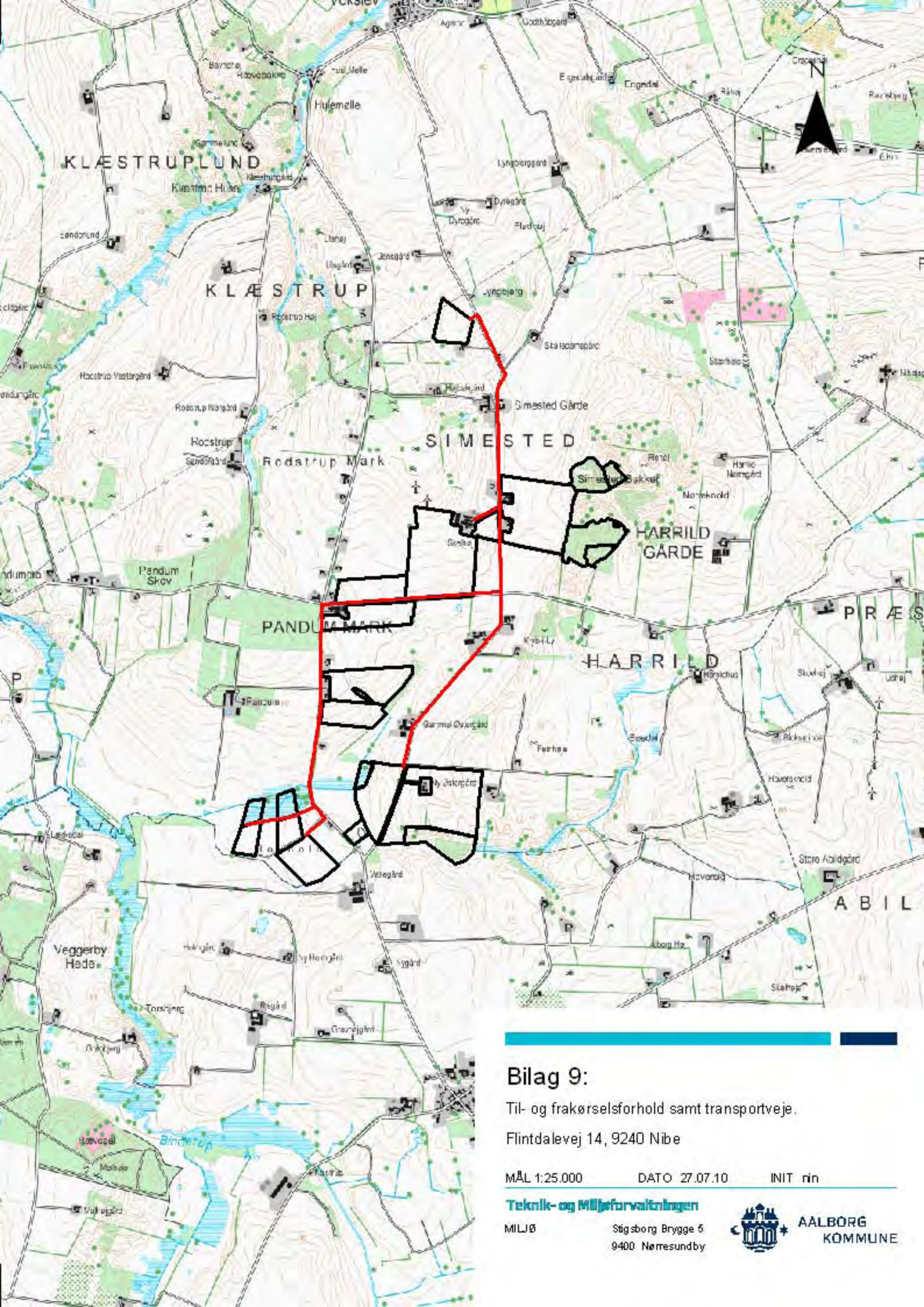
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Bilag 9:

Til- og frakørselsforhold samt transportveje.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:25.000

DATO 27.07.10

INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Bilag 10:

Markoversigt fra ansøgningssystemet

4.1.3 Udbringingsarealer

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsnummer 11481

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vand	Sædskift	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
52-2	2,04 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,04 Ha	0,00 Ha	2,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52-1	2,19 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,19 Ha	0,00 Ha	2,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
52-0	5,42 Ha	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,42 Ha	0,00 Ha	4,06 Ha	0,00 Ha	1,37 Ha	0,00 Ha
57-0	1,07 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,07 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,07 Ha	0,00 Ha
54-0	6,08 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,08 Ha	0,00 Ha	6,08 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10-0	17,06 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	17,06 Ha	0,00 Ha	17,04 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha	0,00 Ha
55-0	7,30 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,30 Ha	0,00 Ha	5,62 Ha	0,00 Ha	1,69 Ha	0,00 Ha
56-0	17,14 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	17,14 Ha	0,00 Ha	16,79 Ha	0,00 Ha	0,34 Ha	0,00 Ha
36-4	5,28 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,28 Ha	0,00 Ha	5,28 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-0	1,84 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,84 Ha	0,00 Ha	1,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
42-0	3,76 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,76 Ha	0,00 Ha	3,74 Ha	0,00 Ha	0,02 Ha	0,00 Ha
5-0	14,30 Ha	Ja	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	14,30 Ha	0,00 Ha	13,93 Ha	0,00 Ha	0,37 Ha	0,00 Ha
36-2	3,19 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,19 Ha	0,00 Ha	3,19 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
36-3	1,16 Ha	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,16 Ha	0,00 Ha	1,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
53-0	5,35 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,35 Ha	0,00 Ha	5,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-1	4,70 Ha	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,70 Ha	0,00 Ha	4,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-2	7,83 Ha	Nej	JB4	Nej	G4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	7,83 Ha	2,47 Ha	7,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	105,71 Ha						0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	105,71 Ha	2,47 Ha	100,84 Ha	0,00 Ha	4,87 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Bilag 11:

Udvaskningsindeks for grundvandssædskifter

Grundvandssædskifterne består af vårbyg med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Grundvandssædskifter		Udvaskningsindeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

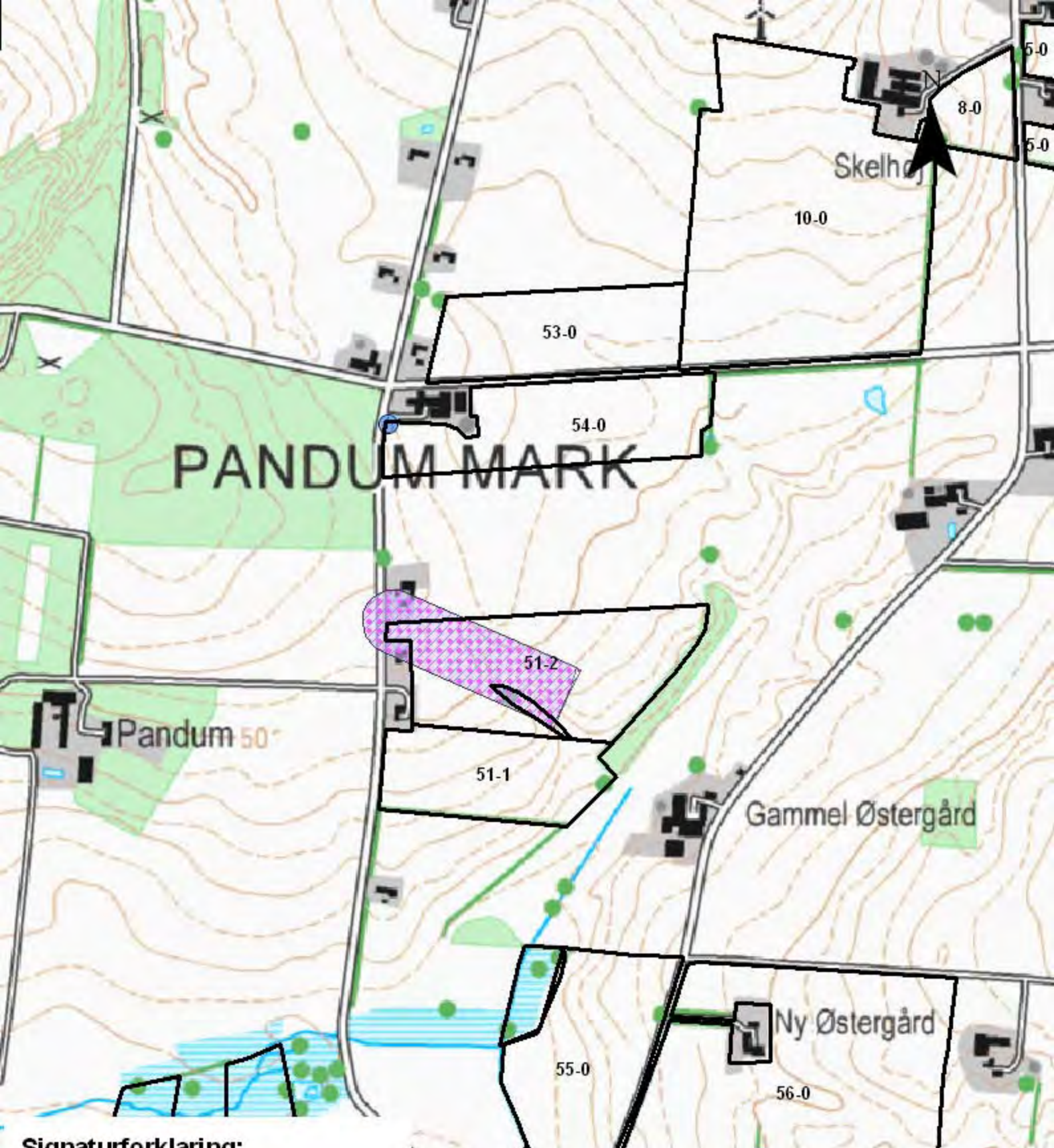
Tabel over den gennemsnitlig fosforfræførsel i sædskifterne

Tallene forudsætter at halvdelen af halmen fjernes, hvilket stort set svarer til den gennemsnitlige praksis. Grundvandssædskifterne består alle af vårbyg med efterafgrøder, hvorfor P-fræførslen er den samme i alle ti G-sædskifter.

Sædskifte	kg P/ha
S1	26.9
S2	26.9
S3	21.1
S4	21.1
S5	24.2
S6	24.2
S7	26.6
S8	26.6
S9	25.3
S10	25.3
S11	21.4
S12	21.4
S13	26.0
S14	25.9
S15	25.8
S16	25.8

K1	24.7
K2	24.7
K3	25.0
K4	25.0
K5	25.3
K6	25.3
K7	25.6
K8	25.6
K9	25.9
K10	25.9
K11	25.4
K12	25.4
K13	15.2

G-sædskifter	25.4
--------------	------

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- Offentlige fælles vandværker
- Private fælles vandværker
- kildepladszoner - NJA
- Områder med lille sårbarhed
- Områder med nogen sårbarhed
- Områder med stor sårbarhed
- Områder med sårbarhed
- Indvindingsoplande - Aalborg Kommune

Bilag 12:

Grundvandsforhold omkring mark 51-2.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:8.000

DATO 27.07.10

INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

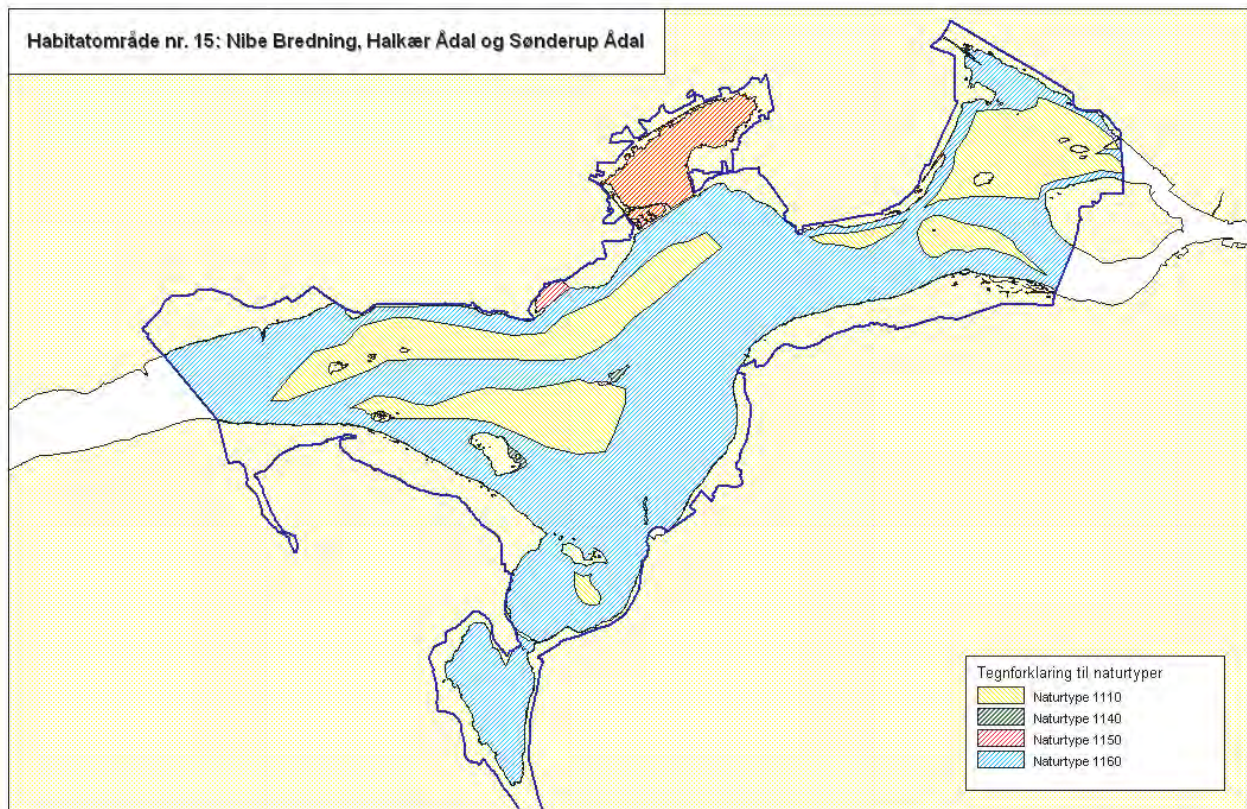

**AALBØRG
KOMMUNE**

Bilag 13:

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

- Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Signe Foverskov, jan 2004

Nibe-Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU.

Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs². Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist ålegræs og havgræs.

Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybet lang

¹ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

² Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende³. Jævnfør Basisanalysen⁴ er Naturtypen 1140 i Nibe-Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden vedr. naturtypen 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15⁵.

Næringsstoffbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe-Gjøl Bredning (+ Halkær Bredning)⁶ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapper⁷ for Limfjorden var der den 17. august 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe-Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe-Gjøl Bredning og i længere tid i Seber Lo - heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk på mindre end 1 DE/ha, og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)⁸ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe-Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe-Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

28 % af fosforbidraget til Limfjorden stammer fra punktkilder, 31 % fra landbruget og 41 % er baggrundsbidraget⁹. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra ”risikoarealer”, hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor. Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra dræned lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og dræned

---

³ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁵ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁶ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁷ Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>

⁸ Se side 36 i Markager et al (2006).

⁹ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

højbundsarealer¹⁰. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor.

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II¹¹ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for, at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Markager et al (2006) fandt at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

Bundvegetation

I Nibe-Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning¹². Transektundersøgelser viser, at dybdegrænsen for ålegræsset i perioden 1989 – 2002 er faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtdybden er af betydning for udbredelsen af ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde¹³.

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbelt så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm¹⁴. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttfisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding

---

¹⁰ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

¹¹ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

¹² Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

¹³ Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

¹⁴ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen¹⁵ tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe-Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe-Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter relateret til fjorden og som pt. udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1 er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.

Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe-Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbagegang¹⁶ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder¹⁷, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativ alsidig i fødevalg, men er jf. basisanalysen i tilbagegang i Nibe-Gjøl-Halkær Bredning.

---

¹⁵ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

¹⁶ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

¹⁷ Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene¹⁸ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe-Gjøl Bredning.

Krikand og Grågåas er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring¹⁹, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Fosfor-risikovurdering i den konkrete sag

For Limfjordsoplandet vurderes, at langt den største del af det samlede fosfortab kommer fra dræned lavbundsarealer. Mens en væsentlig lavere andel kommer tabet fra erosionstruede arealer og dræned højbundsarealer. Dræned risikojorder vil især sige lerjorder med makroporer. Udvaskningstabt fra de øvrige dræned mineraljorder og grundvandsafstrømningen af fosfor er relativt lave målt pr. hektar og må anses for at være meget svært at påvirke²⁰. Dræned lavbundsarealer, som er klassificeret som okkerklasse 1, kan dog have en forøget bindingskapacitet som følge af højt jernindhold²¹.

Alle udbringningsarealerne i det konkrete projekt ligger på arealer, der afvander til Natura 2000 område overbelastet med fosfor. Markerne 8-0, 52-0, 57-0, 10-0, 55-0, 56-0, 42-0 og 5-0, jf. bilag 7, er dræned sandjorde. De øvrige marker er ikke dræned. Mindre dele af mark nr. 52-0, 57-0, 10-0, 55-0, 56-0, 42-0 og 5-0 (i alt ca. 4,87 ha) ligger i P-klasse 2, da de ligger i udpegede lavbundsområder med okkerklasse 2. De resterende udbringningsarealer på i alt ca. 100,84 ha ligger i P-klasse 0.

Der tilføres arealerne 34,1 kg P/ha/år. I ansøgningssystemet beregnes den gennemsnitlige fraførsel til 21,4 kg P/ha/år. Bedriftens P-overskud bliver derfor 12,7 kg P/ha/år. Kravet til arealer i P-klasse 2 beregnes samtidig til 10,8 kg P/ha/år, hvilket svarer til, at fosforoverskuddet ikke øges i forhold til nudriften. I beregningerne er der anvendt sædskifte S4, hvilket samtidig er referencesædskiftet. Desuden er der på mark 51-2 anvendt sædskifte G4. Sædskifte S4 frafører gennemsnitligt 21,1 kg P/ha/år, mens sædskifte G4 gennemsnitligt frafører 25,4 kg P/ha/år.

Igennem ansøgningssystemet er det beregnet, at det maksimalt tilladelige overskud af fosfor på 10,8 kg P/ha/år for arealer i P-klasse 2, og på 13,8 kg P/ha/år for P-klasse 0, kan overholdes, som gennemsnit for bedriften, med de tiltag der er gjort. Husdyrlovens krav til fosforoverskud er dermed overholdt.

Da ejendommens arealer ikke kan kategoriseres som fosfor-risikoarealer, vurderer Aalborg kommune, at risikoen for fosfortab fra arealerne er ubetydelig.

---

¹⁸ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

¹⁹ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁰ Handlingsplan for Limfjorden. Rapporten er lavet i et samarbejde mellem Nordjyllands Amt, Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Århus Amt 2006

²¹ Begrænsning af fosfortab fra husdyrbrug. DMU nr. 566 2006

Konklusion

De marine naturtyper 1110 og 1160 i Nibe-Gjøl Bredning vurderes til forsat at være truet af eutrofiering om end i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af ålegræs.

Især kvælstof vurderes til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året. Fosfor kan dog potentielt blive et større problem, efterhånden som tiltag vedr. kvælstofbelastningen gennemføres. For fosfors vedkommende er det især et spørgsmål om tilstedeværelsen af risikoarealer i det enkelte landbrugsprojekt.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe-Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning (< 1 DE/ha) og at oplandet er relativt lille i forhold til det marine areal samt, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

ConTerra har lavet en analyse af udviklingen i dyretryk i oplandet til Limfjorden i perioden 2001 til 2007. Analysen viser, at der ikke sker nogen betydelig ændring i den samlede belastning af fjorden. Der sker altså en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Nibe-Gjøl Bredning hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

Referencer:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR549.PDF
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen. http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002. <http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden. <http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>

Husdyrgødningsfri bræmme

36-3

36-2

Husdyrgødningsfri bræmme

5-0

Husdyrgødningsfri bræmme

Husdyrgødningsfri bræmme

Bilag 14:

Placering af husdyrgødningsfri bræmmer.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:2.500

DATO 17.09.10

INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

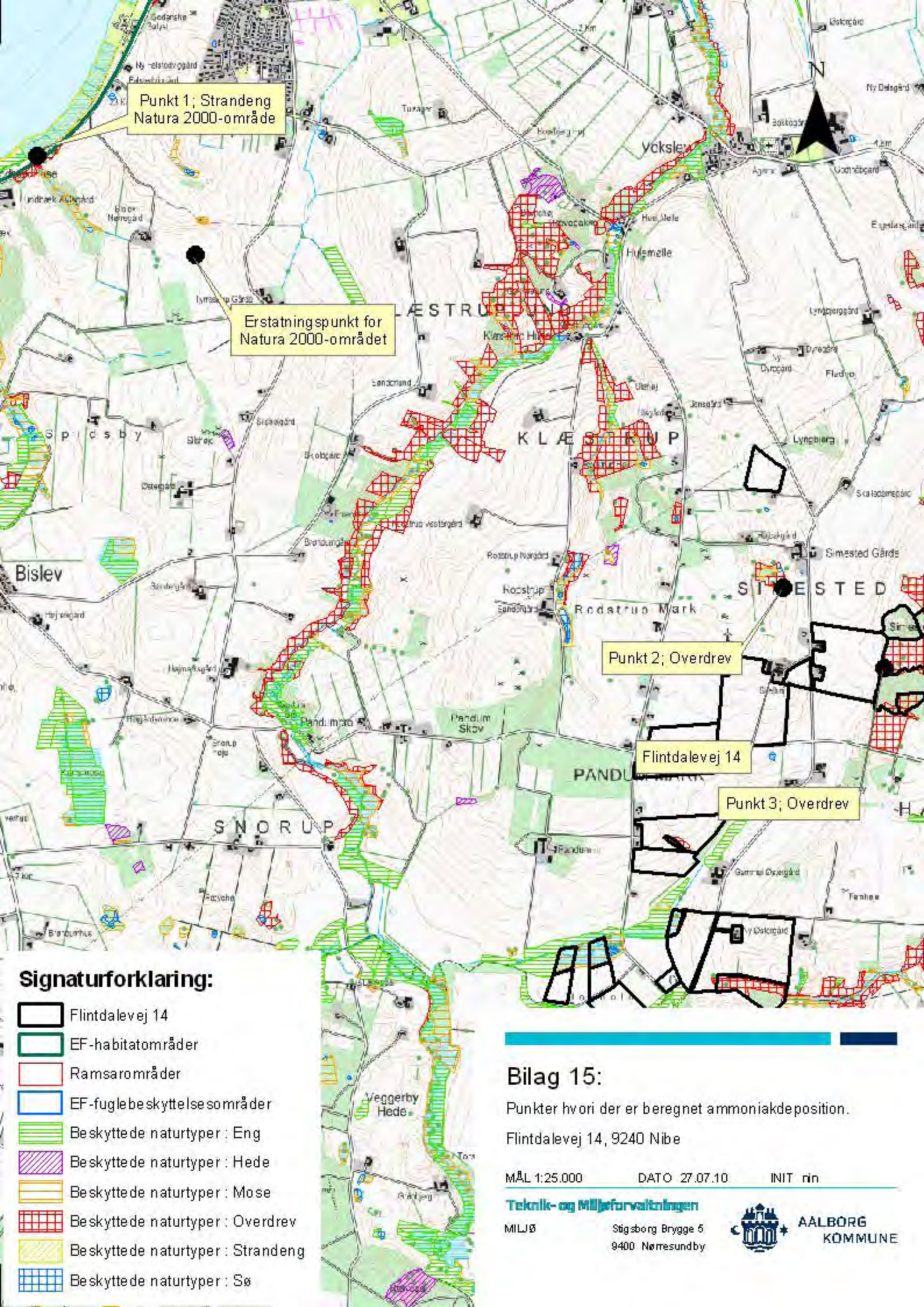
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBØRG
KOMMUNE

Signaturforklaring:

 Udbringning

Punkt 1; Strandeng
Natura 2000-område

Erstatningspunkt for
Natura 2000-området

Punkt 2; Overdrev

Flintdalevej 14

Punkt 3; Overdrev

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- EF-habitatområder
- Ramsarområder
- EF-fuglebeskyttelsesområder
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

Bilag 15:

Punkter hvori der er beregnet ammoniakdeposition.
Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:25.000   DATO 27.07.10   INIT rin

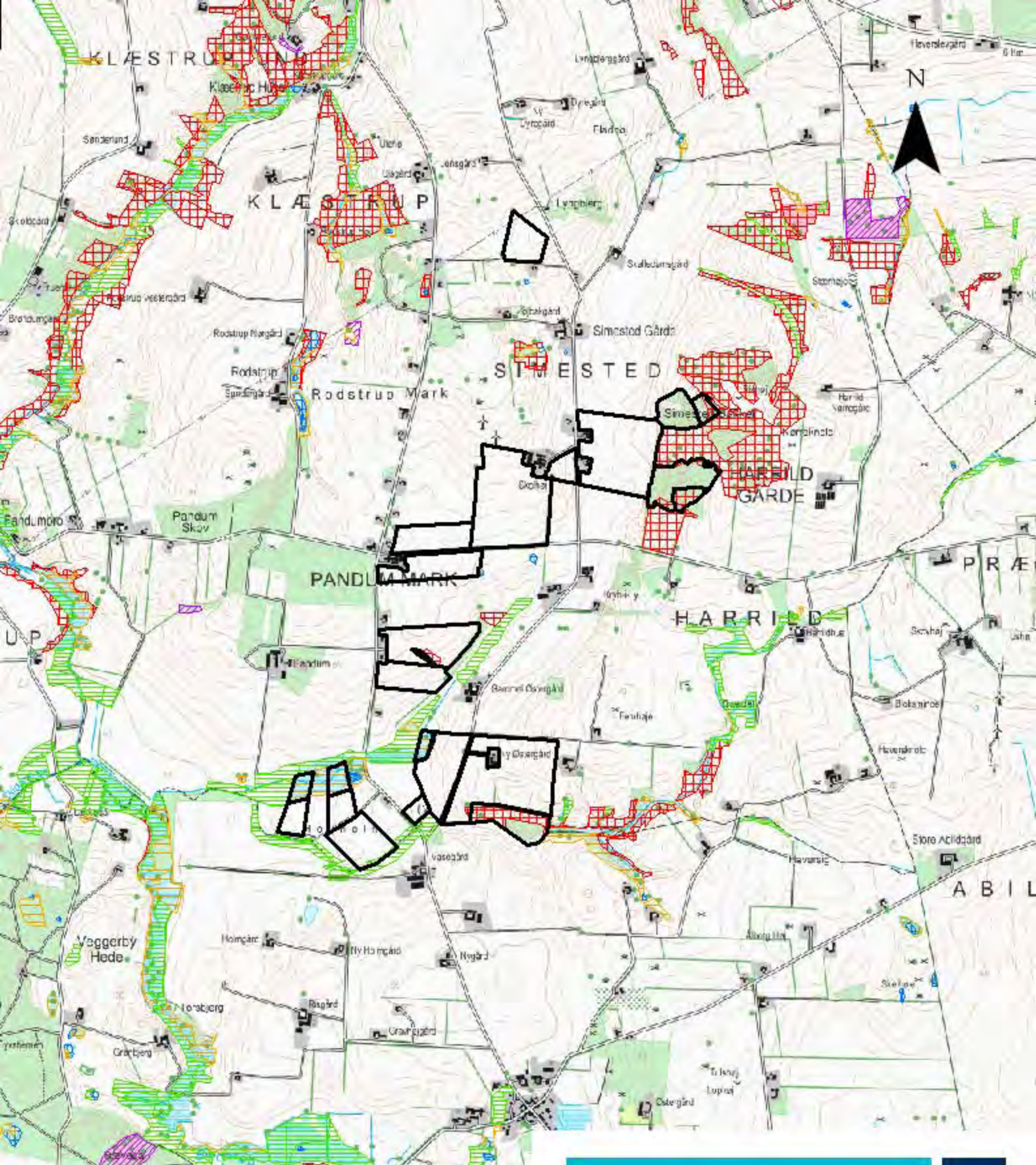
Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

Bilag 16:

Beskyttet natur i området.
 Flintdalevej 14, 9240 Nibe

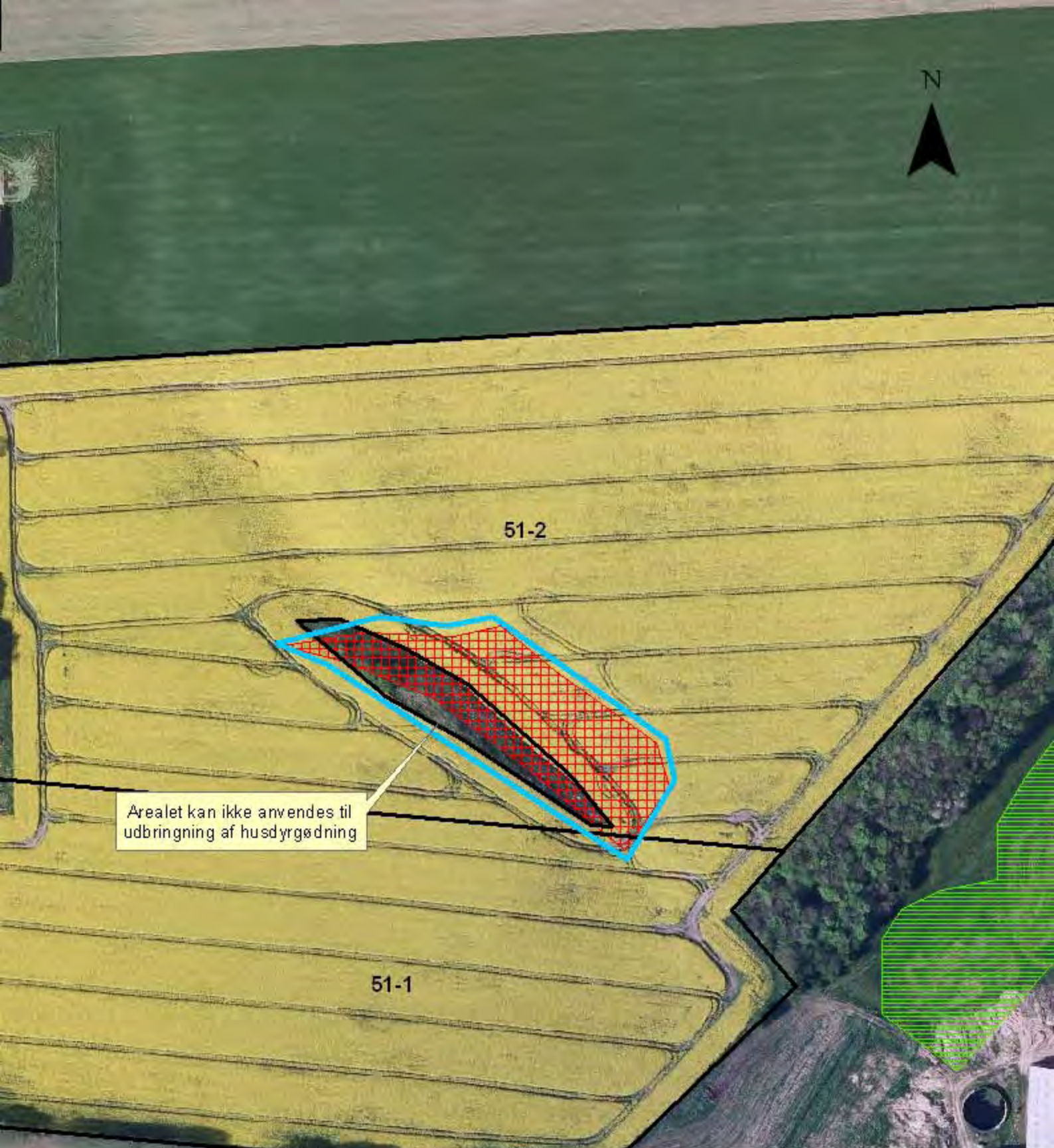
MÅL 1:25.000   DATO 27.07.10   INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ   Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

AALBØRG
 KOMMUNE

Arealet kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

Bilag 17:

Overlap mellem mark 51-2 og beskyttet natur.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:2.000

DATO 27.07.10

INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Området kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

Bilag 18:

Overlap mellem mark 56-0 og beskyttet natur.

Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:2.000

DATO 27.07.10

INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

**AALBØRG
KOMMUNE**

Udbringningsareal 36-4 skal følge den med blå markerede afgrænsning

Signaturforklaring:

- Flintdalevej 14
- Fredskov
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

Bilag 19:

Overlap mellem mark 36-4 og beskyttet natur/fredskov.
 Flintdalevej 14, 9240 Nibe

MÅL 1:2.000   DATO 27.07.10   INIT rin

Teknik- og Miljøforvaltningen
 MILJØ   Stigsborg Brygge 5
 9400 Nørresundby

